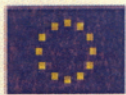

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ : ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΘΕΜΑ:

**ΟΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΚΑΙ
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΤΟΠΙΚΗΣ
ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ. ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ
ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ.**

Δήμος Καλαμάτας

**ΦΟΙΤΗΤΡΙΑ : ΚΟΥΤΡΟΥΛΗ ΕΛΕΝΗ
ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΘΩΜΑΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ**

ΜΑΡΤΥΡΙΑΚΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗ ΦΥΛΑΚΗ ΕΠΙΣΤΑΣΙΣ

ΚΑΛΑΜΑΤΑ 2009

Περίληψη της εργασίας

Για να μπορέσει να βελτιωθεί η ανάπτυξη και η ευημερία των κρατών των ευρωπαϊκών χωρών, η Ε.Ε. χρησιμοποιεί Κοινοτικά Πλαίσια Στήριξης, Κοινοτικές Πρωτοβουλίες και Καινοτόμες Δράσεις. Με τα έργα και τους στόχους που περιλαμβάνουν και επιχορηγούν, επιδιώκουν να επέμβουν και να ανακάμψουν τους τομείς εκείνους που δεν ανθίζουν και εξελίσσονται.

Στη συγκεκριμένη εργασία θα γίνει μια γενική αναφορά στην Ε.Ε. και στο Κ.Π.Σ. καθώς και στις κοινοτικές πρωτοβουλίες. Οι τέσσερις κοινοτικές πρωτοβουλίες των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών Ταμείων για το χρονικό διάστημα 2000-2006 είναι:

- Equal: διεθνική συνεργασία για την προώθηση νέων πρακτικών καταπολέμησης των πάσης φύσεως διακρίσεων και των ανισοτήτων στην πρόσβαση στην αγορά εργασίας.
- Leader: ανάπτυξη της υπαίθρου μέσω ολοκληρωμένων αναπτυξιακών προγραμμάτων και συνεργασίας ομάδων τοπικής δράσης.
- Urban II: οικονομική και κοινωνική ανασυγκρότηση των πόλεων και των συνοικιών που αντιμετωπίζουν κρίση, ώστε να προωθηθεί η βιώσιμη αστική ανάπτυξη.
- Interreg III: διασυνοριακή, διεθνική και διαπεριφερειακή συνεργασία που αποβλέπει στην τόνωση της ανάπτυξης και σε ισόρροπη και αρμονική διευθέτηση του ευρωπαϊκού εδάφους.

Εν συνεχεία παρουσιάζονται η κάθε μία κοινοτική πρωτοβουλία ξεχωριστά και αναλυτικά με το αντικείμενο το οποίο αφορούν ώστε να κατανοηθούν οι στόχοι, το πεδίο εφαρμογής τους καθώς και πως αξιολογούνται και εφαρμόζονται.

Έπειτα αναλύεται το παράδειγμα του Δήμου Καλαμάτας και εξηγείτε με έρευνα και ερωτηματολόγια κατά πόσο εφαρμόστηκε και τι αποτελέσματα είχε.

Τέλος εκθέτονται τα συμπεράσματα, η βιβλιογραφία και οι πηγές που βοήθησαν και χρησιμοποιήθηκαν για την ολοκλήρωση συγγραφή της εργασίας.

Πλάνο της εργασίας

- 1) Τίτλος.
- 2) Ευχαριστίες.
- 3) Περιεχόμενα.
- 4) Εισαγωγή.
  - Γενική αναφορά-περίληψη.

Κεφάλαιο 1^ο :

- Γενικά για την ευρωπαϊκή ένωση.
- 3^ο Κοινοτικό πλαίσιο στήριξης.
- Αναφορά στις Κοινοτικές πρωτοβουλίες.

Κεφάλαιο 2^ο :

- Αναλυτικά οι κοινοτικές πρωτοβουλίες και πως εφαρμόζονται και αξιολογούνται από τους Ο.Τ.Α.
- Βασικές αρχές υλοποίησης των προγραμμάτων.
- Γενικοί στόχοι και αρχές.
- Πηγές χρηματοδότησης.

Κεφάλαιο 3^ο :

- Ειδική αναφορά στην Κοινοτική πρωτοβουλία που αφορά την Καλαμάτα.
- Αξιολόγηση στόχων.
- Στρατηγική του προγράμματος.

Κεφάλαιο 4^ο :

- Ανάλυση του παραδείγματος.
- Στοιχεία έρευνας
- Επεξήγηση ερωτηματολογίου.
- Αξιολόγηση του τοπικού προγράμματος.

- 5) Συμπεράσματα – Επίλογος.

- 6) Βιβλιογραφία – Πηγές.

- 7) Παράρτημα.

Μεθοδολογία της εργασίας

Θα αναφερθεί η μέθοδος που θα αναλυθεί και εξελιχθεί η εργασία, καθώς και τα προβλήματα που αντιμετωπίστηκαν όσον αφορά τη συγγραφή της μελέτης, τον απολογισμό δηλαδή των διαδικασιών, το μέγεθος του δείγματος, τα μέσα ελέγχου και μετρήσεων καθώς και η στατιστική ανάλυση.

Εξηγούνται λοιπόν, οι τρόποι διερεύνησης του θέματος και οι λόγοι για τους οποίους χρησιμοποιήθηκαν συγκεκριμένες μέθοδοι και τεχνικές ώστε να αναλυθούν τα δεδομένα και να αποδοθεί η ερμηνεία τους.

Στην παρούσα εργασία, θα μελετήσουμε τις Κοινοτικές πρωτοβουλίες και πως αυτές αξιολογούνται και εφαρμόζονται από τους φορείς των Ο.Τ.Α.

Η εργασία μας ξεκινά μετά τα Περιεχόμενα και θα υπάρχει μια Εισαγωγή, η οποία θα συνταχθεί μετά την ολοκλήρωση των κεφαλαίων της εργασίας, καθώς δεν μπορούμε να κρίνουμε εξ αρχής τι θα περιλαμβάνει.

Στην συνέχεια, θα συνταχθούν τα Κεφάλαια, όπου θα γίνει αρχικά μια γενική αναφορά στην Ε.Ε. και στο Κ.Π.Σ. καθώς και στις κοινοτικές πρωτοβουλίες και στη συνέχεια των Κεφαλαίων παρουσιάζονται η κάθε μία κοινοτική πρωτοβουλία ξεχωριστά και αναλυτικά με το αντικείμενο το οποίο αφορούν ώστε να κατανοηθούν οι στόχοι, το πεδίο εφαρμογής τους καθώς και πως αξιολογούνται και εφαρμόζονται. Δεν θα πρέπει να παραλείπονται οι βιβλιογραφικές αναφορές καθώς και οι Παραπομπές και οι Υποσημειώσεις.

Έπειτα αναλύεται το παράδειγμα του Δήμου Καλαμάτας και εξηγείτε με έρευνα και ερωτηματολόγια κατά πόσο εφαρμόστηκε και τι αποτελέσματα είχε.

Σημαντικό κομμάτι της εργασίας μας είναι και η σύνταξη Ερωτηματολογίου, το οποίο θα παραδοθεί στους αρμόδιους φορείς προς συμπλήρωση.

Μετά την παρουσίαση του Ερωτηματολογίου μας, θα γίνει η παράθεση των αποτελεσμάτων και των συμπερασμάτων που προκύπτουν απ' το ερωτηματολόγιο, καθώς θα αναφερθούν και πιθανές προτάσεις.

Κλείνοντας θα παραθέσουμε παραρτήματα, την σχετική βιβλιογραφία και πηγές που χρησιμοποιήθηκαν για την ολοκλήρωση της εργασίας μας, συμπεριλαμβανομένων των βιβλίων, των περιοδικών και των δικτυακών τόπων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο	2
1.1. ΓΕΝΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ	5
1.1.1. ΘΕΣΜΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ	9
1.1.2. ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ Ε.Ε.	15
1.2. 3 ^ο ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ	17
1.3. ΟΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ	22
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο	28
ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΟΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΚΑΙ ΠΩΣ ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΥΣ Ο.Τ.Α.	28
2.1. ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ EQUAL	28
2.2. ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ LEADER	29
2.3. ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ URBAN	32
2.4. ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ INTERREG	33
2.5. ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	34
2.6. ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΑΡΧΕΣ	42
2.6.1. ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ EQUAL	42
2.6.2. ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ LEADER	66
2.6.3. ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ URBAN	67
2.6.4. ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ INTERREG III	67
2.7. ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	68
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο	69
3.1. ΕΙΔΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ ΚΑΛΑΜΑΤΑ	72
3.2. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΤΟΧΩΝ	76
3.3. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	77
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο	80
4.1. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΟΣ	80
4.2. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ	81
4.3. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ	84
4.4. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	85
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	90
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	92
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	96

Ευχαριστίες :

Για την πολύτιμη βοήθεια και συνεργασία στην εκπόνηση αυτής της πτυχιακής εργασίας, θα ήθελα να ευχαριστήσω:

τον επιβλέποντα καθηγητή μου,
κ. Διονύσιο Θωμά

καθώς και τον

κ. Σακκά Παύλο ,
στέλεχος και προϊστάμενος του τμήματος ανάπτυξης και ευρωπαϊκών θεμάτων της διεύθυνσης Προγραμματισμού και Ανάπτυξης του Δήμου Καλαμάτας.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Για να μπορέσει να βελτιωθεί η ανάπτυξη και η ευημερία των κρατών των ευρωπαϊκών χωρών, η Ε.Ε. χρησιμοποιεί Κοινοτικά Πλαίσια Στήριξης, Κοινοτικές Πρωτοβουλίες και Καινοτόμες Δράσεις. Με τα έργα και τους στόχους που περιλαμβάνουν και επιχορηγούν, επιδιώκουν να επέμβουν και να ανακάμψουν τους τομείς εκείνους που δεν ανθίζουν και εξελίσσονται.

Στη συγκεκριμένη εργασία θα γίνει μια γενική αναφορά στην Ε.Ε. και στο Κ.Π.Σ. καθώς και στις κοινοτικές πρωτοβουλίες. Οι τέσσερις κοινοτικές πρωτοβουλίες των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών Ταμείων για το χρονικό διάστημα 2000-2006 είναι:

- Equal: διεθνική συνεργασία για την προώθηση νέων πρακτικών καταπολέμησης των πάσης φύσεως διακρίσεων και των ανισοτήτων στην πρόσβαση στην αγορά εργασίας.
- Leader: ανάπτυξη της υπαίθρου μέσω ολοκληρωμένων αναπτυξιακών προγραμμάτων και συνεργασίας ομάδων τοπικής δράσης.
- Urban II: οικονομική και κοινωνική ανασυγκρότηση των πόλεων και των συνοικιών που αντιμετωπίζουν κρίση, ώστε να προωθηθεί η βιώσιμη αστική ανάπτυξη.
- Interreg III: διασυνοριακή, διεθνική και διαπεριφερειακή συνεργασία που αποβλέπει στην τόνωση της ανάπτυξης και σε ισόρροπη και αρμονική διευθέτηση του ευρωπαϊκού εδάφους.

Εν συνεχεία παρουσιάζονται η κάθε μία κοινοτική πρωτοβουλία ξεχωριστά και αναλυτικά με το αντικείμενο το οποίο αφορούν ώστε να κατανοηθούν οι στόχοι, το πεδίο εφαρμογής τους καθώς και πως αξιολογούνται και εφαρμόζονται.

Έπειτα αναλύεται το παράδειγμα του Δήμου Καλαμάτας και εξηγείτε με έρευνα και ερωτηματολόγια κατά πόσο εφαρμόστηκε και τι αποτελέσματα είχε.

Τέλος εκθέτονται τα συμπεράσματα, η βιβλιογραφία και οι πηγές που βοήθησαν και χρησιμοποιήθηκαν για την ολοκλήρωση συγγραφή της εργασίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

1.1.ΓΕΝΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ.

Η ιδέα της ευρωπαϊκής Ένωσης γεννήθηκε αμέσως μετά το τέλος του Β παγκοσμίου πολέμου, όπου οι χώρες της Ευρώπης είχαν καταρρεύσει και μπροστά στις νέες υπερδυνάμεις της Ρωσίας και των Η.Π.Α. γεννήθηκε η ανάγκη να ισχυροποιηθούν οι ευρωπαϊκές χώρες, προκειμένου να εισαχθούν στον ανταγωνισμό των νέων εξελίξεων. Αρχικά διαπιστώθηκε η ανάγκη να ενοποιηθούν κάποιοι ευρωπαϊκοί κλάδοι και στη συνέχεια να επιτευχθεί η πλήρης ενοποίηση. Έτσι λοιπόν το 1951 δημιουργείται η Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα στην οποία συμμετέχουν η Γαλλία, η Αγγλία, η Ιταλία, το Βέλγιο, το Λουξεμβούργο και η Γερμανία. Το 1956 δημιουργείται η Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα, στην οποία η Ελλάδα εισέρχεται επίσημα την 1/1 1981. Το 1992 με τη συνθήκη του Μάαστριχτ η Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα μετονομάζεται σε Ευρωπαϊκή Ένωση. Το 1991 δημιουργείται η Οικονομική Νομισματική Ένωση, στην οποία η Ελλάδα εισέρχεται το 2001. Βαθμιαία στην ευρωπαϊκή Ένωση εντάσσονται όλο και περισσότερες χώρες.

Το φαινόμενο λοιπόν της Ευρωπαϊκής Ενοποίησης, έχει τις ρίζες του στην χρονική περίοδο μετά τον 2ο Παγκόσμιο Πόλεμο. Σκοπός της ήταν να αναδομήσει την κατεστραμμένη από τον πόλεμο Ευρώπη και να αποτρέψει τις συγκρούσεις μεταξύ των κρατών που έχουν την ίδια ιστορία και γεωγραφία, διατηρώντας ταυτόχρονα την ταυτότητα τους, την γλώσσα και τον πολιτισμό τους.

Με αυτό το ιδεώδες, δημιουργήθηκε αυτό που γνωρίζουμε ως Ευρωπαϊκή Ένωση, και θεσμοθετήθηκε από τέσσερις βασικές συνθήκες¹:

1. Την Συνθήκη για την Ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα (ΕΚΑΧ)
2. Τη Συνθήκη για την Ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (ΣΕΚ)

---

¹ Ευρωπαϊκή Ένωση, ανακτημένο από: <http://www.dip-badajoz.es/eurolocal/eifxt>, στις 10-5-09

3. Τη Συνθήκη για την Ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (ΕΥΡΑΤΟΜ)
4. Την Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ)

Οι τέσσερις αυτές συνθήκες έθεσαν τις βάσεις για μία ειρηνική συνύπαρξη των κρατών, με την συνειδητοποίηση ότι προϋπόθεση για την μελλοντική ανάπτυξη ήταν η ενότητα.

Στην Ένωση παρέχονται όλα τα απαραίτητα μέσα για την εφαρμογή των δικαιοδοσιών της και την πραγματοποίηση των **στόχων** της, όπως για παράδειγμα:

- **να προάγει την ενοποίηση της Ευρώπης**
- **να βελτιώσει τις συνθήκες εργασίας και διαβίωσης των πολιτών της**
- **να επιφέρει οικονομική ανάπτυξη, εμπορική ισορροπία και ελεύθερο ανταγωνισμό**
- **να μειώσει τις οικονομικές ανισότητες μεταξύ των περιοχών**
- **να βοηθήσει τα αναπτυσσόμενα κράτη**
- **να εξασφαλίσει ειρήνη και ελευθερία.**

Η πραγματοποίηση των στόχων αυτών προϋποθέτει την ελεύθερη κυκλοφορία ατόμων, αγαθών υπηρεσιών και κεφαλαίων, και για τον σκοπό αυτό τα κράτη μέλη συνεργάζονται με βάση αμοιβαίως δεσμευτικές συμφωνίες μεταξύ αυτών και των οργάνων της Ένωσης, τα οποία είναι τα ακόλουθα:

1. Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
2. Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
3. Ευρωπαϊκή Επιτροπή
4. Ευρωπαϊκό Δικαστήριο

5. Το Ελεγκτικό Συνέδριο

Αυτοί είναι τα κύρια όργανα που μνημονεύονται στο άρθρο 7 της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, κατόπιν των τροποποιήσεων που έγιναν στην Συνθήκη του Άμστερνταμ το 1997. Επιπλέον, στο άρθρο αυτό ορίζεται ότι το Συμβούλιο και η Επιτροπή βοηθούνται από μια Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και από την Επιτροπή των Περιφερειών, οι οποίες θα είχαν συμβουλευτικές λειτουργίες.

Επιπλέον, σύμφωνα με προβλεπόμενες διαδικασίες η προαναφερθείσα Συνθήκη, δημιούργησε τους παρακάτω θεσμούς:

1. Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ)
2. Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα
3. Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων

Βασική μορφή της Ευρωπαϊκής Κοινότητας είναι ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής που ορίζεται στο άρθρο 195 της Συνθήκης.

Επιπλέον είναι απαραίτητο να αναφερθεί το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων, ένας τριμελής οργανισμός στον οποίο συμμετέχει η Κοινότητα, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα Επενδύσεων και άλλοι οικονομικοί φορείς, των οποίων στόχος είναι να συνεισφέρουν στην εδραίωση της εσωτερικής αγοράς, την ενδυνάμωση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής παρεμβαίνοντας σε μεγάλα προγράμματα υποδομής, όπως πρωτοβουλίες σχετικές με μικρομεσαίες επιχειρήσεις, και σε άλλους Ευρωπαϊκούς Οργανισμούς, κέντρα παρακολούθησης και Ευρωπαϊκά γραφεία που καλύπτουν πολλούς τομείς δραστηριοτήτων²:

1. Ευρωπαϊκός Οργανισμός Αξιολόγησης Φαρμάκων
2. Ευρωπαίος Οργανισμός Περιβάλλοντος
3. Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για την Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας
4. Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης

---

² Ευρωπαϊκή Ένωση, ανακτημένο από: www.europa.eu.int, στις 10-5-09

5. Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για την Εκπαίδευση
6. Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας
7. Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια και την Υγεία στη Εργασία
8. Γραφείο Εναρμόνισης της Εσωτερικής Αγοράς
9. Κέντρο Ερευνών
10. Κέντρο Παρακολούθησης Αγροτικής Ανάπτυξης
11. Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Οπτικοακουστικού Τομέα
12. Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Πολιτικής Οικογένειας
13. Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο Απασχόλησης
14. Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο των Φαινομένων Ρατσισμού και Ξενοφοβίας
15. Ευρωπαϊκό Κέντρο των Γλωσσών των Μειονοτήτων
16. Κοινοτικό Γραφείο Φυτικών Ποικιλιών
17. Ευγοροι Ευρωπαϊκή Αστυνομική Υπηρεσία
18. Ευρωπαϊκό Κέντρο Μεταφράσεων των Οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης
19. Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Αναδόμησης

1.1.1.ΘΕΣΜΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

Πρόδρομος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου υπήρξε η Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα (ΕΚΑΧ), που ιδρύθηκε το 1951, μεταξύ της Γαλλίας, της Δυτικής Γερμανίας, της Ιταλίας, του Βελγίου, του Λουξεμβούργου και της Ολλανδίας. Για πρώτη φορά συνεδρίασε το Σεπτέμβριο του 1952 σχετικά με θέματα συνεργασίας αποκλειστικά στον τομέα του άνθρακα και του χάλυβα. Με δεδομένη την επιτυχία της ΕΚΑΧ, οι ίδιες χώρες ενοποίησαν περισσότερους τομείς της οικονομίας τους και το 1957, με τη Συνθήκη της Ρώμης, ιδρύθηκε η Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας (ΕΥΡΑΤΟΜ) και η Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα (ΕΟΚ). Το 1967, τα όργανα των τριών Κοινοτήτων συγχωνεύτηκαν και από τότε υπάρχει ένα Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο³.

Τα μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου επιλέγονταν αρχικά από τα εθνικά κοινοβούλια, ωστόσο το 1979 πραγματοποιήθηκαν για πρώτη φορά άμεσες εκλογές. Στην πορεία των χρόνων, το κοινοβούλιο διευρύνθηκε μέσω της συμμετοχής νέων χωρών.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αποτελεί το εκλεγμένο κοινοβουλευτικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εκλέγεται κάθε πέντε χρόνια με άμεσες, γενικές εκλογές που διεξάγονται την ίδια περίοδο στα κράτη μέλη. Τον Ιανουάριο του 2007 εξελέγη νέος Πρόεδρος του Κοινοβουλίου ο Γερμανός Χριστιανοδημοκράτης Χανς Γκερτ Πέτερινγκ. Εκπρόσωπος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου είναι ο Jaume Duch Guillot.

Ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου περιλαμβάνει:

- ✓ συμμετοχή στη νομοθετική διαδικασία (νομοθετική παραγωγή),
- ✓ κατάρτιση και έγκριση του κοινοτικού προϋπολογισμού και
- ✓ άσκηση του δημοκρατικού ελέγχου πάνω στη δράση των κοινοτικών οργάνων, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

---

³ Εγκυκλοπαίδεια Βικιπαίδεια, 2009, ανακτημένο από:
el.wikipedia.org/wiki/Ευρωπαϊκό_Κοινοβούλιο

Η Ολομέλεια του κοινοβουλίου συνέρχεται για μία εβδομάδα κάθε μήνα στο Στρασβούργο, ενώ οι συνεδριάσεις των κοινοβουλευτικών επιτροπών και έκτακτες σύνοδοι, πραγματοποιούνται στις Βρυξέλλες. Έδρα της Γενικής Γραμματείας του Ευρωπαϊκού κοινοβουλίου είναι το Λουξεμβούργο.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αντιπροσωπεύει περίπου 450 εκατομμύρια πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αποτελείται από 785 βουλευτές (ή μέλη). Οι εκλογές για την ανάδειξη των ευρωβουλευτών λαμβάνουν χώρα κάθε πέντε χρόνια, με άμεση, καθολική και μυστική ψηφοφορία που διεξάγεται την ίδια χρονική περίοδο σε όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Μέχρι σήμερα, δεν υπάρχει ένα ενιαίο εκλογικό σύστημα, ωστόσο έχουν προταθεί από το κοινοβούλιο κοινές αρχές για την εκλογή των ευρωβουλευτών. Σύμφωνα με τις κυριότερες από αυτές, εφαρμόζεται⁴:

- ✓ Η αρχή της αναλογικής εκπροσώπησης.
- ✓ Διαίρεση της επικράτειας σε εκλογικές περιφέρειες (για χώρες που υπερβαίνουν τα 20 εκατομμύρια κατοίκων).
- ✓ Θέσπιση ελάχιστου ορίου ψήφων 5%.
- ✓ Θέσπιση ασυμβίβαστου και αδυναμία ταυτόχρονης συμμετοχής ενός ευρωβουλευτή σε εθνικό κοινοβούλιο.

Η κατανομή των εδρών στα κράτη μέλη, στηρίζεται εν μέρει στην πληθυσμιακή κατάσταση των χωρών, έτσι ώστε μικρότερα σε πληθυσμό κράτη να εκπροσωπούνται από λιγότερους βουλευτές. Ωστόσο, δεν τηρείται η

---

⁴ Εγκυκλοπαίδεια Βικιπαίδεια, 2009, ανακτημένο από: el.wikipedia.org/wiki/Ευρωπαϊκό_Κοινοβούλιο

αναλογική κατανομή με μοναδικό κριτήριο αυτό του πληθυσμού, καθώς προκειμένου να ενισχυθούν οι μικρότερες χώρες μέλη, εκπροσωπούνται από περισσότερους βουλευτές σε σχέση με τον αριθμό που αντιστοιχεί στην πληθυσμιακή τους κατάσταση. Για παράδειγμα, το Λουξεμβούργο κατέχει έξι έδρες, ενώ με βάση τον πληθυσμό της χώρας θα έπρεπε να κατέχει μόλις μία⁵.

Κατανομή εδρών			
Χώρα μέλος	Έδρες	Χώρα μέλος	Έδρες
Γερμανία	99	Δανία	14
Γαλλία	78	Φινλανδία	14
Ηνωμένο Βασίλειο	78	Σλοβακία	14
Ιταλία	78	Ιρλανδία	13
Ισπανία	54	Λιθουανία	13
Πολωνία	54	Λετονία	9
Ολλανδία	27	Σλοβενία	7
Βέλγιο	24	Κύπρος	6
Τσεχία	24	Εσθονία	6
Ελλάδα	24	Λουξεμβούργο	6
Ουγγαρία	24	Μάλτα	5
Πορτογαλία	24	Παρατηρητές 1	Έδρες
Σουηδία	19	Ρουμανία	35
Αυστρία	18	Βουλγαρία	18

1. Οι χώρες παρατηρητές, έγιναν επισήμως μέλη, την 1η Ιανουαρίου 2007.

⁵ Εγκυκλοπαίδεια Βικιπαίδεια, 2009, ανακτημένο από: el.wikipedia.org/wiki/Ευρωπαϊκό_Κοινοβούλιο

Πολιτικές ομάδες

Τα μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου οργανώνονται σε πολιτικές ομάδες πολυεθνικού χαρακτήρα και δεν ανήκουν σε εθνικούς συνασπισμούς ή εθνικές αντιπροσωπείες. Σήμερα υπάρχουν συνολικά επτά ομάδες, οι οποίες χαρακτηρίζονται από συγκεκριμένες πολιτικές και ιδεολογικές τοποθετήσεις, αν και κανένας βουλευτής δεν δεσμεύεται να ακολουθήσει αυστηρά μία πολιτική γραμμή. Μία μειοψηφία μη εγγεγραμμένων βουλευτών, δεν ανήκει σε καμία πολιτική ομάδα⁶.

Πολιτική ομάδα	Έδρες
Ομάδα Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος (Χριστιανοδημοκράτες) και Ευρωπαίων Δημοκρατών (ΕΛΚ-ΕΔ)	286
Ομάδα του Ευρωπαϊκού Σοσιαλιστικού Κόμματος (ΕΣΚ)	217
Συμμαχία Φιλελευθέρων και Δημοκρατών για την Ευρώπη (ΣΦΔ)	100
Ομάδα των Πρασίνων/Ευρωπαϊκή Ελεύθερη Συμμαχία (Π-ΕΕΣ)	43
Ευρωπαϊκή Ενωτική Αριστερά/Αριστερά των Πρασίνων των Βορείων Χωρών	41
Ανεξαρτησία και Δημοκρατία (ΑΔ)	22
Ένωση για την Ευρώπη των Εθνών (ΕΕΕ)	44
Μη εγγεγραμμένοι	30

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

⁶ Εγκυκλοπαίδεια Βικιπαίδεια, 2009, ανακτημένο από: el.wikipedia.org/wiki/Ευρωπαϊκό_Κοινοβούλιο

Η πρώτη μορφή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής καθορίστηκε από τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα, η οποία υπογράφηκε στις 18 Απριλίου του 1951. Το 1957, με τις συνθήκες της Ρώμης, καθιερώθηκαν δύο νέα σώματα, η Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και η Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, τα οποία αργότερα συγχωνεύτηκαν για τη δημιουργία της ενιαίας Ευρωπαϊκής Επιτροπής, για τις τρεις Ευρωπαϊκές Κοινότητες εκείνης της εποχής, με βάση την Ενοποιημένη Συνθήκη που υπογράφηκε στις 8 Απριλίου 1965 και τέθηκε σε ισχύ από την 1η Ιουλίου 1967. Η ενιαία επιτροπή του 1967, αποτελεί ουσιαστικά το όργανο που λειτουργεί μέχρι σήμερα.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Κομισιόν) είναι θεσμικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με απώτερο σκοπό την προστασία των κοινοτικών συμφερόντων των κρατών μελών της Ένωσης. Ιδρύθηκε το 1951 και έχει ως έδρα τις Βρυξέλλες, διατηρώντας επίσης γραφεία στο Λουξεμβούργο και αντιπροσωπείες σε όλες τις χώρες της Ένωσης. Η Επιτροπή προτείνει νέες ευρωπαϊκές νομοθετικές πράξεις, τις οποίες υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αποτελεί συγχρόνως εκτελεστικό όργανο της Ένωσης, αρμόδιο για την εφαρμογή των κοινών πολιτικών και την εξασφάλιση της εφαρμογής της ευρωπαϊκής νομοθεσίας, ενώ παράλληλα διαχειρίζεται τα προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και τον οικονομικό προϋπολογισμό της⁷.

Τα μέλη της ονομάζονται επισήμως επίτροποι και συχνά με τον όρο Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναφερόμαστε στο σώμα των επιτρόπων που ασκούν τη διοίκηση του οργάνου. Από το 2005, μετά τις αλλαγές της συνθήκης της Νίκαιας, κάθε κράτος μέλος εκπροσωπείται από έναν επίτροπο. Σε αντίθεση με το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κάθε μέλος της Επιτροπής έχει ευρωπαϊκό ρόλο, διαχειρίζεται ένα χαρτοφυλάκιο που του ανατίθεται από τον πρόεδρο της στην αρχή της θητείας του και το χειρίζεται με ενιαίο Ευρωπαϊκό χαρακτήρα και προσανατολισμό, χωρίς υποδείξεις από εθνικές κυβερνήσεις ή άλλους οργανισμούς.

---

⁷ Εγκυκλοπαίδεια Βικιπαίδεια, ανακτημένο από: el.wikipedia.org/wiki/Ευρωπαϊκή_Επιτροπή

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διαφέρει ως προς άλλα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μέσα από το «δικαίωμα πρωτοβουλίας» στη νομοθετική διαδικασία. Έχει δηλαδή το δικαίωμα να υποβάλλει προτάσεις νέας ευρωπαϊκής νομοθεσίας στο Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, προκειμένου να προωθήσει τα συμφέροντα της Ένωσης ή να αντιμετωπιστεί ένα πρόβλημα. Λειτουργεί επίσης ως εκτελεστικό όργανο, με αρμοδιότητα στη διαχείριση και εκτέλεση του προϋπολογισμού της Ένωσης, καθώς και τη διαχείριση των ευρωπαϊκών προγραμμάτων ή την εξασφάλιση της εφαρμογής των πολιτικών που έχουν εγκριθεί από το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο⁸.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενεργεί παράλληλα ως «θεματοφύλακας των Συνθηκών», αρμόδια για τη διασφάλιση της ορθής εφαρμογής της ισχύουσας ευρωπαϊκής νομοθεσίας ή την υποβολή σχεδίων αναθεωρήσεως των ευρωπαϊκών συνθηκών. Στα πλαίσια αυτού του ρόλου, έχει δικαίωμα να κινήσει σχετικές νομικές διαδικασίες, όταν ένα κράτος μέλος παραβιάζει τη νομοθεσία, και να προσφύγει στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για την επιβολή χρηματικών ποινών, σε περίπτωση μη συμμόρφωσης του κράτους μέλους. Αρμοδιότητα της Επιτροπής είναι επίσης η εκπροσώπηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η διαπραγμάτευση διεθνών συμφωνιών.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενεργεί σύμφωνα με τις πολιτικές κατευθύνσεις που καθορίζει ο πρόεδρος της, ο οποίος διορίζεται κατόπιν πρότασης του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και έγκρισής της από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Ο εκλεγμένος πρόεδρος αναλαμβάνει την επιλογή των επιτρόπων από καταλόγους υποψηφίων, όπως αυτοί διαμορφώνονται από τα κράτη μέλη, ενώ η τελική έγκριση για το διορισμό της Επιτροπής δίνεται από το Κοινοβούλιο. Η θητεία της διαρκεί για περίοδο πέντε ετών.

Ο πρόεδρος της Επιτροπής αναθέτει στους επιτρόπους τους τομείς πολιτικής για τους οποίους θα είναι αρμόδιοι, με δυνατότητα ανακατανομής των αρμοδιοτήτων τους κατά τη διάρκεια της θητείας της Επιτροπής, εφόσον κριθεί αναγκαίο. Κατά κανόνα, οι συνεδριάσεις της Επιτροπής διενεργούνται μία φορά την εβδομάδα, εμπιστευτικά, αλλά ενδέχεται να οριστούν και

---

⁸ Εγκυκλοπαίδεια Βικιπαίδεια, ανακτημένο από: el.wikipedia.org/wiki/Ευρωπαϊκή_Επιτροπή

έκτακτες συνεδριάσεις αν κριθεί απαραίτητο από τον πρόεδρο, ο οποίος τις συγκαλεί.

Διοικητικά, οργανώνεται σε διαφορετικές «Γενικές Διευθύνσεις» και υπηρεσίες, αρμόδιες για συγκεκριμένους τομείς, καθεμία από τις οποίες διαθέτει έναν Γενικό Διευθυντή ως επικεφαλής, ο οποίος δίνει αναφορά στον αρμόδιο επίτροπο. Οι Γενικές Διευθύνσεις συντάσσουν ουσιαστικά τις νομοθετικές προτάσεις, διενεργώντας ευρείες διαβουλεύσεις και σε συνεργασία με τα αρμόδια υπουργεία των κρατών μελών. Οι προτάσεις αυτές, περιλαμβάνονται στη συνέχεια στην ημερήσια διάταξη κάποιας συνεδρίασης της Επιτροπής και υποβάλλονται προς ψηφοφορία. Η λήψη των αποφάσεων για την έγκριση μίας πρότασης γίνεται κατόπιν ψηφοφορίας κατά τη διάρκεια μίας συνεδρίασης ή με γραπτή διαδικασία, κατά την οποία η πρόταση διανέμεται στους επιτρόπους, οι οποίοι με τη σειρά τους κοινοποιούν επιφυλάξεις τους ή άλλες προτεινόμενες τροποποιήσεις. Προβλέπεται επίσης διαδικασία εξουσιοδότησης ενός ή περισσότερων μελών της Επιτροπής να λάβουν μία απόφαση, με δυνατότητα περαιτέρω εκχώρησης αυτού του δικαιώματος σε Γενικούς Διευθυντές ή επικεφαλής υπηρεσιών της Επιτροπής⁹.

1.1.2.ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ Ε.Ε.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν μπορεί να μείνει ανεπηρέαστη από τα διάφορα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα κράτη μέλη όπως είναι το συνταξιοδοτικό, η φορολογία, οι τιμολογιακές αυξήσεις.

Λόγω των προβλημάτων αυτών μελετώνται συνέχεια πολιτικές οι οποίες επιδιώκεται να υιοθετηθούν από όλα τα κράτη μέλη προκειμένου να διευκολυνθούν οι διαδικασίες και η υπάρχουσα κατάσταση.

Η συνεργασία μεταξύ των εταίρων αποτελεί την βάση για το μέλλον της Ε.Ε. Δεν μπορούμε να μιλάμε για συνύπαρξη χωρών χωρίς να υπάρχει συνεργασία των μελών της Ε.Ε.

---

⁹ Εγκυκλοπαίδεια Βικιπαίδεια, ανακτημένο από: el.wikipedia.org/wiki/Ευρωπαϊκή_Επιτροπή

Η ύπαρξη ισχυρών συστημάτων σε όλους τους τομείς της Ε.Ε. αποτελεί σημαντικό στοιχείο της κοινωνικής και οικονομικής κληρονομιάς της Ένωσης. Χάρη στην οικονομική ανάπτυξη, οι μελλοντικές γενεές θα επωφεληθούν και αυτές από την κληρονομιά αυτή.

Ωστόσο για να αναλάβουν τις δαπάνες αυτές, οι κυβερνήσεις θα πρέπει να θέσουν σαν στόχο την ανάπτυξη — εκσυγχρονίζοντας την ευρωπαϊκή οικονομία, προωθώντας την ενοποίηση και εφαρμόζοντας υγιείς δημοσιονομικές πολιτικές. Η ύπαρξη πιο αποτελεσματικών χρηματοπιστωτικών αγορών χωρίς σύνορα θα επιτρέψει στις κυβερνήσεις και τους πολίτες να μεγιστοποιούν την απόδοση των χρημάτων τους. Αν όλες οι προσπάθειες έχουν σαν στόχο την ανάπτυξη και την αύξηση των θέσεων εργασίας, οι κυβερνήσεις θα εξασφαλίσουν τα φορολογικά έσοδα που χρειάζονται καθώς και άλλα μέτρα κοινωνικής προστασίας.

Η ανάπτυξη που θα επιδιώκει η Ε.Ε. θα πρέπει να είναι διατηρήσιμη και να αποσκοπεί στη μακροπρόθεσμη ευημερία των πολιτών και στην προστασία του περιβάλλοντός τους.

Οι άνθρωποι είναι ο μεγαλύτερος πλούτος της Ευρώπης συνεπώς η επένδυση στο ανθρώπινο δυναμικό και η δημιουργία ενεργού και δυναμικού κράτους πρόνοιας έχουν εξίσου καθοριστική σημασία για να εξασφαλίσει η Ευρώπη μια θέση στη νέα οικονομία της γνώσης όσο και η οικονομική, η χρηματοπιστωτική και η νομισματική ολοκλήρωση ή η προώθηση της καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας.

Δίνοντας έμφαση στον άνθρωπο, η νέα οικονομία που αρχίζει να διαμορφώνεται θα αποτελέσει παράγοντα οικονομικής και κοινωνικής συνοχής. Η εστίαση στον άνθρωπο την σημερινή εποχή είναι ιδιαίτερα σημαντική αφού η Ένωση προσπαθεί να επιτύχει το στόχο της ανάπτυξης και να γίνει μέχρι το 2010 η πιο ανταγωνιστική και δυναμική οικονομία στον κόσμο¹⁰.

---

¹⁰ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2003, «Η οικονομία της Ευρωπαϊκής Ένωσης» Γενική Διεύθυνση Τύπου και Επικοινωνίας

1.2. 3^ο ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ.

Το 3ο Κοινοτικό πλαίσιο στήριξης αποτελεί το μεγαλύτερο αναπτυξιακό πρόγραμμα της χώρας μας, δεδομένου ότι δίνει τη δυνατότητα να ολοκληρωθούν όλα εκείνα τα έργα και οι παρεμβάσεις που χρειάζεται η Ελλάδα σήμερα αλλά και τις επόμενες δεκαετίες στο κέντρο και κυρίως στην περιφέρεια, προκειμένου να αναπτυχθεί.

Το 3ο Κοινοτικό πλαίσιο στήριξης σχεδιάστηκε από την Ελλάδα και υλοποιείται με την συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης αφορά όλους τους πολίτες και όλους τους τομείς της καθημερινής ζωής. Συγκεκριμένα χωρίζεται σε δύο μεγάλες κατηγορίες προγραμμάτων:

- ✓ Στα Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα (ένα για κάθε συγκεκριμένο τομέα δραστηριότητας) και
- ✓ τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα (ένα για κάθε μία από τις 13 περιφέρειες της χώρας).

Τα Επιχειρησιακά Προγράμματα του Γ' ΚΠΣ απευθύνονται τόσο στον δημόσιο τομέα π.χ. για έργα που αφορούν την ανάπτυξη υποδομών και τη βελτίωση υπηρεσιών προς τον πολίτη όσο και σε ιδιώτες (φυσικά ή νομικά πρόσωπα) για προγράμματα που αφορούν επιχειρήσεις, αγρότες, νέους, ανέργους κλπ.

Κάθε φορά που τίθεται σε εφαρμογή ένα πρόγραμμα ή μία δράση, ο αρμόδιος φορέας (π.χ. υπουργείο, περιφέρεια) ανακοινώνει μέσω του Τύπου με δημόσια προκήρυξη τις λεπτομέρειες του προγράμματος. Με τον τρόπο αυτό όλοι οι πιθανοί ωφελούμενοι μπορούν να ενημερωθούν για τις απαιτούμενες διαδικασίες υποβολής αίτησης συμμετοχής στο πρόγραμμα.

Ο ενδιαφερόμενος πολίτης μπορεί επίσης να ενημερωθεί για τις δυνατότητες συμμετοχής του στο Γ'ΚΠΣ μέσω των φορέων που υλοποιούν το

πρόγραμμα (τελικοί δικαιούχοι) αλλά και από τις διαχειριστικές αρχές των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων¹¹.

Το Γ'Κ.Π.Σ. είναι το προϊόν της συμφωνίας στην οποία κατέληξαν η Ελληνική Κυβέρνηση και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τις κοινοτικές διαρθρωτικές παρεμβάσεις στην Ελλάδα το χρονικό διάστημα 2000-2006. Καταρτίστηκε με βάση το Σχέδιο Περιφερειακής Ανάπτυξης που υποβλήθηκε από την Ελλάδα στην Ε.Ε.

Το κείμενο του ΚΠΣ υπογράφηκε τον Νοέμβριο του 2000 (Ε2000 3405/28-11-2000) και αναθεωρήθηκε τον Δεκέμβριο του 2004 (Ε2004 2412/3-12-04), τον Δεκέμβριο του 2005 (Ε2005 4788 τελικό /12-12-05) και τον Δεκέμβριο του 2006 (Ε2006 6419 τελικό 7-12-06). Περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία¹²:

- ✓ Τους άξονες προτεραιότητας για τη δράση των κοινοτικών διαρθρωτικών ταμείων
- ✓ Την συνοπτική περιγραφή των επιχειρησιακών προγραμμάτων με τους ειδικούς στόχους και τις προτεραιότητες που έχουν επιλεγεί
- ✓ Το ενδεικτικό σχέδιο χρηματοδότησης που προσδιορίζει για κάθε άξονα και για κάθε έτος το ποσό των συνολικών κονδυλίων που προβλέπονται
- ✓ Τις διατάξεις εφαρμογής του Γ'ΚΠΣ

Οι στόχοι - προτεραιότητες του ΚΠΣ 2000-2006 εστιάζονται σε επενδύσεις στο φυσικό, ανθρώπινο και γνωστικό κεφάλαιο, που μπορούν να συμβάλουν περισσότερο στην αύξηση της παραγωγικότητας και στην εμβάθυνση της ανάπτυξης στην Ελλάδα:

1. Ανάπτυξη ανθρώπινων πόρων και προώθηση της απασχόλησης.

---

¹¹ 3^ο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, ανακτημένο από:<http://www.info3kps.gr/kps.asp>, στις 11-5-09

¹² Συγχρηματοδοτούμενα αναπτυξιακά Προγράμματα, ανακτημένο από:<http://www.hellaskps.gr/>, στις 11-5-09

2. Ανάπτυξη του συστήματος μεταφορών (οδικές, σιδηροδρομικές, αστικές μεταφορές, αερολιμένες, λιμένες, συνδυασμένες μεταφορές και εμπορευματικά κέντρα, ασφάλεια).
3. Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας με στόχο την αειφόρο ανάπτυξη (περιλαμβάνει τους τομείς Μεταποίησης και Υπηρεσιών, Έρευνας και Τεχνολογίας, Τουρισμού, Ενέργειας – Φυσικών Πόρων).
4. Αγροτική ανάπτυξη και αλιεία.
5. Ποιότητα ζωής (παρεμβάσεις που αφορούν στο περιβάλλον και στη φυσική κληρονομιά, στον πολιτισμό και στον τομέα της υγείας – πρόνοιας).
6. Κοινωνία της πληροφορίας (παρεμβάσεις που αφορούν τομείς όπως εκπαίδευση, πολιτισμό, δημόσια διοίκηση, υγεία και πρόνοια, περιβάλλον, απασχόληση, ψηφιακή οικονομία, επικοινωνίες).
7. Περιφερειακή ανάπτυξη (με στόχο την μείωση των αποκλίσεων ανάπτυξης μεταξύ των περιφερειών, την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητάς τους και την αύξηση της απασχόλησης) .

Για την επίτευξη των στόχων του ΚΠΣ 2000-2006 καταρτίστηκαν και υλοποιούνται 25 Επιχειρησιακά Προγράμματα εκ των οποίων¹³:

- ✓ τα 11 είναι Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα και αφορούν εθνικές τομεακές πολιτικές
- ✓ τα 13 είναι Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΠΕΠ), ένα για κάθε μία από τις 13 διοικητικές περιφέρειες της χώρας και στα οποία έχει κατανεμηθεί το 1/3 περίπου των διαθέσιμων πιστώσεων για την περίοδο 2000-2006
- ✓ και 1 Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Τεχνική βοήθεια» που στόχο έχει να ενδυναμώσει, να στηρίξει και να βελτιώσει το σύστημα διαχείρισης,

¹³ Συγχρηματοδοτούμενα αναπτυξιακά Προγράμματα, ανακτημένο από: <http://www.hellaskps.gr/>, στις 11-5-09

παρακολούθησης και ελέγχου του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης και των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων.

Την περίοδο 2000-2006, η Ελλάδα ενισχύεται με σημαντικούς πόρους από τα Διαρθρωτικά Ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Περιφερειακής Πολιτικής. Οι πόροι αυτοί δημιουργούν τις προϋποθέσεις για υψηλότερη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη, οδηγούν σε πραγματική σύγκλιση με τις υπόλοιπες οικονομίες των κρατών μελών και συμβάλουν στην αντιμετώπιση των βασικών ελλείψεων της οικονομικής και κοινωνικής ζωής, κυρίως στους τομείς των υποδομών, της ανάπτυξης των ανθρώπινων πόρων και της παραγωγικότητας. Η στήριξη που παρέχει στην Ελλάδα η Ευρωπαϊκή Ένωση πραγματοποιείται μέσω α) του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης β) των Κοινοτικών Πρωτοβουλιών και γ) του Ταμείου Συνοχής.

Οι συνολικοί χρηματοδοτικοί πόροι του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης και του Ταμείου Συνοχής ανέρχονται σε 48,30 δις ευρώ. Η συνολική δημόσια δαπάνη ανέρχεται σε 37,67 δις ευρώ και η εκτιμώμενη ιδιωτική συμμετοχή ανέρχεται σε 10,63 δις ευρώ.

(σε δισεκατομμύρια ευρώ)

	ΚΠΣ 2000 2006	Ταμείο Συνοχής	ΣΥΝΟΛΟ
Κοινοτική Συμμετοχή	22,70	3,24	25,94
Εθνική Συμμετοχή	9,72	2,01	11,73
Σύνολο Δημόσιας Δαπάνης	32,42	5,25	37,67
Ενδεικτική Ιδιωτική Συμμετοχή	9,53	1,10	10,63
ΣΥΝΟΛΟ	41,95	6,35	48,30

Πηγή: Υπουργείο Οικονομίας & Οικονομικών

Παράλληλα σημαντικοί πόροι αντλούνται μέσω των 4 Κοινοτικών Πρωτοβουλιών, η συνολική δημόσια δαπάνη των οποίων ανέρχεται σε 1,28 δις ευρώ (εκ των οποίων η κοινοτική συμμετοχή είναι 904 εκατ. ευρώ) για την περίοδο 2000-2006.

1.3. ΟΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ.

Οι τέσσερις κοινοτικές πρωτοβουλίες των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών Ταμείων για το χρονικό διάστημα 2000 - 2006 είναι ¹⁴:

EQUAL: διεθνική συνεργασία για την προώθηση νέων πρακτικών καταπολέμησης των πάσης φύσεως διακρίσεων και των ανισοτήτων στην πρόσβαση στην αγορά εργασίας. Η ευρωπαϊκή στρατηγική για την απασχόληση αποσκοπεί στην επίτευξη υψηλού επιπέδου απασχόλησης για όλες τις ομάδες του εργατικού δυναμικού. Προκειμένου να είναι πλήρως αποτελεσματική, όπως αναφέρεται στην Ανακοίνωση της Επιτροπής, η ευρωπαϊκή στρατηγική για την απασχόληση πρέπει να εξειδικευτεί σε δράσεις σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, σε αστικές και αγροτικές περιοχές, δηλαδή σε επίπεδο περιοχών που είναι σε θέση να δημιουργήσουν τοπική συμφωνία¹⁵. Αυτό απαιτεί νέες προσεγγίσεις στο σχεδιασμό των δράσεων και στους τρόπους διάδοσης των νέων πρακτικών. Επιπλέον, η καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού και των διακρίσεων αποτελεί στόχο μιας ολοκληρωμένης κοινοτικής στρατηγικής η οποία υπερβαίνει το πεδίο της αγοράς εργασίας. Η Κοινοτική Πρωτοβουλία EQUAL, εστιάζοντας στην αγορά εργασίας, καλείται να διαδραματίσει καίριο ρόλο στη διασύνδεση των ενεργειών που υποστηρίζονται από την Ε.Ε. βάσει των άρθρων 13 και 137, των προγραμμάτων που υποστηρίζονται από το ΕΚΤ και των πολιτικών στόχων που επιδιώκονται στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση.

Πρωταρχικός στόχος της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας EQUAL είναι η ανάπτυξη και η προώθηση νέων τρόπων και πρακτικών στον τομέα της

---

¹⁴ Κοινοτικές Πρωτοβουλίες, ανακτημένο από: <http://www.hellaskps.gr/Details2.asp?L1=12&L2=2>, στις 11-5-09

¹⁵ Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (14/4/2000 E2000 853), *Ανακοίνωση της Επιτροπής στα κράτη μέλη για της θέσπιση των κατευθυντήριων γραμμών για την Κοινοτική Πρωτοβουλία EQUAL που αφορά τη διακρατική συνεργασία για την προαγωγή νέων μεθόδων καταπολέμησης των διακρίσεων και ανισοτήτων πάσης φύσεως σε σχέση με την αγορά εργασίας*, Βρυξέλλες.

απασχόλησης για την αντιμετώπιση κάθε μορφής διακρίσεων και ανισοτήτων που βιώνουν όσοι επιζητούν πρόσβαση στην αγορά εργασίας ή βρίσκονται ήδη σε αυτή, αξιοποιώντας τις εμπειρίες των Πρωτοβουλιών ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ και ADAPT. Η Πρωτοβουλία θα υλοποιηθεί μέσω Αναπτυξιακών Συμπράξεων που μπορεί να καθιερωθούν σε τοπικό, περιφερειακό ή και κλαδικό επίπεδο. Τα σχέδια των Αναπτυξιακών Συμπράξεων θα δράσουν σε ορισμένα θεματικά πεδία, τα οποία ορίζονται στα πλαίσια των τεσσάρων αξόνων της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση και θα επιλεγούν από κάθε κράτος μέλος ανάλογα με τις ανάγκες και προτεραιότητες των αγορών εργασίας.

Οι τέσσερις άξονες για την απασχόληση δίνουν έμφαση στα εξής πεδία παρέμβασης:

- Στη βελτίωση της απασχολησιμότητας,
- Στην ανάπτυξη του επιχειρηματικού πνεύματος,
- Στην ενθάρρυνση της προσαρμοστικότητας των επιχειρήσεων και των απασχολουμένων,
- Στην ενίσχυση των πολιτικών ίσων ευκαιριών για γυναίκες και άνδρες.

Ένα από τα κυρίαρχα στοιχεία της Πρωτοβουλίας αποτελεί η χρήση καινοτόμων προσεγγίσεων ως μέσο για την επίτευξη των στόχων των Αναπτυξιακών Συμπράξεων. Επιπλέον, ως κυριότερο στοιχείο κρίνεται η ανάπτυξη επιτυχών καινοτομιών, μέσω διακρατικής συνεργασίας, που να έχουν δυνατότητα ευρύτερης εφαρμογής και διάδοσής τους, προκειμένου να επιτευχθεί ο μέγιστος αντίκτυπος στην κεντρική πολιτική.

LEADER+: ανάπτυξη της υπαίθρου μέσω ολοκληρωμένων αναπτυξιακών προγραμμάτων και συνεργασίας ομάδων τοπικής δράσης. Η LEADER+ ήταν μια πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που είχε ως βασικό σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων της υπαίθρου και την προσέλκυση των νέων, μέσω της υλοποίησης πλέγματος δράσεων που ικανοποιούσαν παράλληλα τις εθνικές και κοινοτικές προτεραιότητες για τη Γ΄ Προγραμματική Περίοδο (απασχόληση, ισότητα, προστασία του περιβάλλοντος κλπ).

Επιδίωξη της πρωτοβουλίας ήταν η ανάπτυξη της ανταγωνιστικότητας των αγροτικών περιοχών, με την καλύτερη αξιοποίηση των φυσικών, ανθρώπινων και οικονομικών πόρων τους, την ανακάλυψη νέων πηγών εισοδήματος και την παράλληλη προστασία της φυσικής και πολιτισμικής κληρονομιάς. Στα πλαίσια της LEADER+, οι άνθρωποι της υπαίθρου:

- ✓ συμμετείχαν ενεργά και αποφάσισαν οι ίδιοι για την αναπτυξιακή προσπάθεια που γίνεται στην περιοχή τους,
- ✓ προέβησαν σε μικρές επενδύσεις και δημιούργησαν παράλληλα, έναν ιδιαίτερα παραγωγικό ιστό,
- ✓ ενήργησαν συλλογικά και μέσα από δίκτυα (clusters) στήριξαν επιχειρηματικές δραστηριότητες και
- ✓ έκαναν οι ίδιοι πράξη όσα οραματίζονταν για τον τόπο τους.
- ✓ Για τους παραπάνω λόγους, τα κέντρα λήψης αποφάσεων δεν βρισκόνταν σε κάποιο απομακρυσμένο από τα προβλήματα της υπαίθρου γραφείο κεντρικής υπηρεσίας αλλά στη δική τους περιοχή.

Στην Ελλάδα, η πρωτοβουλία LEADER+ εφαρμόστηκε σε ορεινές και νησιωτικές περιοχές, στις οποίες παρουσιάζονταν η εντονότερη κοινωνικοοικονομική υστέρηση.

Ωστόσο, σε αιτιολογημένες περιπτώσεις και εφόσον πληρούνταν ορισμένες προϋποθέσεις (γεωγραφική γεινίαση, ύπαρξη προβλημάτων αλλά παράλληλα αναπτυξιακών προοπτικών κλπ), περιλήφθηκαν στο πρόγραμμα και μειονεκτικές περιοχές καθώς και περιοχές Natura 2000.

Τα τοπικά προγράμματα LEADER+ υλοποιήθηκαν και σε περιοχές που καλύπτονταν εν μέρει ή στο σύνολό τους από Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Ανάπτυξης Αγροτικού Χώρου (Ο.Π.Α.Α.Χ.).

Σ' αυτές τις περιπτώσεις, η εφαρμογή της LEADER+ ήταν δυνατή μόνο για δράσεις που:

- ✓ δεν καλύπτονταν από το ολοκληρωμένο πρόγραμμα (Ο.Π.Α.Α.Χ.),
- ✓ δε συμπεριλήφθηκαν τελικά στο σχεδιασμό του Ο.Π.Α.Α.Χ.,

- ✓ λειτουργούσαν συμπληρωματικά, ενισχύοντας την αποτελεσματικότητα των δράσεων του ολοκληρωμένου προγράμματος (π.χ. συνεργασίες, δικτυώσεις κλπ.),
- ✓ εξασφάλιζαν την πιλοτική διάσταση του τοπικού προγράμματος και αναδείκνυαν την προστιθέμενη αξία της πρωτοβουλίας.

Παρά το γεγονός ότι το LEADER διατήρησε το περιεχόμενο των προηγούμενων εφαρμογών (LEADER I και LEADER II), ωστόσο, υπήρχε μια διαφοροποίηση που εκφράζεται με την προσθήκη του + (plus = επιπλέον). Το LEADER+ επιδίωξε, δηλαδή, κάτι επιπλέον απ' αυτό που πρόσφεραν οι προηγούμενες εφαρμογές και εξακολουθούσαν να δίνουν τα υπόλοιπα προγράμματα του Γ' Κ.Π.Σ.

Ο πιλοτικός χαρακτήρας του προγράμματος εξασφαλίστηκε κυρίως μέσω των δικτυώσεων (clusters) και των συνεργασιών. Κατά συνέπεια, δόθηκε βάρος στη δικτύωση ομοειδών ή συμπληρωματικών επιχειρήσεων, την κοινή προβολή και προώθηση, τη συνεργασία και τη συλλογική στήριξη επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, που μπορούν να εξασφαλίσουν τη βιωσιμότητα και τη συμπληρωματικότητα των δράσεων.

Έτσι η έννοια «πιλοτικός» επιτεύχθηκε με:

- ✓ Την ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών που ενσωματώνουν τις τοπικές ιδιομορφίες.
- ✓ Την εφαρμογή νέων μεθόδων που αξιοποιούν τόσο το ανθρώπινο δυναμικό όσο και τους φυσικούς και χρηματοδοτικούς πόρους της περιοχής.
- ✓ Τη διασύνδεση έργων / δράσεων ή και επιχειρήσεων όλων των τομέων της οικονομίας, οι οποίοι κατά παράδοση είναι ανεξάρτητοι.
- ✓ Την υιοθέτηση πρωτότυπων μορφών οργάνωσης και συμμετοχής του τοπικού πληθυσμού στη διαδικασία λήψης αποφάσεων.

URBAN II: οικονομική και κοινωνική ανασυγκρότηση των πόλεων και των συνοικιών που αντιμετωπίζουν κρίση, ώστε να προωθηθεί η βιώσιμη αστική ανάπτυξη. Δρομολογημένη το 1994, η κοινοτική πρωτοβουλία URBAN [EN] ενθαρρύνει αστικές ζώνες ή συνοικίες σε κρίση να αναπτύξουν καινοτομικούς

και ολοκληρωμένους τρόπους δράσης για αστική ανάπτυξη. Στις οικείες ζώνες οι εν λόγω τρόποι δράσης αποφέρουν πλέον τα πρώτα τους αποτελέσματα: η ποιότητα ζωής βελτιώνεται και οι τοπικοί παράγοντες συμφωνούν υπογραμμίζοντας τη σημασία της ολοκληρωμένης προσέγγισης URBAN. Έτσι, κατά την περίοδο προγραμματισμού 1994-1999 η κοινοτική πρωτοβουλία URBAN υποστήριξε οικονομικά 118 αστικές ζώνες με συνολικό ποσό 900 εκατ. ευρώ προς όφελος 3,2 εκατ. ατόμων.

Μεταξύ 1989 και 1999 (EN) (FR), οι καινοτομικές δράσεις του Ευρωπαϊκού ταμείου περιφερειακής ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) συνετέλεσαν θετικά στην καινοτομία στον αστικό χώρο καθώς και στον πειραματισμό νέων μορφών οικονομικής, κοινωνικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης με ενθαρρυντικά αποτελέσματα. Με ποσό 164 εκατ. ευρώ χρηματοδοτήθηκαν 59 πιλοτικά έργα σε πόλεις (UPP - ΑΠΕ [EN]).

Λαμβανομένων υπόψη των θετικών αυτών εμπειριών, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποφάσισε να συνεχίσει προς την ίδια κατεύθυνση. Κατά τρόπο γενικό η Επιτροπή επιθυμεί να αξιοποιηθεί καλύτερα η αστική διάσταση στο σύνολο των κοινοτικών πολιτικών. Ειδικότερα, στη γενική νομοθεσία για τα διαρθρωτικά ταμεία θεσπίζει την URBAN II, νέα κοινοτική πρωτοβουλία αειφόρου αστικής ανάπτυξης.

INTERREG III: διασυνοριακή, διεθνική και διαπεριφερειακή συνεργασία που αποβλέπει στην τόνωση της ανάπτυξης και σε ισόρροπη και αρμονική διευθέτηση του ευρωπαϊκού εδάφους. Η στήριξη, με τη μορφή της άμεσης κεφαλαιουχικής ενίσχυσης, των μικρών επιχειρήσεων αποτελεί κρίσιμης σημασίας ζήτημα. Η επιλογή της στήριξης και ανάπτυξης των πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων σε περιφερειακό επίπεδο αποβλέπει πρωτίστως στην τόνωση της περιφερειακής οικονομίας, στη διατήρηση θέσεων εργασίας και στη δημιουργία νέων, με απώτερο σκοπό τη συγκράτηση του πληθυσμού στις περιοχές αυτές και στην αύξηση της κοινωνικής συνοχής.

Με το παρόν πρόγραμμα ενισχύονται επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στο μεγαλύτερο μέρος της επικράτειας και θα ενισχυθούν επενδυτικά σχέδια στους τομείς της Μεταποίησης και Τριτογενούς Τομέα, πλην των τουριστικών καταλυμάτων.

Ο συνολικός προϋπολογισμός των Κοινοτικών Πρωτοβουλιών ανέρχεται σε 1,44 δις ευρώ, εκ των οποίων η κοινοτική συμμετοχή είναι 918 εκατ. ευρώ.

Το πεδίο εφαρμογής κάθε κοινοτικής πρωτοβουλίας που χρηματοδοτείται από ένα μόνο Διαρθρωτικό Ταμείο (το INTERREG III και το URBAN II από το ΕΤΠΑ, το EQUAL από το ΕΚΤ και το LEADER+ από το ΕΓΤΠΕ - Τμήμα Προσανατολισμού) μπορεί να διευρυνθεί ώστε να περιλαμβάνει όλα τα προβλεπόμενα μέτρα. Τα επιλέξιμα μέτρα για κάθε κοινοτική πρωτοβουλία ορίζονται στους Προσανατολισμούς της Επιτροπής.

Κεφάλαιο 2°

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΟΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΚΑΙ ΠΩΣ ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΥΣ Ο.Τ.Α.

2.1.ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ EQUAL

Η κοινοτική πρωτοβουλία equal αποτελεί εργαλείο της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για την Απασχόληση. Χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και στοχεύει στην πειραματική εφαρμογή και διάδοση νέων τρόπων καταπολέμησης των διακρίσεων και της ανισότητας στον τομέα της απασχόλησης. Η equal ολοκληρώνει τις εμπειρίες που αποκτήθηκαν στα πλαίσια των προηγούμενων Πρωτοβουλιών EMPLOYMENT & ADAPT και συμπληρώνει τις υπάρχουσες πολιτικές για την ισότητα ευκαιριών στην αγορά εργασίας.

Το Πρόγραμμα έχει σχεδιαστεί για να στηρίξει μια οριζόντια προσέγγιση στις πολιτικές και τις υπηρεσίες προς τις οποίες θα έχουν πρόσβαση πολλαπλές κατηγορίες αποκλεισμένων ή απειλούμενων από αποκλεισμό από την αγορά εργασίας ομάδων και να αντιμετωπίσει την αποσπασματικότητα και την έλλειψη συντονισμού των εφαρμοζόμενων πολιτικών. Έχει δομηθεί πάνω σε εννέα θεματικά πεδία - μέτρα¹⁶.

Η Πρωτοβουλία EQUAL αποτελεί μέρος της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την καταπολέμηση των διακρίσεων και του κοινωνικού αποκλεισμού και συμπληρώνει τις πολιτικές και τα μέσα που αναπτύσσονται για το σκοπό αυτό, εστιάζοντας στην αγορά εργασίας. Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Πρωτοβουλίας, συνδέεται άμεσα και συμπληρώνει τις παρεμβάσεις που υποστηρίζονται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και έχει ως σκοπό την εφαρμογή μέτρων για την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού, την καταπολέμηση της ανεργίας και την προώθηση ίσων ευκαιριών πρόσβασης στην αγορά εργασίας για όλες τις πληθυσμιακές ομάδες. Ειδικότερα, η Πρωτοβουλία κινείται στα πλαίσια της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την

¹⁶ Κοινοτική Πρωτοβουλία Equal, 2009, ανακτημένο από: http://www.epirus.gov.gr/programs/equal/mh_kyb_prooptiki_ti_einai.doc, στις 12-5-09

απασχόληση που καθορίζει το κοινό πλαίσιο των στόχων για την απασχόληση σε όλα τα κράτη μέλη. Η στρατηγική υλοποίησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος της Πρωτοβουλίας υιοθετεί τους τέσσερις άξονες και ακολουθεί της κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση, αποβλέποντας στο να συνεισφέρει στις πολιτικές που καθιερώνει και υποστηρίζει το ΕΣΔΑ. Συγκεκριμένα, μέσω της υλοποίησης των σχεδίων των Αναπτυξιακών Συμπράξεων η Πρωτοβουλία θα συμβάλει στην εξειδίκευση των στόχων και μέτρων του ΕΣΔΑ σε τοπικό, περιφερειακό ή και τομεακό επίπεδο και θα αναπτύξει καινοτόμες μεθόδους εφαρμογής της πολιτικής και των στόχων του ΕΣΔΑ. Οι καινοτόμες προσεγγίσεις και πρακτικές που θα αναπτυχθούν στα πλαίσια της Πρωτοβουλίας, θα αποτελέσουν σημαντικά εργαλεία για την βελτίωση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας των επιμέρους πολιτικών του ΕΣΔΑ, μέσω των διαδικασιών διάδοσης και ενσωμάτωσής τους στις εθνικές πολιτικές.

2.2. ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ LEADER

Η Κοινοτική Πρωτοβουλία LEADER+ είναι η πρωτοβουλία του αγροτικού τομέα κατά την 3η προγραμματική περίοδο (2000-2006). Η πρωτοβουλία LEADER II αποτέλεσε συνέχεια της πολύ επιτυχημένης πρωτοβουλίας LEADER I (1991-1994). Τα κύρια χαρακτηριστικά της προσέγγισης LEADER είναι αυτά ακριβώς που διαφοροποιούν την πρωτοβουλία από άλλα κοινοτικά προγράμματα και περιλαμβάνουν τα παρακάτω 7 σημεία¹⁷:

Χωρική προσέγγιση. Με τον όρο αυτόν εννοείται ότι η αναπτυξιακή στρατηγική καθορίζεται με βάση τη συγκεκριμένη κατάσταση μιας περιοχής. Η περιοχή θα πρέπει φυσικά να είναι αγροτική κατά βάση και να έχει κάποια ομοιογένεια που να συνάγεται από εσωτερική κοινωνική συνοχή, κοινή ιστορία και κοινές παραδόσεις και το αίσθημα μιας κοινής ταυτότητας. Η

¹⁷ Κοινοτική Πρωτοβουλία Leader+, 2009, ανακτημένο από: http://www.minagric.gr/greek/3.3_Leader.html, στις 12-5-09

χωρική προσέγγιση είναι ιδιαίτερα χρήσιμη για την τοπική ανάπτυξη, δεδομένου ότι κάθε περιοχή έχει τα δικά της ειδικά χαρακτηριστικά τα οποία οι τοπικοί φορείς είναι σε θέση να γνωρίζουν καλύτερα. Έτσι, με την χωρική προσέγγιση, αξιοποιούνται καλύτερα οι πόροι της περιοχής, δημιουργούνται προοπτικές βιώσιμης ανάπτυξης και διαμορφώνεται μια συνολική εικόνα για την περιοχή.

Εκ των κάτω προς τα άνω προσέγγιση. Με τον όρο αυτό εννοείται η κινητοποίηση και συμμετοχή στην αναπτυξιακή στρατηγική και πολιτική όλων των τοπικών φορέων, δημόσιων και ιδιωτικών, έτσι ώστε να επιτευχθεί ο μεγαλύτερος βαθμός ευαισθητοποίησης του τοπικού πληθυσμού και διαφάνεια στη διαμόρφωση των κριτηρίων επιλογής των προς υλοποίηση δράσεων. Η έννοια της εκ των κάτω προς τα άνω προσέγγισης συνδέεται άμεσα με την έννοια της χωρικής προσέγγισης και μαζί δημιουργούν μια νέα αντίληψη για τα πλεονεκτήματα και τις αδυναμίες του κινδύνους και τις προοπτικές του αναπτυξιακού προγράμματος. Η λήψη αποφάσεων σε τοπικό επίπεδο με διαδικασία ισότιμης συμμετοχής όλων των φορέων επιτρέπει μια ευρεία συναίνεση και δημιουργία νέων σχέσεων συνεργασίας και εμπιστοσύνης ανάμεσα στους τοπικούς φορείς επιφέροντας έτσι μεγαλύτερη ευελιξία και αποτελεσματικότητα της πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης.

Ομάδες Τοπικής Δράσης. Στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας LEADER, Ομάδα Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ) νοείται ένα σύνολο ιδιωτικών και δημοσίων φορέων, που συνδέονται με μια εταιρική σχέση με στόχο την διαμόρφωση κοινής στρατηγικής για την ανάπτυξη μιας αγροτικής περιοχής. Αν οι δράσεις έχουν θεματικό χαρακτήρα τότε μπορεί δικαιούχοι να είναι οι λεγόμενοι "άλλοι συλλογικοί φορείς LEADER". Η Ομάδα Τοπικής Δράσης επιλέχθηκε ως θεσμός για την διαχείριση του LEADER προκειμένου να επιτευχθεί μεγαλύτερος βαθμός αποτελεσματικότητας για την προώθηση τοπικών πρωτοβουλιών. Εξάλλου, έχει αποδειχθεί ότι η από πάνω προς τα κάτω προσέγγιση επέφερε σε πολλές περιπτώσεις ανεπάρκεια οργάνωσης και δυναμισμού στις αγροτικές περιοχές.

Καινοτόμος χαρακτήρας των δράσεων. Η ανάληψη καινοτόμων ενεργειών είναι κεντρικός στόχος της πρωτοβουλίας LEADER. Η ανακοίνωση της Επιτροπής προς τα κράτη – μέλη (1/7/94) το αναφέρει αυτό ρητά και συνδέει

την καινοτομία με τη μεταφορά εμπειρίας και τη δικτύωση. Ο ορισμός της καινοτομίας εν προκειμένω είναι αρκετά ευρύς και αναλύεται διεξοδικά σε άλλη θέση. Κυρίως ο καινοτόμος χαρακτήρα των δράσεων LEADER μπορεί να αφορά νέες μορφές αξιοποίησης τοπικών πόρων, νέα προϊόντα, νέες μεθόδους και νέες μορφές οργάνωσης, νέες απαντήσεις σε προβλήματα και αδυναμίες αγροτικών περιοχών και αγροτικής ανάπτυξης.

Διασύνδεση μεταξύ δράσεων, δηλαδή ολοκληρωμένη και πολυτομεακή προσέγγιση. Το ίδιο το ακρωνύμιο της πρωτοβουλίας LEADER (Δεσμοί μεταξύ των δράσεων για την ανάπτυξη της αγροτικής οικονομίας) δίνει τη διάσταση της διασύνδεσης των δράσεων. Αυτό σημαίνει ότι οι δράσεις πρέπει να σχεδιάζονται και να λειτουργούν ως ένα συνεκτικό σύνολο και όχι ως μια σειρά αποσπασματικών ενεργειών. Με τον όρο πολυτομεακή προσέγγιση νοείται μια σύνθετη προσέγγιση που στόχο έχει την υιοθέτηση μιας συνολικής αντίληψης για την παρέμβαση LEADER με τη συμμετοχή όλων των φορέων της περιοχής και με δράσεις σε πολλούς τομείς, έτσι ώστε αφενός να δημιουργούνται συνέργειες ανάμεσα στους διάφορους τομείς και αφετέρου να αυξάνει η γενικότερη αποτελεσματικότητα του προγράμματος.

Δικτύωση, περιλαμβανομένης της διακρατικής συνεργασίας. Οι εμπειρίες που αποκτώνται από την πρωτοβουλία LEADER είναι απαραίτητο να ανταλλάσσονται ανάμεσα στα άτομα που συμμετέχουν στις δράσεις αγροτικής ανάπτυξης, και αυτό επιτυγχάνεται μέσα από δικτυώσεις και διακρατική συνεργασία. Η δικτύωση λοιπόν είναι υποχρέωση όλων των δικαιούχων του LEADER και η οργάνωση του δικτύου στόχο έχει την μείωση της απομόνωσης αφενός και τη δημιουργία βάσης πληροφοριών και αναλύσεων για καινοτόμες ενέργειες και πρακτικές αφετέρου. Ενισχύεται έτσι η ικανότητα των Τοπικών Ομάδων να λαμβάνουν αποφάσεις και να προβαίνουν σε δράσεις αποτελεσματικότερες για την αγροτική ανάπτυξη. Οι μηχανισμοί που το LEADER II έχει προβλέψει για τη δικτύωση είναι το Παρατηρητήριο LEADER, οι Εθνικές Μονάδες Εμφύχωσης του Δικτύου και τα Εθνικά Δίκτυα LEADER. Η διακρατική συνεργασία τέλος έχει τον φιλόδοξο στόχο, πέρα από την απλή μεταφορά τεχνογνωσίας, να διερευνηθούν οι δυνατότητες κοινής παραγωγής αγαθών και υπηρεσιών έτσι ώστε να επιτευχθεί μια κρίσιμη μάζα

παραγωγής και να αυξηθεί η διαπραγματευτική δυνατότητα των εταίρων στις αγορές.

Αποκεντρωμένες μεθόδους διαχείρισης και χρηματοδότησης. Ανεξάρτητα από τις ακολουθούμενες μεθόδους δημοσιονομικής διαχείρισης που διαφέρουν από χώρα σε χώρα, η αποκέντρωση της διαχείρισης είναι ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του προγράμματος LEADER. Η χρηματοδότηση αποτελεί επίσης ένα ιδιαίτερο χαρακτηριστικό δεδομένου ότι οι Τοπικές Ομάδες καθορίζουν τον προϋπολογισμό τους βάσει των κατευθύνσεων του προγράμματός τους, κατανέμουν τους πόρους στα διάφορα μέτρα, εγκρίνουν τις δράσεις και τροποποιούν ή προσαρμόζουν τις χορηγήσεις κατά τη διάρκεια εφαρμογής και γενικά, είναι υπεύθυνες για τις αποφάσεις τους. Η εξουσία που εκχωρείται με αυτό τον τρόπο στις Τοπικές Ομάδες προσιδιάζει με την από κάτω προς τα άνω καθώς και με την χωρική προσέγγιση της πρωτοβουλίας LEADER. Βέβαια η αυτονομία των Τοπικών Ομάδων είναι μερική, δεδομένου ότι οι κεντρικές διοικητικές υπηρεσίες εξακολουθούν να έχουν τη συνολική ευθύνη των δημόσιων χρηματοδοτήσεων.

Η πρωτοβουλία LEADER λοιπόν, είναι πολύ στενά συνδεδεμένη με τοπικούς αναπτυξιακούς φορείς και παράγοντες, που φυσικά διαφέρουν από περιοχή σε περιοχή. Οι σημαντικότεροι από αυτούς τους παράγοντες είναι: το γενικό πλαίσιο της υπαίθρου, οι κυριότεροι τοπικοί φορείς και το γενικότερο θεσμικό περιβάλλον. Αυτοί οι παράγοντες έχουν στρατηγική σημασία για την προσέγγιση LEADER. Τα παραπάνω αναφερόμενα επτά χαρακτηριστικά της πρωτοβουλίας LEADER συνδέουν τα καινοτόμα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης με αυτούς τους αναπτυξιακούς παράγοντες, τροποποιώντας έτσι την παραδοσιακή προσέγγιση της ανάπτυξης της υπαίθρου¹⁸.

2.3. ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ URBAN

Η URBAN είναι μία από τις τέσσερις ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ στο πλαίσιο των διαρθρωτικών ταμείων της ΕΕ.

---

¹⁸ Κοινοτική Πρωτοβουλία Leader+, 2009, ανακτημένο από: http://www.minagric.gr/greek/3.3_Leader.html, στις 12-5-09

Στη σημερινή Ευρώπη πολλά ουσιαστικά προβλήματα – κοινωνικά, οικονομικά, περιβαλλοντικά - εμφανίζονται κυρίως στα αστικά κέντρα. Το 80% περίπου των Ευρωπαίων ζουν σε πόλεις. Αυτό καθιστά την Ευρωπαϊκή Ένωση την πλέον αστικοποιημένη περιοχή του κόσμου¹⁹.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναγνωρίζοντας ότι απαιτείται να δοθεί, σε κοινοτικό επίπεδο, μεγαλύτερη προσοχή στα προβλήματα των πόλεων προχώρησε στην ανάληψη της κοινοτικής πρωτοβουλίας URBAN που αφορά την οικονομική και κοινωνική αναζωογόνηση πόλεων και οικισμών σε κρίση, ώστε να προωθηθεί η αειφόρος αστική ανάπτυξη.

Τα Επιχειρησιακά Προγράμματα ΠΕΡΑΜΑΤΟΣ, ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ ΚΑΙ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας URBAN II συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και το Ελληνικό Δημόσιο.

2.4. ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ INTERREG

Η νέα φάση της Πρωτοβουλίας INTERREG σχεδιάστηκε για να ενισχύσει την οικονομική και κοινωνική συνοχή σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση, με την ενθάρρυνση της ισόρροπης ανάπτυξης της ηπείρου.

Ιδιαίτερη έμφαση έχει δοθεί στην ενσωμάτωση απομακρυσμένων περιοχών και των περιοχών που συνορεύουν με τις υποψήφιες χώρες²⁰.

---

¹⁹ Κοινοτική Πρωτοβουλία Urban, 2009, ανακτημένο από: <http://www.urban.gr/gr/>, στις 12-5-09

²⁰ Κοινοτική Πρωτοβουλία INTERREG, 2009, ανακτημένο από: <http://www.interreg.gr/default.aspx?page=237>, στις 12-5-09

2.5.ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ.

Οι βασικές αρχές υλοποίησης του Προγράμματος είναι²¹:

- ✓ Οι Αναπτυξιακές Συμπράξεις, ως ισχυρές και δεσμευτικές συμφωνίες φορέων
- ✓ Η διακρατικότητα μέσω της ανταλλαγής εμπειριών & τεχνογνωσίας και της ανάπτυξης κοινών δράσεων στα θεματικά αντικείμενα της EQUAL
- ✓ Η καινοτομία ως προς τις διαδικασίες και τις μεθόδους, τους στόχους & το περιεχόμενο των ενεργειών
- ✓ Η ενδυνάμωση ως ενεργός συμμετοχή των ομάδων στόχου στην επιλογή και υλοποίηση των προτεινόμενων παρεμβάσεων
- ✓ Η οριζόντια προσέγγιση στην προώθηση της ισότητας ανδρών και γυναικών
- ✓ Η ενσωμάτωση (mainstreaming) των καινοτόμων προσεγγίσεων στον κεντρικό κορμό των εθνικών πολιτικών για την απασχόληση

Ειδικότερα για την κοινοτική πρωτοβουλία equal οι βασικές αρχές υλοποίησής της είναι:

Καινοτομία

Η καινοτομία αποτελεί θεμελιώδη έννοια της EQUAL, όπως και των προηγούμενων πρωτοβουλιών του ΕΚΤ. Έτσι οι ενέργειες που θα χρηματοδοτηθούν θα χαρακτηρίζονται από την καινοτομική τους διάσταση, η οποία θα αποτελεί και ιδιαίτερα σημαντικό κριτήριο αξιολόγησης κατά την επιλογή των σχεδίων. Στην κατεύθυνση αυτή η καινοτομία ισχύει ως πρωταρχικό κριτήριο σχεδιασμού και υλοποίησης των μέτρων που εντάσσονται στο παρόν λειτουργικό πρόγραμμα και στη συνέχεια θα αποτελέσει και βασική παράμετρο αξιολόγησης των χρηματοδοτούμενων παρεμβάσεων και της αποτελεσματικότητας του Επιχειρησιακού Προγράμματος εν γένει.

Παρά την παρατηρούμενη αρκετές φορές δυσκολία συγκεκριμενοποίησης της καινοτομίας σε επίπεδο υλοποιούμενων σχεδίων,

²¹ Equal, 2009 ανακτημένο από : <http://www.isotita.gr/equal/main2.html>, στις 12-5-09

για την εφαρμογή της EQUAL, η καινοτομία προσεγγίζεται με βάση αντικειμενικά και λειτουργικά κριτήρια. Η αφηρημένη αναφορά στο νεωτεριστικό χαρακτήρα μιας προτεινόμενης μεθόδου, ή ενός προϊόντος δεν θα επαρκεί για τον χαρακτηρισμό του σχεδίου ως καινοτομικού, εφ' όσον δεν συνδέεται με την αύξηση της αποτελεσματικότητας, ή την παροχή λύσεων σε συγκεκριμένα προβλήματα που αφορούν στα εμπόδια πρόσβασης στην αγορά εργασίας διαφόρων μειονεκτουσών ομάδων, στην άρση των ανισοτήτων, στην προσαρμογή στις νέες τεχνολογικές και οικονομικές εξελίξεις, στη διεύρυνση της πρόσβασης στην επαγγελματική κατάρτιση και στην ανάπτυξη του κοινωνικού τομέα της οικονομίας. Από την άποψη αυτή θα πρέπει να είναι εμφανής η προστιθέμενη αξία κάθε στοιχείου που προβάλλεται ως καινοτομικό, είτε αναπτύσσεται για πρώτη φορά, είτε μεταφέρεται από κάποιο άλλο επίπεδο ή χώρο.

Ειδικότερα η ζητούμενη από τα σχέδια καινοτομία θα αναφέρεται i) στις προτεινόμενες διαδικασίες και μεθόδους, ii) στους ειδικούς στόχους των ενεργειών και iii) στο περιεχόμενο των ενεργειών, είτε ως προς τα προϊόντα και τα λοιπά αποτελέσματα, είτε ως προς το είδος των δράσεων και τη διάρθρωση της εταιρικής σχέσης. Παρ' όλο που τελικώς ζητούμενο από την πρωτοβουλία είναι η ανάδειξη πραγματικά νέων παρεμβάσεων και αντιλήψεων, δεν είναι αναγκαίο κάθε σχέδιο να προτείνει ριζικά νέες προσεγγίσεις για τα παραπάνω σημεία, καθώς σύμφωνα και με

την τυπολογία της έννοιας της καινοτομίας εκτιμάται εξίσου θετικά και εάν απλώς επιχειρείται η μεταφορά και προσαρμογή της καινοτόμου παρέμβασης σε άλλες περιοχές, θεματικά αντικείμενα και ομάδες στόχου, από αυτά στα οποία ήδη εφαρμόζεται με επιτυχία. Η οριστική πάντως αποτίμηση της καινοτομίας θα γίνεται με βάση την υφιστάμενη κατάσταση στην αγορά εργασίας, τη λειτουργία των επιχειρήσεων και τα συστήματα επαγγελματικής κατάρτισης, αλλά και τη δυνατότητα των προτεινομένων παρεμβάσεων να επιφέρουν βελτιώσεις και καινοτομικές αλλαγές στις εθνικές πολιτικές για την απασχόληση.

Διακρατικότητα

Η σύναψη διακρατικών συνεργασιών, ως βασική αρχή και κριτήριο επιλογής της πρωτοβουλίας EQUAL, είναι το σημείο που τη διακρίνει από τις λοιπές παρεμβάσεις που χρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ. Η εφαρμογή της αρχής της διακρατικότητας στην πρωτοβουλία, πρακτικά σημαίνει ότι κάθε σχέδιο θα πρέπει να υλοποιείται με τη συνεργασία αναπτυξιακών συμπράξεων από δύο τουλάχιστον κράτη μέλη, ενώ για πρώτη φορά δίνεται και η δυνατότητα συμπληρωματικής συνεργασίας και με σχέδια που υλοποιούνται από εταιρους που βρίσκονται σε χώρες που είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση από τα προγράμματα Tacis, Phare και MEDA.

Η διακρατική συνεργασία, μέσω της ανταλλαγής εμπειριών και τεχνογνωσίας για τα θεματικά αντικείμενα της EQUAL, αποτελεί ένα ιδανικό εργαλείο για την επίτευξη καινοτομίας από τα σχέδια, καθώς ενθαρρύνει τη σύμπραξη δυνάμεων από διαφορετικές χώρες για την αντιμετώπιση κοινών προβλημάτων, ή τη μεταφορά καινοτόμων προσεγγίσεων που έχουν δοκιμαστεί με επιτυχία. Με δεδομένη την ιδιαίτερα θετική εμπειρία των ελληνικών φορέων υλοποίησης και των εθνικών αρχών από τις διακρατικές συνεργασίες των προηγούμενων κοινοτικών πρωτοβουλιών, στην EQUAL θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην ανάπτυξη και υποστήριξη διακρατικών σχέσεων, οι οποίες θα καλύπτουν πλήρως τις ποιοτικές παραμέτρους της και θα προωθούν τους στόχους της.

Σε αυτό το πλαίσιο και με βάση τα συμπεράσματα από τη μέχρι σήμερα λειτουργία της διακρατικότητας, θα επιδιωχθεί τα σχέδια που θα υλοποιηθούν να ενσωματώνουν ουσιαστικές συνεργασίες με ενεργητικό περιεχόμενο και όχι συνεργασίες που απλώς τυπικά και συμβατικά θα καλύπτουν την απαίτηση της διακρατικότητας. Σύμφωνα με τα πορίσματα των αξιολογικών μελετών για τις Κοινοτικές Πρωτοβουλίες ADAPT και ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ, αλλά και το πρότυπο μοντέλο διακρατικής συνεργασίας που μεγιστοποιεί τα αποτελέσματα της, μέσω της EQUAL θα ενθαρρυνθούν συνεργασίες, οι οποίες θα κατοχυρώνουν το μέγιστο βαθμό εμπλοκής των διακρατικών εταίρων στην υλοποίηση των σχεδίων. Έτσι εκτός από το ευρύ μέγεθος της διακρατικής συνεργασίας θα επιδιωχθεί επίσης η ουσιαστική σύνδεση των επιμέρους εθνικών σχεδίων, μέσω δράσεων που θα αφορούν

την από κοινού παραγωγή προϊόντων και υλοποίηση ενεργειών, τις ανταλλαγές στελεχών και επωφελομένων, τη μεταφορά τεχνογνωσίας και τον εξ αρχής κοινό σχεδιασμό των παρεμβάσεων. Με τον τρόπο αυτό η αμοιβαία ανταλλαγή πληροφόρησης που στο παρελθόν αποτελούσε για αρκετά σχέδια την αποκλειστική διακρατική τους διάσταση, θα αντιμετωπίζεται στην EQUAL, ως σημείο αφετηρίας και τρόπος διαχείρισης της διακρατικότητας και όχι ως αποκλειστική έκφραση της.

Ενδυνάμωση – Ενεργός συμμετοχή

Η αρχή της ενδυνάμωσης είναι σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής βασικό κριτήριο επιλογής για όλα τα σχέδια που θα χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο της EQUAL. Για τις επωφελούμενες ομάδες η διαδικασία της ενδυνάμωσης ισοδυναμεί με την ενίσχυση της αυτοπεποίθησης, των ικανοτήτων και δεξιοτήτων των ατόμων αυτών, ώστε να έχουν αυξημένα κίνητρα και ευκαιρίες για ολοκληρωμένη κοινωνική ένταξη, πέρα από την επαγγελματική αποκατάσταση.

Σε επίπεδο σχεδιασμού η ενδυνάμωση μεταφράζεται ως συμμετοχή των ομάδων στόχου στην επιλογή και υλοποίηση των προτεινόμενων παρεμβάσεων, γεγονός που δημιουργεί διπλό όφελος για τα προγράμματα και τους συμμετέχοντες. Η προηγούμενη εμπειρία έχει αποδείξει ότι οι στόχοι των σχεδίων και άρα και οι λύσεις που προτείνουν είναι ικανοποιητικότερα προσανατολισμένες στις πραγματικές ανάγκες των ομάδων στόχου και των επιχειρήσεων που επωφελούνται από τα σχέδια, όταν λαμβάνονται εξ αρχής και συνεχώς υπόψη οι επισημάνσεις και οι απόψεις τους για τα προβλήματα και όταν τους ανατίθεται και η ευθύνη των σχετικών αποφάσεων. Από την άλλη πλευρά οι επωφελούμενοι έρχονται σε αμεσότερη επαφή με τις διαδικασίες υλοποίησης και τις θεωρητικές και πρακτικές προσεγγίσεις των συναφών θεμάτων και με αυτόν τον τρόπο αποκτούν μεγαλύτερο ενδιαφέρον για το πρόγραμμα και βελτιώνουν και τις δεξιότητές τους, που συνδέονται με την επικοινωνία και τη συνεργασία.

Θα πρέπει να σημειωθεί εδώ, ότι μετά την ανακοίνωση της Επιτροπής για την Κοινωνική Πρωτοβουλία EQUAL, και στα πλαίσια της προετοιμασίας

του σχετικού Επιχειρησιακού Προγράμματος, το Υπουργείο Εργασίας προγραμμάτισε και πραγματοποίησε κύκλους ενημερωτικών συναντήσεων (έναν για κάθε άξονα και έναν ειδικά με μη κυβερνητικές οργανώσεις) με ευρύ φάσμα φορέων. Στις συναντήσεις αυτές υπήρξε προβληματισμός και ανταλλαγή απόψεων, ενώ οι περισσότεροι από τους φορείς που συμμετείχαν κατέθεσαν και γραπτά τις απόψεις τους για τις πολιτικές που θα εφαρμοσθούν.

Τέλος σε επίπεδο περιεχομένου των σχεδίων της EQUAL, η αρχή της ενδυνάμωσης θα εκφραστεί με την έμφαση στην ανάπτυξη, παράλληλα με τις εργασιακές δεξιότητες και των κοινωνικών δεξιοτήτων των ομάδων στόχου, την προώθηση πρακτικών διαμεσολάβησης και διαμεσολαβητών, οι οποίοι θα μπορούν να προέρχονται και από τους ίδιους τους επωφελούμενους και την γενικότερη ψυχολογική υποστήριξη των ατόμων που υφίστανται τον αποκλεισμό από την αγορά εργασίας.

Αναπτυξιακές Συμπράξεις

Ως συνέχεια των εταιρικών σχέσεων που οργανώθηκαν με λιγότερο τυποποιημένο τρόπο σε παλαιότερες κοινοτικές πρωτοβουλίες, οι αναπτυξιακές συμπράξεις στην EQUAL, θα είναι το κύριο εργαλείο για την προώθηση συνθετικών και όσο το δυνατόν περισσότερο αντιπροσωπευτικών και ολοκληρωμένων προσεγγίσεων στα ζητήματα που τίθενται από τα επιμέρους θεματικά πεδία. Ενθαρρύνεται η συγκρότηση συμπράξεων που ανάλογα και με το θεματικό πεδίο του σχεδίου θα περιλαμβάνουν το ευρύτερο δυνατό φάσμα φορέων που σχετίζονται με το συγκεκριμένο αντικείμενο.

Οι αναπτυξιακές συμπράξεις ως ad hoc ενώσεις φορέων θα αποτελούν τους μοναδικούς δικαιούχους χρηματοδότησης από την EQUAL και σε αυτές θα μπορούν να συμμετέχουν δημόσιοι φορείς, οργανισμοί της τοπικής αυτοδιοίκησης, επιχειρήσεις με ιδιαίτερη προτίμηση στις μικρομεσαίες, επαγγελματικές ενώσεις, κοινωνικοί εταίροι και μη κυβερνητικοί οργανισμοί. Η σύνθεση των συμπράξεων θα πρέπει να εξασφαλίζει εκτός από την ανάπτυξη καινοτόμων και αποτελεσματικών προσεγγίσεων στα προβλήματα που αναφέρονται σε κάθε θεματικό πεδίο και τη δυνατότητα ευρύτερης υιοθέτησης

και ενσωμάτωσης των προτεινομένων λύσεων σε πολιτικές που θα εφαρμοστούν σε περιφερειακό ή εθνικό επίπεδο.

Η εκπροσώπηση των φορέων στις αναπτυξιακές συμπράξεις και οι μηχανισμοί υλοποίησης των ενεργειών θα διασφαλίζουν την ενσωμάτωση των συνολικών στόχων του Σχεδίου καθώς και των επί μέρους στόχων των ενεργειών στη συνολική δραστηριότητα και τον προγραμματισμό του φορέα, κατά τη διάρκεια εξέλιξης του Σχεδίου. Και τούτο διότι, η δυναμική της αναπτυξιακής σύμπραξης αναπτύσσεται μόνον όταν, η επίδραση των στόχων στη συνολική πολιτική των φορέων που συμπράττουν, ξεκινάει από τη στιγμή του σχεδιασμού και όχι με την εκ των υστέρων «βίαιη» ενσωμάτωση των αποτελεσμάτων. Επίσης, και η καινοτομία ελέγχεται και αξιολογείται πιο αποτελεσματικά, όταν εξασφαλίζονται οι προϋποθέσεις ένταξής της στο θεσμικό, διοικητικό και διαχειριστικό πλαίσιο των φορέων εφαρμογής. Τελικά, το Σχέδιο στο σύνολό του, ως μία εκ των προτέρων συμφωνημένη διαδικασία βελτίωσης ή προώθησης νέων συστημάτων, θα είναι οργανικά ενταγμένο στον αντίστοιχο τομέα δραστηριότητας των φορέων που απαρτίζουν την αναπτυξιακή σύμπραξη.

Η εμπειρία και τα παραδείγματα από τη λειτουργία των εταιρικών σχέσεων στις προηγούμενες πρωτοβουλίες θα αξιοποιηθεί, ώστε όλες οι αναπτυξιακές συμπράξεις, που θα επιλεγούν για την εφαρμογή σχεδίων, να είναι βασισμένες σε ένα σαφές πρόγραμμα εργασίας και να επιλύουν με αποτελεσματικό τρόπο όλες τις διαχειριστικές/χρηματοοικονομικές απαιτήσεις υλοποίησης, οι οποίες αρκετές φορές, λόγω των δυσκολιών που παρουσίασαν, απετέλεσαν σοβαρό ανασταλτικό παράγοντα για την ομαλή εξέλιξη των σχεδίων. Προκειμένου να διασφαλιστεί η συγκρότηση αξιόπιστων και αντιπροσωπευτικών συμπράξεων, θα προηγηθεί της οριστικοποίησης του προγράμματος δράσης και του ειδικότερου περιεχόμενου του προτεινόμενου σχεδίου, η διαδικασία της σύστασης και επιλογής των αναπτυξιακών συμπράξεων που θα προχωρήσουν στη συνέχεια στο σχεδιασμό και εφαρμογή των παρεμβάσεων.

Mainstreaming και ίσες ευκαιρίες για άνδρες και γυναίκες

Η εισαγωγή της πολιτικής ίσων ευκαιριών για άνδρες και γυναίκες σε όλα τα προγράμματα και δράσεις που υποστηρίζονται από τα διαρθρωτικά ταμεία της Κοινότητας, δεν αποτελεί απλώς μια επιλογή, αλλά μία υποχρέωση. Επιπλέον, η αναγκαιότητά της δεν υπαγορεύεται απλώς για λόγους κοινωνικής δικαιοσύνης ή δημοκρατίας, αλλά συνδέεται στενά με την επίτευξη των στόχων των διαρθρωτικών ταμείων. Οι στόχοι αυτοί -η ανάπτυξη, η ανταγωνιστικότητα και η απασχόληση-εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από την πληρέστερη συμμετοχή όλου του ενεργού πληθυσμού στην οικονομική και κοινωνική ζωή. Αδυναμία άρσης των παραγόντων που εμποδίζουν την πλήρη συμμετοχή ανδρών και γυναικών, συνεπάγεται μειωμένη αποτελεσματικότητα των παρεμβάσεων.

Η νέα προσέγγιση στις ίσες ευκαιρίες για άνδρες και γυναίκες το mainstreaming, ορίζει ότι η προώθηση του στόχου της ισότητας δεν θα πρέπει να εξαντλείται στην εφαρμογή συγκεκριμένων μέτρων, αλλά ότι αντίθετα όλες οι πολιτικές και μέτρα πρέπει να κινητοποιούνται προκειμένου να επιτευχθεί η ισότητα²². Τούτο σημαίνει ότι τα θέματα ισότητας πρέπει να αποτελούν ενδογενή συστατικά στοιχεία του προγραμματισμού, από την αρχική ανάλυση και τη διαμόρφωση στρατηγικής έως την τελική αξιολόγηση, καθώς και ότι πρέπει να ενσωματωθούν στον σχεδιασμό και εφαρμογή όλων των μέτρων και προτεραιοτήτων κάθε παρέμβασης.

Η εφαρμογή του mainstreaming για τις ίσες ευκαιρίες στην Πρωτοβουλία EQUAL θα αφορά όλα τα στάδια της εφαρμογής του Προγράμματος, από τη διατύπωση προτεραιοτήτων και την έναρξη υλοποίησης, έως την καταγραφή και την τελική αξιολόγηση. Πριν από την επιλογή, τα σχέδια θα εξετασθούν συστηματικά, προκειμένου να διαπιστωθεί η δυνητική επίπτωσή τους σε θέματα ισότητας.

Τα σχέδια που θα επιλεγούν θα πρέπει αποδεδειγμένα να οδηγούν σε μείωση των ανισοτήτων ανάμεσα σε άνδρες και γυναίκες αναφορικά με την απασχόληση, την εκπαίδευση και κατάρτιση, τη δημιουργία επιχείρησης καθώς και τη συμφιλίωση της επαγγελματικής με την οικογενειακή ζωή.

---

²² Commission Communication on Mainstreaming (COM ((96) 67)

Επίσης, οι φορείς (δημόσιοι και μη) που ασχολούνται με τις ίσες ευκαιρίες θα συμμετέχουν ενεργά στα όργανα διοίκησης του Προγράμματος (Επιτροπή Παρακολούθησης και Αναπτυξιακές Συμπράξεις), ενώ, θα ενθαρρυνθεί η ισόρροπη παρουσία ανδρών και γυναικών στα σχέδια. Τέλος, αντικείμενο προσοχής θα αποτελέσει και η διάσταση της αξιολόγησης των ίσων ευκαιριών ανάμεσα σε άνδρες και γυναίκες στα πλαίσια των αξιολογήσεων του Προγράμματος (αρχική, mid-term, τελική), ενώ όλοι οι δείκτες παρακολούθησης καθώς και το υπόλοιπο πληροφοριακό υλικό που θα συλλεχθεί, θα αναλύεται κατά φύλο, προκειμένου να διευκολυνθεί η αποτίμηση της επίπτωσης του Προγράμματος στις ίσες ευκαιρίες.

Ευρύτερη Εφαρμογή

Τελικός στόχος της EQUAL είναι οι καινοτόμες προσεγγίσεις που θα αναπτυχθούν από τα χρηματοδοτούμενα σχέδια να επηρεάσουν και να αποτελέσουν αντικείμενο των εθνικών και ευρωπαϊκών πολιτικών για την απασχόληση, την επαγγελματική κατάρτιση και την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού. Επιδιώκεται επίσης οι καλές πρακτικές που θα προκύψουν, ακόμη και εάν δεν μετουσιωθούν σε πολιτικές ευρύτερης εφαρμογής, να υιοθετηθούν από ένα μεγαλύτερο κύκλο φορέων (επιχειρήσεων, κοινωνικών εταιρών, οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης κλπ.), οι οποίοι, παρόλο που δεν θα έχουν συμμετάσχει στην EQUAL, θα μπορούν να επωφεληθούν από τα αξιολογικά αποτελέσματα της.

Με αυτό το πρίσμα η συνολική επιτυχία της πρωτοβουλίας θα κριθεί από τη δυνατότητα των αναπτυξιακών συμπράξεων και των εθνικών αρχών να προωθήσουν τα συμπεράσματα και τα προϊόντα των σχεδίων σε μεγαλύτερη κλίμακα και μέσω αυτών να επιφέρουν αλλαγές στις ακολουθούμενες πολιτικές και πρακτικές, βελτιώνοντας τις συνθήκες ένταξης και τη λειτουργία της αγοράς εργασίας. Από τη μια, τα σχέδια τα οποία θα επιλεγούν, θα πρέπει να εξασφαλίζουν ως προς το περιεχόμενο, τα χαρακτηριστικά των προϊόντων και τις διαδικασίες διάδοσης, όρους για την ευρύτερη υιοθέτηση των καινοτομιών που προβάλλουν και από την άλλη, οι εθνικές αρχές θα μεριμνήσουν ώστε να υπάρξει συγκροτημένη αξιολόγηση

των αποτελεσμάτων των σχεδίων και ουσιαστική ενημέρωση και κινητοποίηση για αυτά, όλων των υπευθύνων για τη χάραξη και εφαρμογή των συναφών πολιτικών στην Ελλάδα και στα υπόλοιπα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τέλος, θα επιδιωχθεί να υπάρξει άμεση συνεργασία και ροή πληροφόρησης όσον αφορά στις προσεγγίσεις που θα αναπτυχθούν στο πλαίσιο των επιλεγέντων θεματικών πεδίων με τους κοινωνικούς εταίρους, τους αντιπροσωπευτικούς φορείς των ομάδων στόχου, καθώς και σύνδεση με τις διαδικασίες κατάρτισης του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Απασχόληση.

2.6.ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΑΡΧΕΣ.

2.6.1. ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ EQUAL

Σύμφωνα με την εικόνα που παρουσιάζει η αγορά εργασίας, ένα ευρύ κοινωνικό σύνολο αποτελούμενο από διαφορετικές πληθυσμιακές ομάδες όσον αφορά στα "ιδιαίτερα" κοινωνικά χαρακτηριστικά τους, αντιμετωπίζει μια σειρά δυσκολιών και προκαταλήψεων που εμποδίζουν την κοινωνική και κυρίως την επαγγελματική τους ένταξη/επανένταξη. Η ενσωμάτωση των μειονεκτούσων ομάδων δυσχεραίνεται ακόμα περισσότερο από τα υψηλά επίπεδα ανεργίας στη χώρα μας. Επισημαίνεται ότι οι ενέργειες της πολιτείας ως προς τις μειονεκτούσες αυτές ομάδες δεν αποτελούν απλώς μέσο επαγγελματικής αποκατάστασης, αλλά θα πρέπει να στοχεύουν στην ευρύτερη κοινωνική τους ένταξη και αποδοχή μέσω μιας ολοκληρωμένης και συνεχούς ενθάρρυνσης και στήριξης. Παρά τη δραστηριοποίηση διαφόρων φορέων και την εφαρμογή μιας σειράς πολιτικών και μέτρων επαγγελματικής κατάρτισης και προώθησης της απασχόλησης, οι διακρίσεις και ανισότητες στην αγορά εργασίας σε βάρος των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων δεν έχουν μειωθεί.

Στρατηγικός στόχος της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας EQUAL, όπως σχεδιάστηκε και ανακοινώθηκε από την Επιτροπή, είναι να λειτουργήσει ως δοκιμαστικό έδαφος για την ανάπτυξη και τη διάδοση νέων τρόπων για την εφαρμογή πολιτικών στον τομέα της απασχόλησης, προκειμένου να

αντιμετωπισθεί κάθε μορφή διακρίσεων και ανισοτήτων που βιώνουν όσοι επιζητούν πρόσβαση στην αγορά εργασίας ή βρίσκονται ήδη σε αυτή.

Η στρατηγική επίτευξης του πρωταρχικού στόχου αναπτύσσεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα βάσει θεματικών πεδίων προτεραιότητας, τα οποία ορίζονται στα πλαίσια των τεσσάρων αξόνων της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση και εξειδικεύονται στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Απασχόληση (ΕΣΔΑ). Στην επιλογή των θεματικών πεδίων προτεραιότητας που ακολουθούν τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση, στα πλαίσια της ελληνικής προσέγγισης λαμβάνονται υπόψη η κατάσταση, οι εξελίξεις και οι ιδιαιτερότητες της αγοράς εργασίας στη χώρα. Επιπρόσθετα, προβλέπονται ειδικές ενέργειες που επικεντρώνονται στους αιτούντες άσυλο, καθώς και ενέργειες για την αποτελεσματική εφαρμογή και διαχείριση της πρωτοβουλίας. Στα πλαίσια των θεματικών πεδίων προβλέπεται να αναπτυχθούν καινοτόμες προσεγγίσεις και δράσεις που αλληλοσυνδέονται μεταξύ τους και συνάδουν με τους γενικούς στόχους της πρωτοβουλίας. Ειδικότερα, το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα στοχεύει:

- στη διευκόλυνση της πρόσβασης και της επιστροφής στην αγορά εργασίας των ατόμων που έχουν δυσκολίες ένταξης/επανένταξης στην απασχόληση και στην καταπολέμηση του ρατσισμού και της ξενοφοβίας στην αγορά εργασίας,
- στη βελτίωση της πρόσβασης στη διαδικασία δημιουργίας μιας επιχείρησης, μέσω της παροχής των αναγκαίων υποστηρικτικών μέσων, καθώς και στην ενίσχυση της κοινωνικής οικονομίας με επίκεντρο τη βελτίωση της ποιότητας των θέσεων εργασίας και την ενεργό συμμετοχή ατόμων που έχουν δυσκολίες πρόσβασης στην αγορά εργασίας,
- στην προώθηση της δια βίου μάθησης και των εργασιακών πρακτικών ενσωμάτωσης, οι οποίες ενθαρρύνουν την πρόσληψη και την παραμονή αυτών που πλήττονται από διακρίσεις και ανισότητα στην αγορά εργασίας,
- στην υποστήριξη της προσαρμοστικότητας των εταιρειών και των εργαζομένων στις διαρθρωτικές οικονομικές αλλαγές και στη χρήση της τεχνολογίας της πληροφορίας και άλλων νέων τεχνολογιών,

- στην ενθάρρυνση της κατάργησης του επαγγελματικού διαχωρισμού, καθώς και στο συνδυασμό οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής,
- στην υποστήριξη της κοινωνικής ένταξης των αιτούντων άσυλο,
- στην αποτελεσματική εφαρμογή, διαχείριση και διάδοση της πρωτοβουλίας.

Τα κύρια στοιχεία προτεραιότητας για την επιτυχή υλοποίηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος και την επίτευξη των παραπάνω στόχων είναι τα εξής :

- ◆ η αξιοποίηση των υποδομών, εμπειριών και τεχνογνωσίας που αποκτήθηκαν από την εφαρμογή προηγούμενων σχεδίων (και ειδικότερα από τις Πρωτοβουλίες EMPLOYMENT και ADAPT),
- ◆ η επιδίωξη συντονισμού και συμπληρωματικότητας των πολιτικών και εμπλεκόμενων φορέων για την επίτευξη πολυδιάστατης και πολυεπίπεδης παρέμβασης με συγκεκριμένο και κοινό στόχο,
- ◆ η εξασφάλιση, σε επίπεδο σχεδιασμού, υλοποίησης και αξιοποίησης, αλληλοσυμπληρούμενων πολιτικών και δράσεων με σαφή καθορισμό στρατηγικής και συγκεκριμένων προτεραιοτήτων,
- ◆ η εξασφάλιση μιας οριζόντιας προσέγγισης στην ανάπτυξη των δράσεων, δηλαδή πλήρους πρόσβασης σε κάθε θεματικό πεδίο όλων των ομάδων που πλήττονται από διάφορες μορφές διακρίσεων. Σε αυτή την οριζόντια προσέγγιση δίδεται έμφαση στην προώθηση της ισότητας ανδρών και γυναικών που θα διαπερνά και τους τέσσερις άξονες της στρατηγικής για την απασχόληση, ενώ παράλληλα θα ενισχύεται μέσα από ειδικές ενέργειες στον τέταρτο άξονα,
- ◆ η προώθηση της εφαρμογής της πρωτοβουλίας σε όλες τις περιφέρειες της χώρας και η αντίστοιχη ενθάρρυνση των Αναπτυξιακών Συμπράξεων να επικεντρώσουν τα σχέδια τους στις περιοχές στις οποίες εμφανίζονται εντονότερα φαινόμενα αποκλεισμού και διακρίσεων σε βάρος συγκεκριμένων μειονεκτουσών ομάδων
- ◆ η εισαγωγή μηχανισμών αξιοποίησης και βελτίωσης της αποτελεσματικότητας των υφιστάμενων υποστηρικτικών δομών και

συστημάτων μέσω συντονισμού και δικτύωσης και μετεξέλιξή τους σε βιώσιμες δομές/υπηρεσίες που να απευθύνονται σε πολλαπλές κατηγορίες μειονεκτουσών και αποκλεισμένων ομάδων,

- ◆ η αναζήτηση καινοτόμων πρακτικών για την αντιμετώπιση κάθε μορφής διακρίσεων και η βελτίωση/ανάπτυξη μηχανισμών και μεθόδων ευρύτερης διάδοσής τους. Επιδίωξη της ενσωμάτωσης των καινοτόμων προσεγγίσεων στον κεντρικό κορμό των εθνικών πολιτικών για την απασχόληση,
- ◆ η προώθηση ποιοτικών θέσεων εργασίας με μελλοντικές προοπτικές.

Οι παραπάνω παράμετροι των στόχων της πρωτοβουλίας κυριαρχούν σε όλους τους άξονες, καθώς και στα θεματικά πεδία προτεραιότητας που επιλέγονται και αποτελούν τα επιμέρους μέτρα του κάθε άξονα.

Πιο αναλυτικά τα έξι Υποπρογράμματα και τα επιμέρους θεματικά πεδία (Μέτρα) που αποτελούν και κύριους στόχους της Πρωτοβουλίας είναι τα εξής:

⇒ Βελτίωση της απασχολησιμότητας

- Διευκόλυνση της πρόσβασης και της επιστροφής στην αγορά εργασίας
- Καταπολέμηση του ρατσισμού και της ξενοφοβίας σε σχέση με την αγορά εργασίας

⇒ Ανάπτυξη του επιχειρηματικού πνεύματος

- Πρόσβαση για όλους στη διαδικασία δημιουργίας μιας επιχείρησης
- Ενίσχυση της κοινωνικής οικονομίας

⇒ Ενθάρρυνση της προσαρμοστικότητας των επιχειρήσεων και των απασχολουμένων

- Προώθηση της δια βίου μάθησης και των εργασιακών πρακτικών ενσωμάτωσης, οι οποίες ενθαρρύνουν την πρόσληψη και τη διατήρηση αυτών που πλήττονται από διακρίσεις και ανισότητα στην αγορά εργασίας

- Υποστήριξη της προσαρμοστικότητας των εταιριών και των εργαζομένων στις διαρθρωτικές οικονομικές αλλαγές και στη χρήση της τεχνολογίας της πληροφορίας και άλλων νέων τεχνολογιών

⇒ Ενίσχυση των πολιτικών ίσων ευκαιριών για γυναίκες και άνδρες

- Συνδυασμός οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής
- Ενθάρρυνση της κατάργησης του επαγγελματικού διαχωρισμού

⇒ Αιτούντες άσυλο

⇒ Τεχνική βοήθεια

Τέλος σε ότι αφορά στη βαρύτητα των ενεργειών που θα χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο της EQUAL, η σύσταση των αναπτυξιακών συμπράξεων και των διακρατικών συνεργασιών θα απορροφήσει το 3% του συνολικού προϋπολογισμού, η υλοποίηση των σχεδίων των ΑΣ το 76%, ενώ 15% θα κατανεμηθεί στη θεματική δικτύωση και επίτευξη αντικτύπου στις εθνικές πολιτικές (ενέργεια 3) και 6% στην τεχνική βοήθεια για την υποστήριξη των ανωτέρω τριών ενεργειών.

Υποπρόγραμμα 1: Βελτίωση της Απασχολησιμότητας

Καθ' όλη τη διάρκεια της δεκαετίας του '90, το ποσοστό της ανεργίας στην Ελληνική αγορά εργασίας ακολούθησε μια ελαφρά, σταθερά αυξητική τάση. Οι αυξανόμενες δυσκολίες και η πίεση στην απορροφητική ικανότητα της Οικονομίας αποτυπώνονται στους ρυθμούς ένταξης του εργατικού δυναμικού στην απασχόληση αλλά και στους ρυθμούς εισόδου στην ανεργία. Αρχίζοντας από την τελευταία, το Β' τρίμηνο του 1998, η Έρευνα Εργατικού Δυναμικού της ΕΣΥΕ κατέγραψε 478.535 ανέργους. Από αυτούς και ένα χρόνο πριν (1997), οι 91.190 (19,05% του συνόλου) ήταν απασχολούμενοι, οι 299.220 (62,53%) έψαχναν για δουλειά, οι 34.812 (7,27%) ήταν μαθητές ή σπουδαστές, οι 20.572 (4,3%) υπηρετούσαν τη στρατιωτική τους θητεία και οι 25,417 (5,31%) ήταν νοικοκυρές. Το σύνολο των εισερχομένων στην ανεργία συμπληρώνουν με μικρά ποσοστά οι προσωρινά ανίκανοι για εργασία και λοιπές περιπτώσεις. Συνολικά, οι «νέοι» άνεργοι για το 1998 εκτιμήθηκαν σε 179.315 άτομα (37,47% του συνόλου των ανέργων το 1998), εκ των οποίων οι μισοί περίπου ήταν απασχολούμενοι που έχασαν τη δουλειά τους, ενώ οι

υπόλοιποι ήταν νεοεισερχόμενοι ή επανακάμπτοντες μετά από διάστημα. Αντίστοιχα για τους απασχολούμενους, το 1998 εκτιμήθηκε ότι εργάζονταν 3.967.167 άτομα, εκ των οποίων η συντριπτική πλειοψηφία (94,62% του συνόλου) εργάζονταν και ένα χρόνο πριν (1997). Κατά συνέπεια στο διάστημα 1997-98, εισήλθαν στην απασχόληση 213.290 άτομα. Από αυτούς οι μισοί περίπου (112.443 άτομα, ποσοστό 52,7%) ήταν άνεργοι το 1997, ενώ οι υπόλοιποι προήλθαν από τις εκτός εργατικού δυναμικού κατηγορίες (39.042 μαθητές και σπουδαστές, 29,381 που υπηρετούσαν τη στρατιωτική τους θητεία, 18.711 νοικοκυρές, κλπ). Οι στατιστικές αυτές ενδείξεις καταδεικνύουν ανάγλυφα την ανάγκη διατύπωσης νέων πολιτικών για την αύξηση της ροής στην απασχόληση και για τη μείωση της ροής προς την ανεργία.

Η Κοινότητα, μέσω της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για την Απασχόληση θέσπισε τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση, εκ των οποίων τουλάχιστον τρεις (η 1, 2, και 9), καλούν τα κράτη-μέλη να πάρουν μέτρα για την πρόληψη της ανεργίας, την καταπολέμησή της και την προώθηση μιας αγοράς εργασίας ανοικτής για όλους.

Στα πλαίσια των παραπάνω κατευθυντήριων γραμμών, το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Απασχόληση του 2000 αποδίδει έμφαση στην αναβάθμιση των υπηρεσιών απασχόλησης, καθώς και στη βελτίωση των προγραμμάτων ενίσχυσης της απασχολησιμότητας, τόσο μέσω της βελτίωσης των διαδικασιών υλοποίησής τους, όσο και μέσω της βελτίωσης του περιεχομένου τους και της σύνδεσής τους με τις ανάγκες των ανέργων και της αγοράς εργασίας. Με το μετασχηματισμό των γραφείων απασχόλησης του ΟΑΕΔ σε Κέντρα Προώθησης της Απασχόλησης, ανοίγει ο δρόμος για την εξατομικευμένη προσέγγιση των ανέργων από εξειδικευμένους συμβούλους, και γενικά διευκολύνεται ο στόχος της παροχής υψηλής ποιότητας υπηρεσιών στους ανέργους. Παράλληλα με προγράμματα, όπως το «Νέοι στην Ενεργό Ζωή», το πρόγραμμα εργασιακής εμπειρίας «Stage», αλλά και άλλα προγράμματα αρχικής και συνεχιζόμενης κατάρτισης, προσφέρεται ένα νέο ξεκίνημα στους νεαρούς ανέργους. Εξάλλου με προγράμματα, όπως το πρόγραμμα «Ξανά στη δουλειά», το πρόγραμμα φύλαξης σχολείων, το πρόγραμμα της ολοκληρωμένης παρέμβασης του ΟΑΕΔ (για τις ομαδικές απολύσεις) και το πρόγραμμα απασχόλησης ανέργων κοντά στο όριο της

συνταξιοδότησης, επιχειρείται η πρόληψη και η αντιμετώπιση της μακροχρόνιας ανεργίας των «ενήλικων» ανέργων. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι προγράμματα κατάρτισης ή πρακτικής άσκησης υλοποιούν επίσης πολλά Υπουργεία και Οργανισμοί, με κυριότερα τα Υπουργεία Εργασίας, Παιδείας, Εμπορικής Ναυτιλίας, Ανάπτυξης, Γεωργίας και Υγείας.

Επίσης στα πλαίσια της Κατευθυντήριας Γραμμής 9 (Αγορά Εργασίας ανοικτή σε όλους) και μέσω του Ε.Π. «Καταπολέμηση του Αποκλεισμού από την Αγορά της Εργασίας», υλοποιήθηκαν 321 ολοκληρωμένα προγράμματα για άτομα με ειδικές ανάγκες, παλιννοστούντες, μετανάστες, πρόσφυγες και λοιπές ευπαθείς κοινωνικά ομάδες. Τα προγράμματα αυτά εκτός από κατάρτιση ή προκατάρτιση περιλάμβαναν δράσεις προώθησης στην απασχόληση και δράσεις παροχής συνοδευτικών υποστηρικτικών υπηρεσιών. Τέλος στα πλαίσια των αξόνων Horizon και Integra της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ, υλοποιούνται 48 και 46 προγράμματα, αντίστοιχα, με στόχο τη βελτίωση της πρόσβασης στην αγορά εργασίας και την απασχόληση ατόμων με ειδικές ανάγκες καθώς και ατόμων από τις υπόλοιπες ευάλωτες κοινωνικές ομάδες.

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας EQUAL στοχεύει μέσω του Υποπρογράμματος 1 στην πρόληψη της ανεργίας και τη διευκόλυνση της πρόσβασης στην αγορά εργασίας όσων συναντούν προβλήματα, ώστε όλοι να έχουν μια ευκαιρία για νέο ξεκίνημα, μέσω μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης η οποία ενσωματώνει τις ακόλουθες γενικά αρχές:

- Σταδιακή προσέγγιση για την ένταξη
- Ενεργό συμμετοχή των ομάδων – στόχου
- Ενίσχυση του ρόλου των διαμεσολαβητών
- Καλλιέργεια περιβάλλοντος εταιρικής σχέσης

Ακολουθώντας μια σταδιακή διαδικασία ένταξης και ενσωμάτωσης στην αγορά εργασίας προσφέρεται στους ανέργους, ένας συνδυασμός υπηρεσιών και φορέων που ασχολούνται με την προώθηση στην αγορά εργασίας. Η διαδικασία αυτή έχει στόχο τον κάθε άνεργο ατομικά και έτσι είναι

προσαρμοσμένη στις ιδιαίτερες ανάγκες και δυσκολίες που αντιμετωπίζει, λόγω ενδεχομένως ιδιαιτεροτήτων που σχετίζονται με συγκεκριμένες μειονεκτικότητες. Η παροχή εξατομικευμένων υπηρεσιών στήριξης και παρακολούθησης συνίσταται στη συστηματική εφαρμογή ενεργειών πληροφόρησης, συμβουλευτικής, διάγνωσης δεξιοτήτων, εκπαίδευσης, προσαρμογής και ένταξης σε εργασιακό περιβάλλον.

Μέσω της ενεργού συμμετοχής των ίδιων των ενδιαφερομένων στον προγραμματισμό, σχεδιασμό και υλοποίηση των σχετικών παρεμβάσεων επιδιώκεται, πρώτον τα προγράμματα αυτά να ανταποκρίνονται στις πραγματικές ανάγκες των ομάδων στόχου και κατά δεύτερο λόγο να προσφερθεί ένα επί πλέον κίνητρο στα άτομα αυτά με την ανάπτυξη αισθήματος ευθύνης για την λειτουργία και τα αποτελέσματα των παρεμβάσεων. Έτσι ο σχεδιασμός ενσωματώνει όλη την προηγούμενη εμπειρία των συγκεκριμένων ομάδων και των φορέων που ασχολούνται με τα προβλήματά τους και οι υλοποιούμενες παρεμβάσεις γίνονται ελκυστικότερες για τους ίδιους τους ενδιαφερόμενους.

Από την υπάρχουσα εμπειρία προκύπτει επίσης, ότι το μοντέλο της υποβοήθησης της ένταξης των μειονεκτούντων ατόμων από ειδικά εκπαιδευμένους (επαγγελματίες ή εθελοντές) συμβούλους, που διαμεσολαβούν μεταξύ των ενδιαφερομένων και της αγοράς εργασίας, έχει λειτουργήσει με ιδιαίτερη επιτυχία. Ο ρόλος τους σε αυτές τις περιπτώσεις αφορά τόσο στην καθοδήγηση, όσο και στην παρακολούθηση των ανέργων καθ' όλη την διάρκεια της διαδικασίας ένταξης. Γι' αυτό η εκπαίδευση και χρησιμοποίηση αυτού του τύπου διαμεσολαβητών αποτελεί μια σημαντική παράμετρο για την επιτυχία προγραμμάτων απασχόλησης και ένταξης των ατόμων από τις ομάδες-στόχο με δυσκολίες επαγγελματικής ένταξης.

Τέλος με την καλλιέργεια περιβάλλοντος εταιρικής επιτυχάνεται ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας των παρεμβάσεων που συνθέτουν και κινητοποιούν τη δυναμικότητα ενός όσο το δυνατόν μεγαλύτερου φάσματος φορέων, οι οποίοι σχετίζονται με την αντιμετώπιση των προβλημάτων των ομάδων στόχου. Έτσι η εμπλοκή τοπικών αρχών, αντιπροσωπευτικών οργανώσεων των ομάδων, μη κυβερνητικών οργανώσεων, κοινωνικών εταιριών, μαζί με τους οργανισμούς απασχόλησης, τους δημόσιους φορείς και

τους εξειδικευμένους οργανισμούς εκπαίδευσης και προσανατολισμού, αποσκοπεί στο να προσφέρει λύσεις για το σύνολο των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν τα μειονεκτούντα άτομα και τα οποία είναι αλληλένδετα και πολλές φορές καθοριστικά για την αδυναμία ένταξής τους στην αγορά εργασίας.

Ένας άλλος άξονας προτεραιότητας του παρόντος λειτουργικού προγράμματος είναι η καταπολέμηση του ρατσισμού και της ξενοφοβίας. Ο ρατσισμός και η ξενοφοβία αποτελούν πρόκληση για την πολιτική, καθώς αντιστρατεύονται αξίες όπως η αμοιβαία κατανόηση και σεβασμός ή η ανθρώπινη αξιοπρέπεια, αξίες δηλαδή που αποτελούν τα θεμέλια για την οργάνωση της κοινωνίας μας. Κοινωνικοοικονομικές εξελίξεις επανέφεραν το πρόβλημα αυτό στο προσκήνιο, καθιστώντας αναγκαία τη λήψη μέτρων για την καταπολέμησή του.

Σε μια από τις τελευταίες έρευνες του Ευρωβαρόμετρου που διεξάγονται για την Κοινότητα (Eurobarometer, Results 1997), 65% των ερωτηθέντων απάντησε ότι συμφωνεί με τη δήλωση ότι «η χώρα μας έφθασε στα όριά της και αν αυξηθούν τα άτομα που ανήκουν σε μειονότητες θα υπάρξουν προβλήματα». Οι Έλληνες ερωτηθέντες συμφώνησαν με αυτή τη δήλωση σε ποσοστό 80% (το υψηλότερο ποσοστό που καταγράφηκε μαζί με το αντίστοιχο για το Βέλγιο). Μερικοί από τους παράγοντες που ερμηνεύουν αυτή την αρνητική στάση είναι η δυσαρέσκεια από τις συνθήκες ζωής, ο φόβος της ανεργίας και γενικότερα η ανασφάλεια για το μέλλον.

Η Κοινότητα αναπτύσσει και εφαρμόζει ένα σύνολο πολιτικών και μέτρων που έχουν ως στόχο την καταπολέμηση του ρατσισμού και της ξενοφοβίας καθώς και την ενσωμάτωση των εθνικών μειονοτήτων. Ανάμεσα σε αυτά αξίζει να αναφερθεί η καθιέρωση του 1997 ως Ευρωπαϊκού Έτους εναντίον του ρατσισμού (EYAR), η δημιουργία μιας κατευθυντηρίου γραμμής για την απασχόληση, αφιερωμένης στην προώθηση μιας αγοράς εργασίας ανοικτής σε όλους (Guideline 9), ο άξονας INTEGRA της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ και τέλος η υποστήριξη πιλοτικών

προγραμμάτων καταπολέμησης του ρατσισμού και της ξενοφοβίας (budget heading B3-2006)²³.

Πιο συγκεκριμένα, στη χώρα μας και στα πλαίσια της Κατευθυντήριας Γραμμής 9, μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Καταπολέμηση του Αποκλεισμού από την Αγορά της Εργασίας», υλοποιήθηκαν 321 ολοκληρωμένα προγράμματα που στόχευσαν στην αύξηση της απασχολησιμότητας ατόμων από τις ευπαθείς κοινωνικές ομάδες, ενώ ταυτόχρονα αναβαθμίστηκαν οι παρεχόμενες στα άτομα αυτά, υπηρεσίες. Παράλληλα, υλοποιήθηκαν 46 προγράμματα στον άξονα Integra της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ, με αντικείμενο τη βελτίωση της πρόσβασης στην αγορά εργασίας των ευάλωτων (εκτός ΑΜΕΑ) κοινωνικών ομάδων. Ο στόχος των προγραμμάτων αυτών καθώς και άλλων παρόμοιων μέτρων που αναπτύσσονται και τα οποία περιγράφονται αναλυτικά στο ΕΣΔΑ 2000, είναι η καταπολέμηση των διακρίσεων στην πρόσβαση στην απασχόληση. Αν και η απασχολησιμότητα είναι ίσως το κλειδί για την ένταξη των ατόμων αυτών στην κοινωνία, είναι φανερό ότι απαιτούνται και ειδικότερες δράσεις, ανεξαρτήτως πεδίου πολιτικής, προκειμένου να καταπολεμηθούν τα αρνητικά στερεότυπα και οι προκαταλήψεις.

Στο παρόν Επιχειρησιακό Πρόγραμμα ενσωματώνονται ενέργειες που προωθούν και διευρύνουν ποιοτικά τις σχετικές με την απασχολησιμότητα πολιτικές του ΕΣΔΑ. Σε σχέση με τις δομές υποστήριξης έμφαση θα δοθεί στην εισαγωγή των τεχνικών εξατομικευμένης προσέγγισης στους οργανισμούς απασχόλησης (δημόσιους, ιδιωτικούς και εθελοντικούς) συμπεριλαμβανομένων των ΚΠΑ. Έτσι συμπληρωματικά με τις ενταγμένες στο ΕΣΔΑ παρεμβάσεις για τη δημιουργία των ΚΠΑ, θα επιδιωχθεί ο εκσυγχρονισμός όλων των δομών στήριξης της απασχόλησης και η συμπληρωματική εκπαίδευση του προσωπικού τους σε νέες ολιστικές μεθόδους καθοδήγησης των ανέργων, ενώ ταυτόχρονα θα γίνει προσπάθεια να δοκιμαστούν τρόποι διασύνδεσης τόσο μεταξύ τους, όσο και με

---

²³ An Action Plan Against Racism (Com (1998) 183 final) βλ. επίσης, Combating racism and promoting the integration of migrants, Innovations Series N. 9, the Adapt and Employment Community Initiatives, καθώς και Compendium: pilot projects aimed at combating racism, xenophobia and anti-Semitism, and integrating ethnic minorities, DGV, January 2000.

επιχειρήσεις και άλλους κοινωνικούς φορείς, προκειμένου να διευκολυνθεί η προσπάθεια σταδιακής ένταξης των ανέργων στην αγορά εργασίας.

Σε ό,τι αφορά στην αναβάθμιση των δεξιοτήτων των μειονεκτουσών ομάδων, η έμφαση θα δοθεί αφενός στις βασικές/κοινωνικές δεξιότητες και αφετέρου σε εξειδικευμένα προσόντα που σχετίζονται με τις υπηρεσίες και τις επιχειρήσεις του Internet και την παροχή υπηρεσιών στον κοινωνικό τομέα. Ειδικά για τις επιχειρήσεις, το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα επιδιώκει να βοηθήσει την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των εργοδοτών για το ρόλο τους στην καταπολέμηση της ανεργίας και τις ευκαιρίες αξιοποίησης των συναφών μέτρων και να ενισχύσει νεωτεριστικές προσπάθειες επιχειρήσεων να συμβάλουν στην επαγγελματική ένταξη και την αύξηση των δεξιοτήτων ανέργων και ατόμων που αντιμετωπίζουν τον κοινωνικό αποκλεισμό. Στο σημείο αυτό θα αξιοποιηθεί η εμπειρία από τα προγράμματα απόκτησης εργασιακής εμπειρίας (STAGE) και «Νέοι στην Ενεργό Ζωή» που προβλέπονται στο ΕΣΔΑ, προκειμένου να εφαρμοστούν νέες προσεγγίσεις που, είτε θα καλύπτουν και άλλες αποκλεισμένες ομάδες, είτε θα εμπλουτίζουν το περιεχόμενο των τοποθετήσεων με διαδικασίες γενικότερης στήριξης και ενδυνάμωσης των επωφελούμενων. Στο πλαίσιο αυτό, οι συναφείς ενέργειες θα είναι εναρμονισμένες με τις σχετικές κατευθύνσεις του ΕΣΔΑ για πρόληψη της ανεργίας των νέων πριν συμπληρώσουν έξι μήνες ανεργίας καθώς επίσης και στην αντιμετώπιση του προβλήματος αυτών που βρίσκονται στην ανεργία για πάνω από 12 μήνες.

Τέλος, αναφορικά με την καταπολέμηση του ρατσισμού και της ξενοφοβίας, η EQUAL θα αντιμετωπίσει το θέμα σφαιρικά και όχι απλώς ως θέμα ευκαιριών πρόσβασης των μεταναστών στην αγορά εργασίας, θίγοντας ζητήματα κοινωνικών αντιλήψεων και στερεοτύπων στους χώρους εργασίας, των δημοσίων αρχών και των μέσων μαζικής ενημέρωσης, με επιδίωξη να δημιουργήσει μια κρίσιμη μάζα ατόμων που θα μεταφέρουν αποτελεσματικά μηνύματα εξάλειψης της ξενοφοβίας σε όλα τα επίπεδα και τις κοινωνικές δραστηριότητες.

Το Υποπρόγραμμα 1 για τη βελτίωση της Απασχολησιμότητας εκτιμάται ότι θα απορροφήσει το 32% του συνολικού προϋπολογισμού του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Υποπρόγραμμα 2: Ανάπτυξη επιχειρηματικού πνεύματος

Αναγνωρίζεται ότι οι επιχειρήσεις και ιδίως οι μικρομεσαίες, αποτελούν βασικούς συντελεστές των προσπαθειών τόνωσης της οικονομικής ανάπτυξης, της ανταγωνιστικότητας και της δημιουργίας νέων θέσεων απασχόλησης στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το πολυετές πρόγραμμα της Επιτροπής για τις επιχειρήσεις και το επιχειρηματικό πνεύμα (2001-2005) παρέχει το πλαίσιο για μια σειρά δράσεων, σκοπός των οποίων είναι να τονωθεί η επιχειρηματική δραστηριότητα και να μεγιστοποιηθεί η αποδοτικότητα των επιχειρήσεων στον ευρωπαϊκό χώρο²⁴. Όπως τονίζεται στην ανακοίνωση, η πολιτική στον τομέα των επιχειρήσεων πρέπει να καλύψει σφαιρικά το επιχειρηματικό περιβάλλον, ώστε να δοθεί η δυνατότητα σε όλες τις επιχειρήσεις, ανεξάρτητα από το μέγεθός τους, τον τομέα ή τον τόπο εγκατάστασής τους να αναπτυχθούν και να εξελιχθούν κατά τρόπο σύμφωνο με το γενικότερο στόχο της Ε.Ε. για αειφόρο ανάπτυξη.

Η κοινωνική οικονομία χαρακτηρίζεται από δραστηριότητες που συνδυάζουν την οικονομική διάσταση και την επιχειρηματική προσέγγιση με την κοινωνική διάσταση και την αλληλεγγύη. Με τον τρόπο αυτό ο λεγόμενος τρίτος τομέας αντιμετωπίζει την αυξημένη ζήτηση για κοινωνικές υπηρεσίες, δημιουργώντας ταυτόχρονα νέες θέσεις απασχόλησης. Στο πλαίσιο της στρατηγικής που ορίστηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Έσσης οι τοπικές πρωτοβουλίες απασχόλησης θεωρήθηκαν ως ένα από τα αποτελεσματικότερα μέσα για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, επειδή είναι σε θέση να εκτιμήσουν καλύτερα τις τοπικές ανάγκες, τις κοινωνικοοικονομικές ιδιαιτερότητες και τις δυνατότητες κάθε περιοχής. Ιδιαίτερα σημαντικός εμφανίζεται ο ρόλος του τρίτου τομέα για την κοινωνική και επαγγελματική ένταξη / επανένταξη αλλά και αναβάθμιση της ποιότητας των θέσεων εργασίας των μειονεκτούντων πληθυσμιακών ομάδων. Η Επιτροπή έχει εντοπίσει 17 τομείς της κοινωνικής οικονομίας που έχουν τη

---

²⁴ Commission of the European Communities, COM (2000) 256 final/2, 11/5/2000, *Communication from the Commission, Challenges for enterprise policy in the knowledge-driven economy*. Proposal for a COUNCIL DECISION on a Multiannual Programme for Enterprise and Entrepreneurship (2000-2005).

δυνατότητα να προσφέρουν σημαντικές προοπτικές απασχόλησης. Οι τομείς αυτοί διακρίνονται σε τρεις κατηγορίες που αφορούν:

- στη βελτίωση της ποιότητας ζωής (κατ' οίκον παροχή υπηρεσιών, βελτίωση των στεγαστικών συνθηκών κλπ.),
- στην περιβαλλοντική ανάπτυξη (διαχείριση αποβλήτων και υδάτων, διατήρηση των φυσικών περιοχών κλπ),
- στην πολιτιστική ανάπτυξη και στην ανάπτυξη νέων τεχνολογιών (διατήρηση πολιτιστικής κληρονομιάς, τοπική πολιτιστική ανάπτυξη, νέες τεχνολογίες των πληροφοριών και της επικοινωνίας).

Στην Ελλάδα η ανάπτυξη της επιχειρηματικής δράσης στην κοινωνική οικονομία βρίσκεται σε αρχικό στάδιο, εάν και η ενθάρρυνσή της επιχειρηματικότητας γενικά αποτελεί στόχο τόσο της οικονομικής πολιτικής, όσο και της εθνικής πολιτικής για την απασχόληση. Στην Ελλάδα ιδρύονται 85.000 επιχειρήσεις κάθε χρόνο και ο αριθμός τους παρουσιάζει αυξητική τάση. Όπως φαίνεται από τα στοιχεία του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Απασχόληση (στο Πυλώνα II, κατευθυντήριες γραμμές 10 και 11), πληθώρα φορέων υλοποιούν μια σειρά από μέτρα για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας.

Στα πλαίσια του Επιχειρησιακού Προγράμματος Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης επιχορηγείται η δημιουργία νέων επιχειρήσεων από γυναίκες και νέους, επιχορηγούνται επιχειρήσεις για εφαρμογή νέων τεχνολογιών και δημιουργούνται δίκτυα επιχειρήσεων για ανταλλαγή πληροφοριών. Επίσης, έχει καθιερωθεί μια σειρά θεσμών για την πρόσβαση των επιχειρήσεων στην αγορά κεφαλαίου και την απλούστευση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος γενικά. Επιπλέον, με σκοπό τη βελτίωση της επιχειρηματικότητας ορισμένων πληθυσμιακών ομάδων εφαρμόζονται προγράμματα στα πλαίσια των Κοινοτικών Πρωτοβουλιών (κυρίως LEADER και NOW). Από μεγάλο αριθμό φορέων έχουν δημιουργηθεί αξιόλογες υποστηρικτικές δομές, εργαλεία, κλπ. χωρίς ωστόσο διασύνδεση και ουσιαστικό συντονισμό των εφαρμογών τους.

Όσον αφορά στην ανάπτυξη της κοινωνικής οικονομίας στα πλαίσια του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Απασχόληση (στο Πυλώνα II,

κατευθυντήριες γραμμή 12 και 13) εφαρμόζονται πιλοτικά τα Τοπικά Σύμφωνα Απασχόλησης που αποσκοπούν στην προώθηση της απασχόλησης σε τοπικό επίπεδο μέσω της ανάπτυξης κοινωνικών υπηρεσιών. Επιπλέον, η προώθηση της επιχειρηματικότητας στον κοινωνικό τομέα απέτελεσε αντικείμενο ενός μεγάλου αριθμού σχεδίων που έχουν προωθηθεί στα πλαίσια των προηγούμενων Πρωτοβουλιών. Ωστόσο, οι προσπάθειες που γίνονται σχετίζονται στην πλειοψηφία τους με τη δημιουργία παραδοσιακών γυναικείων επαγγελμάτων και προσανατολίζονται σε παραδοσιακούς τομείς (παροχή κατ' οίκον υπηρεσιών).

Η υλοποίηση των ενεργειών στα πλαίσια του παρόντος Υποπρογράμματος αναμένεται να λειτουργήσει καταλυτικά στη διαμόρφωση πολιτικών που διατυπώνονται στις κατευθυντήριες γραμμές του ΕΣΔΑ και ειδικότερα στον άξονα που αφορά στην στήριξη της επιχειρηματικότητας, την ανάπτυξη του επιχειρηματικού πνεύματος και την αξιοποίηση νέων πηγών απασχόλησης στον κοινωνικό τομέα. Η δικτύωση ευρέως φάσματος φορέων και υπηρεσιών για την ολιστική και πολυεπίπεδη προσέγγιση των θεμάτων που σχετίζονται με την επιχειρηματικότητα και την ανάπτυξη του κοινωνικού τομέα σε επιχειρηματική βάση, η αναζήτηση νέων μηχανισμών και μεθόδων στην εφαρμογή των μέτρων και πολιτικών για την προώθηση της επιχειρηματικότητας πολλαπλών κοινωνικών ομάδων και την αντιμετώπιση των διακρίσεων, η προώθηση νέων ποιοτικών θέσεων εργασίας σε τοπικό επίπεδο αποτελούν πρακτικές οι οποίες μπορεί να τυποποιηθούν και μέσω της διάδοσης και της ενσωμάτωσης σε κεντρικό επίπεδο να αποτελέσουν χρήσιμα εργαλεία στις εθνικές πολιτικές απασχόλησης.

Οι κύριοι στόχοι του Υποπρογράμματος αφορούν στην ανάπτυξη ολοκληρωμένων παρεμβάσεων προσανατολισμένων προς:

- τη βελτίωση της αποδοτικότητας των δομών και υπηρεσιών στήριξης της επιχειρηματικότητας και τη δημιουργία κατάλληλου επιχειρηματικού πλαισίου για την προώθηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας στον κοινωνικό τομέα,
- την ανάπτυξη της επιχειρηματικής τεχνογνωσίας, την προώθηση του επιχειρησιακού πνεύματος προσανατολισμένου στον κοινωνικό τομέα και

τη βελτίωση της απασχολησιμότητας γενικότερα, πολλαπλών μειονεκτουσών ομάδων,

- την εφαρμογή ολιστικής στήριξης για τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων,
- τη βελτίωση και ανάπτυξη των δομών διάδοσης νέων πρακτικών και προώθησης της ενσωμάτωσής τους στις πολιτικές απασχόλησης

Οι ειδικοί στόχοι του Υποπρογράμματος και τα μέσα παρέμβασης για την επίτευξη των παραπάνω γενικών στόχων διαμορφώνονται ως εξής:

- ◆ διασύνδεση και ανάπτυξη δομών/υπηρεσιών πολυεπίπεδης στήριξης της επιχειρηματικότητας πολλαπλών κατηγοριών μειονεκτουσών και αποκλεισμένων ομάδων,
- ◆ δημιουργία εκπαιδευτικών εργαλείων τόνωσης της επιχειρηματικότητας,
- ◆ δημιουργία και λειτουργία σε πιλοτικό επίπεδο νέων επιχειρήσεων με προσανατολισμό σε νέους τομείς σε τοπικό επίπεδο,
- ◆ εφαρμογή καινοτόμων μέσων για την εξασφάλιση της βιωσιμότητας και την ενδυνάμωση της ανταγωνιστικότητας των νέων επιχειρήσεων,
- ◆ προώθηση ποιοτικών θέσεων εργασίας με μελλοντικές προοπτικές, ανάδειξη νέων επαγγελματιών σε τοπικό επίπεδο μέσω της εφαρμογής μεθόδων ελέγχου, αξιολόγησης και πιστοποίησης νέων επαγγελματιών σε τοπικό επίπεδο,
- ◆ δικτύωση και ενεργοποίηση φορέων για την τυποποίηση μηχανισμών πολυδιάστατης και πολυεπίπεδης στήριξης της επιχειρηματικότητας και διάδοσή τους σε περιφερειακό και κεντρικό επίπεδο

Το Υποπρόγραμμα 2 για την ανάπτυξη του επιχειρηματικού πνεύματος, εκτιμάται ότι θα απορροφήσει το 25% του συνολικού προϋπολογισμού του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Υποπρόγραμμα 3: Προσαρμοστικότητα

Οι ριζικές μεταβολές στις οικονομικές και κοινωνικές σχέσεις σε συνδυασμό με την αλματώδη ανάπτυξη των νέων τεχνολογιών, ιδιαίτερα στα

πεδία της πληροφορικής και των επικοινωνιών, έχουν επιφέρει μεγάλες ανατροπές στο μέχρι πρότινος κυρίαρχο μοντέλο παραγωγής και στο σύστημα της μισθωτής εργασίας. Έτσι η παγκοσμιοποίηση, η προώθηση της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης και η εισαγωγή του ΕΥΡΩ στην Ε.Ε., η διεύρυνση του τομέα των υπηρεσιών, η επιτάχυνση της τεχνολογικής εξέλιξης και οι μετασχηματισμοί της εργασίας και των εργασιακών σχέσεων, έχουν καταστήσει αδήριτη την ανάγκη αναδιοργάνωσης και προσαρμογής των επιχειρήσεων και των εργαζομένων στο νέο παραγωγικό μοντέλο.

Η Ευρωπαϊκή Στρατηγική Απασχόλησης, όπως κατοχυρώθηκε στη Συνθήκη του Άμστερνταμ και εξειδικεύτηκε στη Σύνοδο του Λουξεμβούργου για την Απασχόληση προβλέπει ως έναν από τους κύριους στόχους της την ενθάρρυνση μιας νέας προσέγγισης στην οργάνωση της εργασίας, ώστε οι ευρωπαϊκές επιχειρήσεις να αντιμετωπίσουν τις οικονομικές αλλαγές, παράλληλα με την προσπάθεια προστασίας των υφιστάμενων θέσεων εργασίας και δημιουργίας νέων. Σε αυτό το πλαίσιο οι κατευθυντήριες γραμμές 16 και 18 εξειδικεύουν περισσότερο τις αντίστοιχες πολιτικές που απετέλεσαν επίσης αντικείμενο ιδιαίτερης ανάλυσης στο Πράσινο Βιβλίο «Συνεταιρισμός για μια νέα οργάνωση της εργασίας» COM(97)128/16.4.97.

Παράλληλα με τις πολιτικές αυτές τα τελευταία χρόνια έχει ιδιαίτερα προβληθεί στην Ε.Ε. η έννοια της δια βίου μάθησης, που αναγνωρίζεται ως βασικό εργαλείο προσαρμογής των εργαζομένων στις αλλαγές και ως μια από τις προϋποθέσεις για την θεμελίωση του νέου αναπτυξιακού μοντέλου, το οποίο θα έχει τη δυνατότητα να παράγει απασχόληση. Έτσι μετά το 1993 και τη Λευκή Βίβλο για την «Ανάπτυξη, την Ανταγωνιστικότητα και την Απασχόληση» που αναγνώρισε πανηγυρικά το ρόλο αυτό στη δια βίου μάθηση, ακολούθησε το Λευκό Βιβλίο για την Εκπαίδευση και την Κατάρτιση και το Ευρωπαϊκό Έτος Δια Βίου Εκπαίδευσης, το 1996, που διέδωσαν σημαντικά την ανάγκη προσήλωσης και επένδυσης σε πολιτικές και μέτρα προώθησης της δια βίου εκπαίδευσης. Επίσης μέσω ειδικών προγραμμάτων όπως το Leonardo da Vinci για την επαγγελματική κατάρτιση χρηματοδοτήθηκαν καινοτόμες ενέργειες ανάπτυξης μεθόδων, εργαλείων και δικτύων για την βελτίωση των δομών, των διαδικασιών και της πρόσβασης στη δια βίου εκπαίδευση.

Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Απασχόληση σε εφαρμογή της κατευθυντήριας γραμμής 6 για την ανάπτυξη εξειδικευμένου εργατικού δυναμικού και της κ.γ. 9 για την ένταξη στην αγορά εργασίας μειονεκτουσών ομάδων, προβλέπει για τη λήψη μέτρων και το σχεδιασμό προγραμμάτων ενίσχυσης της δια βίου μάθησης του εργατικού δυναμικού και προώθησης υποστηρικτικών ενεργειών επαγγελματικής ένταξης ομάδων που υφίστανται αποκλεισμό ή διακρίσεις στην αγορά εργασίας. Επίσης κατά την προηγούμενη προγραμματική περίοδο στα Επιχειρησιακά Προγράμματα «Συνεχιζόμενη Κατάρτιση» και «Καταπολέμηση του Αποκλεισμού από την Αγορά Εργασίας» στο πλαίσιο του Β΄ ΚΠΣ, χρηματοδοτήθηκαν μια σειρά από δράσεις, οι οποίες στόχευαν τόσο στην ανάδειξη της δια βίου μάθησης, όσο και στην στήριξη και επαγγελματική ενδυνάμωση των ατόμων που περιλαμβάνονται στις μειονεκτούσες ομάδες.

Τα Εθνικά Σχέδια Δράσης για την Απασχόληση προβλέπουν επιπλέον στο αντίστοιχο τμήμα (Πυλώνας III) μέτρα πολιτικής που προωθούν την ευελιξία στην αγορά εργασίας με κυριότερο στοιχείο την διευθέτηση του χρόνου εργασίας, ώστε να λαμβάνονται ταυτόχρονα υπόψη οι ανάγκες των επιχειρήσεων και η ποιότητα ζωής των εργαζομένων. Έτσι στο ΕΣΔΑ περιλαμβάνονται μέτρα για την ενίσχυση του διαλόγου που αφορά στην υιοθέτηση ευέλικτων σχημάτων ωραρίων, την ρύθμιση της μερικής απασχόλησης, ενώ σε ότι αφορά στις επιχειρήσεις αναφέρεται η ενίσχυση παρεμβάσεων εκσυγχρονισμού τους στο πλαίσιο των Τοπικών Συμφώνων Απασχόλησης και η παροχή φορολογικών και άλλων κινήτρων για τη δημιουργία θέσεων εργασίας. Στο σημείο αυτό ιδιαίτερα σημαντική ήταν η ψήφιση του Ν. 2639/98 για τη ρύθμιση των εργασιακών σχέσεων με τον οποίο υιοθετήθηκαν διατάξεις που εισάγουν νέες μορφές απασχόλησης (τηλεργασία, φασόν, κατ' οίκον εργασία).

Το παρόν Επιχειρησιακό Πρόγραμμα αντιμετωπίζει τα ζητήματα αυτά με το Υποπρόγραμμα 3, επιχειρώντας να διευρύνει τόσο το πεδίο, όσο και το περιεχόμενο εφαρμογής των μέτρων για την προσαρμογή εργαζομένων και επιχειρήσεων. Έτσι σε σχέση κατ' αρχήν με τη δια βίου εκπαίδευση, η EQUAL επιδιώκει να διαμορφώσει μέσω καινοτόμων προσεγγίσεων ευνοϊκό περιβάλλον εκπαίδευσης μέσα στις ίδιες επιχειρήσεις, οι οποίες θα πρέπει να

χειριστούν αποδοτικότερα και περισσότερο μακροπρόθεσμα το θέμα της κατάρτισης των εργαζομένων. Επεκτείνοντας λοιπόν τις πολιτικές για την ενδοεπιχειρησιακή κατάρτιση οι προτεινόμενες ενέργειες στοχεύουν να ενισχύσουν τις υποδομές και τις διαδικασίες εκπαίδευσης του προσωπικού, με τρόπο που να μπορούν να αξιοποιηθούν και οι δυνατότητες των νέων τεχνολογιών και να μετασχηματιστεί η επιχείρηση σε έναν παραγωγικό οργανισμό που διαρκώς μαθαίνει. Ακόμη η EQUAL θα επιδιώξει να επεκτείνει μηχανισμούς σύνδεσης της κατάρτισης με την απασχόληση, με τον πειραματισμό σε καινούργιες μεθόδους και θεσμικές συνεργασίες για την παροχή εργασιακής εμπειρίας σε ανέργους, ενώ προτεραιότητα θα αποτελέσει η ανάπτυξη των δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού που σχετίζονται με το Internet και την αξιοποίησή του για παραγωγικούς σκοπούς.

Παράλληλα το Υποπρόγραμμα 3 θα συμβάλει στην επέκταση των πιλοτικών εφαρμογών τηλεργασίας, που προβλέπονται στο ΕΣΔΑ για τους κλάδους των τηλεπικοινωνιών και των τραπεζών, με πειραματική εφαρμογή νέων εργαλείων και μηχανισμών που βελτιώνουν την αποτελεσματικότητα και την ελκυστικότητα του θεσμού για επιχειρήσεις και εργαζομένους. Ιδιαίτερη όμως αναμένεται να είναι η προστιθέμενη αξία της EQUAL στην προσπάθεια των επιχειρήσεων να αναδιοργανώσουν το παραγωγικό και εργασιακό τους περιβάλλον, εξειδικεύοντας σε αυτό το σημείο τις παρεμβάσεις εκσυγχρονισμού που περιλαμβάνονται στο ΕΣΔΑ. Μέσω των αντίστοιχων μέτρων θα τεθούν συγκεκριμένες προτάσεις για σύγχρονα μοντέλα οργάνωσης της εργασίας που συνδυάζονται με την αύξηση της ανταγωνιστικότητας και για σχήματα συνεργασίας με ερευνητικούς και επιχειρηματικούς φορείς που μπορούν να υποστηρίξουν αντίστοιχα σχέδια των μικρομεσαίων κυρίως επιχειρήσεων.

Τέλος σε ότι αφορά στο ζήτημα της διευθέτησης του χρόνου εργασίας, η πρωτοβουλία EQUAL θα επιχειρήσει να συμβάλει στον κοινωνικό διάλογο για το θέμα αυτό, προσφέροντας τη δυνατότητα πρακτικής και άμεσης διερεύνησης των συνεπειών εφαρμογής του 35ώρου ή άλλων μέτρων μειωμένου χρόνου εργασίας που θα ικανοποιούν εργοδότες και εργαζόμενους.

Το Υποπρόγραμμα 3 για την Προσαρμοστικότητα προβλέπεται να απορροφήσει το 25% του συνολικού προϋπολογισμού του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Υποπρόγραμμα 4: Ίσες ευκαιρίες για γυναίκες και άνδρες

Η ανταγωνιστικότητα της Ελληνικής οικονομίας και γενικότερα η οικονομική μεγέθυνση και ανάπτυξή της, συνδέεται στενά με την αξιοποίηση του διαθέσιμου ανθρώπινου δυναμικού. Συγκεκριμένα ενώ το ποσοστό συμμετοχής για τους άνδρες σταθεροποιήθηκε στη διάρκεια της τελευταίας δεκαετίας σε σχετικά υψηλά επίπεδα, το ποσοστό για τις γυναίκες -αν και συνεχώς διευρυνόμενο- παραμένει σε χαμηλά επίπεδα, τόσο σε σχέση με το αντίστοιχο για τους άνδρες, όσο και σε σχέση με τα αντίστοιχα ποσοστά στις υπόλοιπες χώρες της Κοινότητας.

Πιο αναλυτικές στατιστικές ενδείξεις, φέρουν τις έγγαμες γυναίκες να έχουν χαμηλότερα ποσοστά συμμετοχής από τις άγαμες (41,3% σε σχέση με 47,8% για το 1998), ενώ ιδιαίτερα χαμηλά εμφανίζονται τα ποσοστά συμμετοχής για τις χαμηλής εκπαίδευσης γυναίκες (10% για όσες δεν πήγαν σχολείο, 14% για όσες διαθέτουν ενδεικτικό μιας τάξης Δημοτικού, 30% για κάτοχους απολυτηρίου Δημοτικού και 27% για όσες έχουν απολυτήριο μέσης εκπαίδευσης). Προφανώς για πολλές γυναίκες χαμηλής εκπαίδευσης, τα χρήματα που θα κέρδιζαν αν εργάζονταν, δεν θα αρκούσαν να αντισταθμίσουν το κόστος που συνεπάγεται η φύλαξη των παιδιών και οι άλλες δουλειές του νοικοκυριού. Προϋπόθεση επίσης για την υψηλή ανταγωνιστικότητα της οικονομίας μας αποτελούν και τα υψηλά επίπεδα απασχόλησης, ιδιαίτερα αν πάρουμε υπόψη μας το γεγονός ότι η Ελλάδα δεν διαθέτει αξιόλογες πλουτοπαραγωγικές πηγές πέραν του ανθρώπινου κεφαλαίου.

Η εξέταση των ποσοστών απασχόλησης στον πληθυσμό ηλικίας 15 ετών και άνω για το 1998, εμφανίζει σοβαρές διαφορές ανάμεσα στους άνδρες και τις γυναίκες (59,5% σε σχέση με 32,4% αντίστοιχα). Επιπλέον, τα

ποσοστά της γυναικείας απασχόλησης ποικίλλουν έντονα ανάλογα με το εκπαιδευτικό επίπεδο. Έτσι οι γυναίκες κάτοχοι υποχρεωτικής μόνον εκπαίδευσης απασχολούνται σε ποσοστό 20,5%, σε αντίθεση με τις γυναίκες πτυχιούχους ΑΕΙ, οι οποίες εμφανίζουν ποσοστό απασχόλησης της τάξης του 70%. Και όταν όμως απασχολούνται οι γυναίκες, καταλήγουν να υποεκπροσωπούνται σε συγκεκριμένα επαγγέλματα (οριζόντιος επαγγελματικός διαχωρισμός), να μην φθάνουν στις ανώτερες θέσεις εντός ενός επαγγέλματος (κάθετος επαγγελματικός διαχωρισμός), να υπολείπονται στη συμμετοχή τους στα κέντρα λήψης αποφάσεων και εν τέλει να αμείβονται λιγότερο από τους άνδρες για την εργασία τους.

Ένα από τα κυριότερα ευρήματα πρόσφατης μελέτης της Κοινότητας για τις διαφορές στην αμοιβή της εργασίας ανάμεσα στους άνδρες και τις γυναίκες, ήταν και ότι οι γυναίκες αμείβονται κατά μέσο όρο λιγότερο από τους άνδρες, ακόμη και αν ληφθούν υπόψη διαφορές στην ηλικία και στην εκπαίδευση. Το σχετικό συνολικό χάσμα υπολογίσθηκε σε 27,5% για το σύνολο των χωρών, ενώ για την Ελλάδα το χάσμα εκτιμήθηκε σε 32% (το υψηλότερο στην Κοινότητα μετά την Αγγλία)²⁵.

Η Κοινότητα, μέσω της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για την Απασχόληση θέσπισε τις Κατευθυντήριες Γραμμές 20 και 21, μέσω των οποίων τα κράτη-μέλη καλούνται να «σχεδιάσουν, εφαρμόσουν και προάγουν πολιτικές φιλικές προς την οικογένεια, συμπεριλαμβανομένων των οικονομικά και πρακτικά προσιτών, υψηλής ποιότητας υπηρεσιών φροντίδας για τα παιδιά και άλλα εξαρτώμενα άτομα καθώς και συστήματα γονικής και άλλης άδειας», καθώς και να «δώσουν ιδιαίτερη προσοχή στις γυναίκες και τους άνδρες κατά την επιστροφή τους στο αμειβόμενο εργατικό δυναμικό ύστερα από κάποια απουσία και για το σκοπό αυτό θα εξετάσουν τα μέτρα της βαθμιαίας εξάλειψης των εμποδίων που συναντώνται στην πορεία αυτής της επιστροφής». Η ισότιμη συμμετοχή των ανδρών και γυναικών στην απασχόληση, η μείωση του ποσοστού ανεργίας των γυναικών και η αύξηση της γυναικείας απασχόλησης σε κλάδους και επαγγέλματα που

---

²⁵ Earnings differentials between men and women, European Commission, DG V, 1998. Για την Ελλάδα, η Έρευνα Αποδοχών στην οποία στηρίζεται η μελέτη καλύπτει μόνον τη βιομηχανία, όπου απασχολείται το 30%, περίπου του συνόλου των μισθωτών.

υποεκπροσωπούνται, αποτελούν επίσης στόχους πολιτικής μέσω της Κατευθυντήριας Γραμμής 19.

Στα πλαίσια των κατευθυντήριων γραμμών 20 και 21 , υλοποιούνται στη χώρα μας τα Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών, τα Ολοήμερα Νηπιαγωγεία και Δημοτικά Σχολεία, καθώς και οι Μονάδες Κοινωνικής Μέριμνας που έχουν ως αντικείμενο τη φροντίδα ηλικιωμένων ατόμων. Η επανένταξη των γυναικών στην αγορά της εργασίας αποτελεί επίσης το στόχο ειδικών προγραμμάτων που αναπτύσσονται από τη Γενική Γραμματεία Ισότητας (μέσω του ΚΕΘΙ), από τον ΟΑΕΔ, καθώς και από το Υπουργείο Γεωργίας.

Τέλος στα πλαίσια του άξονα NOW της Πρωτοβουλίας ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ, επιδιώχθηκε η ανάπτυξη υποδομών φροντίδας με την κατάλληλη αρχική και συνεχιζόμενη κατάρτιση του προσωπικού. Ο στόχος όλων αυτών των πολιτικών είναι η μείωση των εμποδίων για τη συμμετοχή των γυναικών στην αγορά της εργασίας κυρίως μέσω της αναβάθμισης της κοινωνικής υποδομής. Εξάλλου, στα πλαίσια της κατευθυντήριας γραμμής 19, εφαρμόζονται διάφορες δράσεις από το Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης (Γενική Γραμματεία Ισότητας), από τα Υπουργεία Παιδείας, Εργασίας και Γεωργίας καθώς και από τον ΟΑΕΔ.

Αναφορά θα πρέπει επίσης να γίνει στη Μονάδα Πληροφόρησης και Συμβουλευτικής Γυναικών που λειτουργεί στο ΚΕΘΙ, καθώς και στο Πρόγραμμα Ενίσχυσης της Γυναικείας Επιχειρηματικότητας του Υπουργείου Ανάπτυξης, μέσω του οποίου ενισχύεται η αυτοαπασχόληση και η επιχειρηματικότητα των γυναικών. Τέλος, στα πλαίσια του άξονα NOW της Πρωτοβουλίας ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ, δημιουργήθηκαν δομές υποστήριξης της γυναικείας επιχειρηματικότητας και αναβαθμίστηκαν οι ικανότητες και τα προσόντα σημαντικού αριθμού γυναικών ιδιαίτερα σε τομείς που εφαρμόζουν νέες τεχνολογίες.

Στόχος του Υποπρογράμματος 4 είναι η περισσότερο ισότιμη συμμετοχή των δύο φύλων στην απασχόληση, μέσα από ειδικές ενέργειες. Πιο συγκεκριμένα, θα επιχειρηθεί η συμφιλίωση της οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής μέσω της ανάπτυξης φιλικών προς την οικογένεια

μορφών οργάνωσης της εργασίας καθώς η καταπολέμηση του επαγγελματικού διαχωρισμού βάσει του φύλου. Υπενθυμίζεται ότι η προώθηση της ισότητας ανδρών και γυναικών αποτελεί μια από τις βασικές αρχές του Προγράμματος και ως εκ τούτου περιλαμβάνεται σε όλα τα Υποπρογράμματα και Μέτρα.

Το παρόν Υποπρόγραμμα στοχεύει σε ειδικές δράσεις προώθησης της ισότητας και κατά συνέπεια λειτουργεί συμπληρωματικά προς τις υπόλοιπες ενέργειες του Προγράμματος.

Ειδικότερους στόχους του Υποπρογράμματος αποτελούν η ανάπτυξη των λεγομένων «νέων μορφών» απασχόλησης (τηλε-εργασία, job sharing αλλά και ευελιξία στο χρόνο εργασίας), η βελτίωση της ποιότητας και η εισαγωγή ευελιξίας στις υπηρεσίες φροντίδας, η προώθηση της ενσωμάτωσης στην απασχόληση (μέσω της εκμετάλλευσης ευκαιριών απασχόλησης σε νέους, αναδυόμενους τομείς σε συνδυασμό με συνοδευτικά μέτρα) και τέλος η υποστήριξη αλλαγών στους χώρους δουλειάς και στην οργάνωση της εργασίας, έτσι ώστε το περιβάλλον της εργασίας να καταστεί φιλικότερο προς την οικογένεια και τις γυναίκες.

Από την εφαρμογή του Υποπρογράμματος αναμένεται «προστιθέμενη αξία» για τις εθνικές πολιτικές για τις «ίσες ευκαιρίες», δεδομένου ότι οι προτεινόμενες ενέργειες υπερβαίνουν το επίπεδο της απλής ευαισθητοποίησης στις ίσες ευκαιρίες καθώς και το επίπεδο της προετοιμασίας των γυναικών για επαγγελματική ένταξη μέσω της κατάρτισης, ενέργειες που αποτελούσαν τον «κορμό», έως σήμερα, των επιχειρηρούμενων παρεμβάσεων.

Το παρόν Υποπρόγραμμα προβλέπεται να υποστηρίξει ενέργειες που θα διερευνήσουν τις δυνατότητες για μια εναλλακτική οργάνωση της εργασίας, έτσι ώστε αυτή να επιτρέψει την περισσότερο ισότιμη συμμετοχή των δύο φύλων. Από την εφαρμογή αυτής της καινοτομίας εκτιμάται ότι θα εξαχθούν χρήσιμα συμπεράσματα, τα οποία θα ενσωματωθούν, την κατάλληλη χρονική στιγμή, στην εθνική πολιτική για τις ίσες ευκαιρίες.

Το Υποπρόγραμμα 4 για τις ίσες ευκαιρίες εκτιμάται ότι θα απορροφήσει το 10 % του συνολικού προϋπολογισμού του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Υποπρόγραμμα 5: Οι αιτούντες άσυλο

Το πρόβλημα των αιτούντων άσυλο στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης εμφανίζεται με μεγάλη οξύτητα τα τελευταία χρόνια, λόγω των πολέμων στην Γιουγκοσλαβία, της διάλυσης της Σοβιετικής Ένωσης και της έντασης των περιφερειακών συγκρούσεων σε άλλες περιοχές του πλανήτη. Μετά τη Συνθήκη του Μάαστριχτ που αντιμετώπισε για πρώτη φορά το θέμα του ασύλου στο πλαίσιο του τρίτου πυλώνα, (δικαστικές και εσωτερικές υποθέσεις) η Συνθήκη του Άμστερνταμ (1997) έθεσε τα θεμέλια για την εναρμόνιση της πολιτικής ασύλου στην κατεύθυνση της εξασφάλισης ελάχιστων θεσμικών εγγυήσεων για τις διαδικασίες παροχής ασύλου και την υποδοχή των προσφύγων.

Επίσης με τη Σύμβαση του Δουβλίνου υιοθετήθηκαν κοινά κριτήρια για τον καθορισμό του κράτους μέλους που οφείλει να εξετάζει μια αίτηση ασύλου καθώς και για τις διαδικασίες εξέτασης των αιτήσεων.

Σε ότι αφορά τη βελτίωση των συνθηκών υποδοχής των προσφύγων, η Ε.Ε. αναγνωρίζοντας την ανάγκη υποστήριξης της υποδοχής ή/και του επαναπατρισμού των προσφύγων και των αιτούντων άσυλο έλαβε διάφορα μέτρα για τη βοήθεια των ατόμων αυτών. Έτσι, εκτός από την υιοθέτηση από το Συμβούλιο της κοινής Δράσης της 26.4.1999 για τη λήψη μέτρων υποστήριξης των αιτούντων άσυλο, προσφύγων και ακουσίως μετακινήθέντων από το Κοσσυφοπέδιο, θεσπίστηκαν ειδικές ακτίνες (B7-6008, B5-8003) στον Κοινοτικό προϋπολογισμό και χρηματοδοτήθηκαν μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Προσφύγων προγράμματα για τη βελτίωση των συνθηκών προσωρινής διαμονής και τη στήριξη των αιτούντων άσυλο, ενώ με το Πρόγραμμα «Οδυσσέας» ενισχύεται η συνεργασία των κρατών μελών στα παραπάνω ζητήματα.

Από την άποψη των διαδικασιών απονομής ασύλου, η μεταχείριση των προσφύγων στην Ελλάδα σημείωσε μεγάλη πρόοδο τα τελευταία χρόνια, κυρίως με την πρόσφατη υιοθέτηση του Προεδρικού Διατάγματος 61/99, το οποίο κατοχύρωσε την πλήρη εναρμόνιση με τις δημοκρατικές και ανθρωπιστικές εγγυήσεις που ισχύουν για την παροχή ασύλου στα υπόλοιπα

Κράτη Μέλη της Ε.Ε. Παράλληλα, κατά την περίοδο εφαρμογής του Β΄ ΚΠΣ και στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος για την Καταπολέμηση του Αποκλεισμού από την Αγορά Εργασίας, χρηματοδοτήθηκαν προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης προσφύγων, που συνδυάστηκαν με συνοδευτικές υπηρεσίες υποστήριξής τους.

Οι ενέργειες που εντάσσονται στο παρόν Επιχειρησιακό Πρόγραμμα στοχεύουν να βελτιώσουν τις υποδομές των τριών κέντρων υποδοχής προσφύγων που λειτουργούν στην Ελλάδα. Με τη συμμετοχή σε αντίστοιχες αναπτυξιακές συμπράξεις, όλων των φορέων που ασχολούνται με τους πρόσφυγες και τους αιτούντες άσυλο, θα εκσυγχρονισθούν οι υφιστάμενοι χώροι, ώστε να παρέχουν αξιοπρεπή προσωρινή διαμονή στους αιτούντες άσυλο.

Παράλληλα θα εμπλουτιστούν οι ήδη παρεχόμενες, από διεθνείς οργανισμούς και μη κυβερνητικές οργανώσεις, υποστηρικτικές υπηρεσίες με μηχανισμούς και εξειδικευμένο προσωπικό για την ψυχολογική, νομική, εκπαιδευτική και επαγγελματική υποστήριξη των φιλοξενούμενων στους χώρους υποδοχής και των λοιπών αλλοδαπών με την ιδιότητα του πρόσφυγα ή του προστατευόμενου από απέλαση.

Το Υποπρόγραμμα 5 για τους αιτούντες άσυλο εκτιμάται ότι θα απορροφήσει το 2 % του συνολικού προϋπολογισμού του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

2.6.2.ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ LEADER

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα υιοθετεί δυο γενικούς αναπτυξιακούς στόχους, που είναι²⁶:

1. Η ολοκληρωμένη, υψηλής ποιότητας, αειφόρος ανάπτυξη της υπαίθρου μέσω πιλοτικών εφαρμογών.
2. Η ενίσχυση της προσπάθειας για άρση της απομόνωσης των περιοχών σε όλα τα επίπεδα της οικονομικής και κοινωνικής ζωής.

Οι στόχοι αυτοί επιτεύχθηκαν τοπικά με την εφαρμογή μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής, η οποία διαρθρώνεται γύρω από ένα σημαντικό θέμα, που χαρακτηρίζει την ταυτότητα της περιοχής, το "θέμα συσπείρωσης".

Τα "θέματα συσπείρωσης" των τοπικών προγραμμάτων της χώρα μας ήταν:

- ✓ Η βελτίωση της ποιότητας ζωής στις περιοχές εφαρμογής.
- ✓ Η χρήση σύγχρονης τεχνολογίας και τεχνογνωσίας για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας προϊόντων και υπηρεσιών.
- ✓ Η αξιοποίηση των τοπικών προϊόντων και η διευκόλυνση της πρόσβασης στις αγορές με την ενδυνάμωση διακλαδικών και διατομεακών σχέσεων, κυρίως για μικρές παραγωγικές μονάδες.
- ✓ Η αξιοποίηση, προστασία και ανάδειξη φυσικών και πολιτιστικών πόρων, συμπεριλαμβανομένης της αξιοποίησης των περιοχών κοινοτικού ενδιαφέροντος NATURA 2000.

---

²⁶ ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η LEADER+ , 2009, ανακτημένο από:<http://www.aneser.gr/leader+1.htm>, στις 12-5-09

2.6.3.ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ URBAN

Οι στόχοι της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας URBAN²⁷:

- ✓ η συμβολή στην αναζήτηση ολοκληρωμένων και βιώσιμων παρεμβάσεων, οι οποίες θα αντιμετωπίσουν το ιδιαίτερα οξύ κοινωνικό πρόβλημα της κρίσης των πολυάριθμων αστικών κέντρων, με ενέργειες κοινωνικής και οικονομικής εξυγίανσης, ανανέωσης των υποδομών και των εξοπλισμών και βελτίωσης του περιβάλλοντος.
- ✓ η προώθηση της διαμόρφωσης και εφαρμογής ιδιαίτερα καινοτόμων στρατηγικών για την αειφόρο οικονομική και κοινωνική αναζωογόνηση μικρού και μεσαίου μεγέθους κωμοπόλεων και πόλεων ή μειονεκτικών αστικών περιοχών σε μεγαλύτερες πόλεις.
- ✓ η ανάπτυξη της γνώσης και η ανταλλαγή εμπειριών και ορθών πρακτικών στον αστικό χώρο, σε σχέση με οικονομικά, κοινωνικά, περιβαλλοντικά και διοικητικά θέματα, για την αειφόρο αστική αναζωογόνηση και ανάπτυξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

2.6.4.ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ INTERREG III

Το INTERREG III είναι μια Κοινοτική Πρωτοβουλία που έχει ως στόχο να προωθήσει τη διασυνοριακή, τη διακρατική και τη διαπεριφερειακή συνεργασία στην Ευρωπαϊκή Ένωση για την προγραμματική περίοδο 2000-2006 και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)²⁸.

---

²⁷ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ URBAN I ΕΛΛΑΣ, 2009, ανακτημένο από: <http://www.minenv.gr/1/12/123/12320/g1232000.html>, στις 12-5-09

²⁸ Κοινοτική Πρωτοβουλία INTERREG III, 2009, ανακτημένο από: <http://www.interreg.gr/default.aspx?page=237>, στις 12-5-09

2.7. ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ.

Το Πρόγραμμα της Κ.Π. EQUAL συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, σε ποσοστό 75%. Το ελληνικό Πρόγραμμα της Κ.Π. EQUAL έχει συνολικό προϋπολογισμό €141.251.103 και χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο με €105.9382.847 (ποσοστό 75%). Το ποσό που αντιστοιχεί στην Ελλάδα είναι €35.312.776 (ποσοστό 25%)²⁹.

Η χρηματοδότηση της κοινοτικής πρωτοβουλίας Leader ανέρχεται στο 60% από την Ευρωπαϊκή Ένωση και στο 40% από τους ίδιους τους δήμους.

Η συνολική χρηματοδότηση για την κοινοτική πρωτοβουλία URBAN μόνο από την ΕΕ θα ανέλθει σε 728,3 εκατ. € και το ποσόν αυτό θα προσελκύσει τουλάχιστον του αυτού ύψους αντίστοιχη χρηματοδότηση τόσο από τον δημόσιο όσο και από τον ιδιωτικό τομέα. Η συνολική χορήγηση από το URBAN II για την Ελλάδα ανέρχεται σε 25,5 εκατ. €³⁰.

Για την περίοδο 2000-2006, η κοινοτική πρωτοβουλία INTERREG III χρηματοδοτείται με συνολικό προϋπολογισμό 5,8 εκατομμύρια ευρώ (τιμές 2006), καταμετρημένα σε κονδύλια που ενέκρινε η Επιτροπή για κάθε κράτος μέλος. Στο Σκέλος Γ της πρωτοβουλίας αντιστοιχεί το 6% αυτών των κονδυλίων³¹.

²⁹ Equal, 2009 ανακτημένο από: <http://www.equal-greece.gr/>, στις 12-5-09

³⁰ Πρόγραμμα Urban II: Η Ευρωπαϊκή Ένωση χορηγεί 7,95 εκατ. EUR για αστική ανάπτυξη στο Ηράκλειο Κρήτης, Ελλάδα, 2009 ανακτημένο από: <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/02/130&format=HTML&aged=1&language=EL&guiLanguage=en>, στις 12-5-09

³¹ INTERREG III Γ, 2009, ανακτημένο από: <http://europa.eu/scadplus/leg/el/lvb/g24205.htm>, στις 12-5-09

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

Η Καλαμάτα, πρωτεύουσα του Νομού Μεσσηνίας, βρίσκεται στο μυχό του Μεσσηνιακού κόλπου και είναι κτισμένη στους πρόποδες του Ταυγέτου στη θέση των αρχαίων Φαρών. Αποτελεί το διοικητικό, οικονομικό και εμπορικό κέντρο της Νοτιοδυτικής Πελοποννήσου σε απόσταση 215 Km από την Πάτρα και 240 Km από την Αθήνα.

Ο Δήμος Καλαμάτας με πληθυσμό 57.620 κατοίκους(απογραφή 2001) έχει έκταση 253,2 Km² και περιλαμβάνει εκτός της πόλης 13 Τοπικά Διαμερίσματα που εκτείνονται από τα πεδινά δυτικά της πόλης έως τον κεντρικό όγκο του Ταυγέτου και τα ανατολικά παράλια.

Τα παλαιότερα ίχνη ανθρώπινης παρουσίας στην ευρύτερη περιοχή της Καλαμάτας χρονολογούνται στην Πρωτοελλαδική εποχή (2600-2300 π.Χ.) και έχουν εντοπιστεί στα Ακοβίτικα, περίπου 2-3 χλμ. νοτιοδυτικά της Καλαμάτας. Βρέθηκε υπο την κυριαρχία των Σπαρτιατών (8ος πΧ – 4ος πΧ αιώνας), των Φράγκων (1205 μΧ), των Ενετών(1685-1715μΧ) και των Τούρκων. Στο Ιστορικό κέντρο στον Ιερό Ναό των Αγίων Αποστόλων ξεκίνησε την 23η Μαρτίου 1821, η Ελληνική Επανάσταση.

Η οικονομία της περιοχής στηρίζεται στην αγροτική παραγωγή, με πιο γνωστή την παραγωγή ελαιολάδου, της ελιάς και των οπωροκηπευτικών, τον τουρισμό και τις υπηρεσίες. Σημαντική βιομηχανική μονάδα της περιοχής είναι η καπνοβιομηχανία Καρέλια ενώ υπάρχουν αρκετές βιομηχανίες τυποποίησης και μεταποίησης αγροτικών προϊόντων.

Η Καλαμάτα χαρακτηρίζεται από έντονη πνευματική ζωή και πολιτιστική δράση που την έχουν κάνει γνωστή σε όλη την Ελλάδα, με πλήθος πολιτιστικών εκδηλώσεων να λαμβάνουν χώρα κάθε χρόνο (εκθέσεις, φεστιβάλ, θεατρικές και μουσικές παραστάσεις, εικαστικά κ.α) και πιο σημαντική το Διεθνές Φεστιβάλ Χορού.

Τα μορφολογικά χαρακτηριστικά του Δήμου είναι μία σύνθεση από πεδινές, ημιορεινές και ορεινές εκτάσεις που έχουν ως κύριο γνώρισμα το μεγάλο μέρος που καταλαμβάνει ο ορεινός όγκος του Ταυγέτου. Η αναγνώριση του φυσικού περιβάλλοντος δίνει μία παραθαλάσσια και πεδινή περιοχή με λίγα χαμηλά ημιορεινά τμήματα, με μεγάλη πυκνότητα και μέγεθος καλλιεργειών, καθώς και ορεινά τμήματα όπου εκτός των καλλιεργειών

κυριαρχούν τα δάση και οι δασικές εκτάσεις. Η κατανομή των χρήσεων γης του δήμου περιγράφεται ως κατά 25% γεωργικού χαρακτήρα, 36% βοσκότοποι, 33% δασικές εκτάσεις και 6% υπόλοιπες εκτάσεις.

Η επικράτεια του Δήμου καλύπτει μια έκταση 253,2 τ.χλμ. Από την έκταση αυτή το 4,4% καταλαμβάνουν τα πεδινά δημοτικά διαμερίσματα και συγκεκριμένα τα Τ.Δ. Αντικαλάμου, Ασπροχώματος και Σπερχογείας. Το 18,3% της συνολικής έκτασης καταλαμβάνεται από τα δημοτικά διαμερίσματα που χαρακτηρίζονται ως ημιορεινά, δηλαδή από τα Τ.Δ. Καλαμάτας και Μικρής Μαντινείας. Ενώ το υπόλοιπο 77,3% καταλαμβάνεται από τα ορεινά δημοτικά διαμερίσματα, δηλαδή από τα Τ.Δ. Αλαγονίας, Αρτεμισίας, Βέργας, Ελαιοχωρίου, Καρβελίου, Λαδά, Λαιίκων, Νέδουσας και Πηγών.

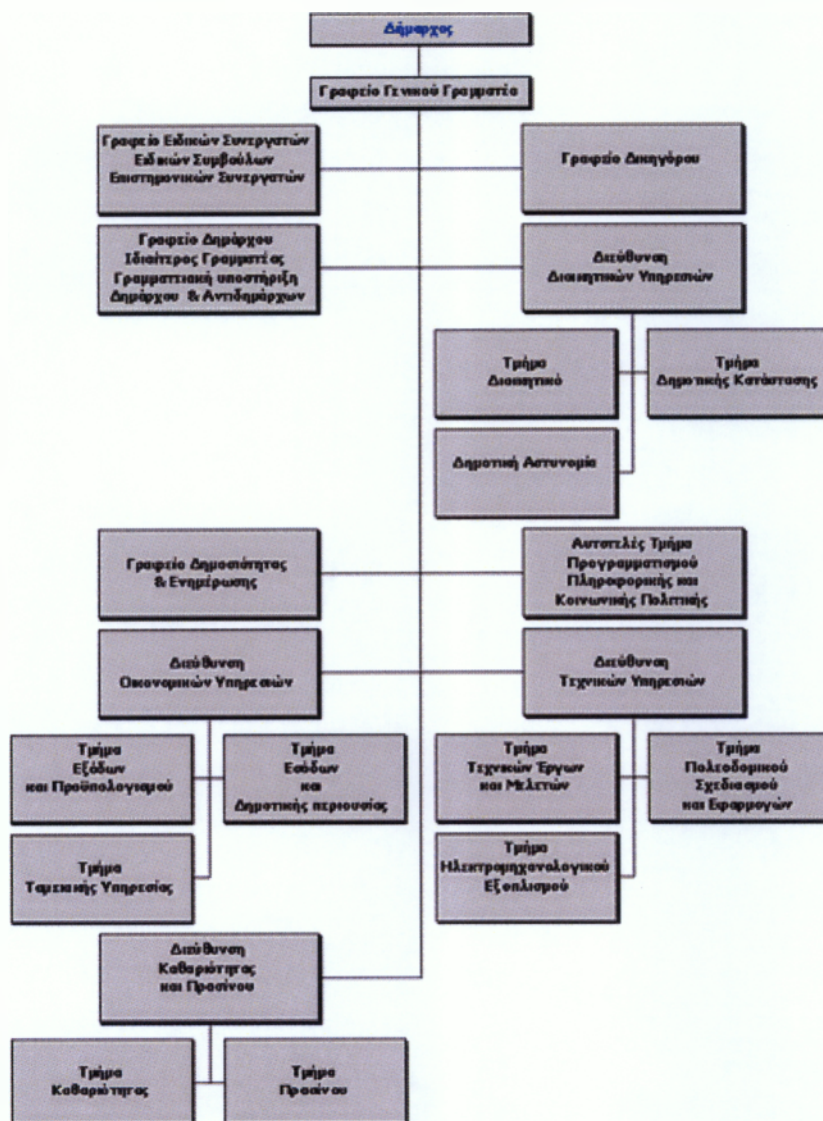
Γνώρισμα του δήμου είναι η αρκετών χιλιομέτρων ακτογραμμή του καθώς και η εκτεταμένη του παραλία, χαρακτηριστικό της οποίας είναι τα καθαρά νερά και οι οργανωμένες πλαζ της. Τα νερά και οι ακτές του Μεσσηνιακού Κόλπου έχουν βραβευτεί και διαθέτουν σήμα «Γαλάζιας Σημαίας».

Σε ότι αφορά τα ιδιαίτερα στοιχεία του φυσικού περιβάλλοντος στην περιοχή υπάγονται διοικητικά περιοχές ενταγμένες στο Διεθνές Δίκτυο «Φύση 2000» με κωδική ονομασία GR 2550001 «Φαράγγι Νέδωντα», GR 2550006 «Όρος Ταΰγετος» και GR2540005 «Λαγκάδα Τρύπης. (Όπως έχει προταθεί στις υπό ένταξη περιοχές στους Τόπους Κοινοτικής Σημασίας (SCI) (Οδηγία 79/406/ΕΚ).

Στα ανατολικά της πόλης υψώνεται ο επιβλητικός Ταΰγετος, ο οποίος αποτελεί μία οροσειρά με μακριά ράχη μήκους 115 χιλιομέτρων, μέγιστου πλάτους 30 χιλιομέτρων και συνολικής έκτασης 2.500 τ. χιλιόμετρα. Η οροσειρά χωρίζεται σε 3 ορεινούς όγκους. Τον βόρειο Ταΰγετο, τον κεντρικό Ταΰγετο και το όρος Ταίναρο ή Σαγγιά.

Ο ποταμός Νέδων διασχίζει την πόλη της Καλαμάτας. Η εκβολή του βρίσκεται δυτικά του λιμανιού της Καλαμάτας και η λεκάνη απορροής του στη δυτική πλευρά του βόρειου τμήματος του Ταΰγету. Το ιδιαίτερο χαρακτηριστικό αυτής της περιοχής είναι η βαθιά στενή χαράδρα, μήκους εννιά χιλιομέτρων που βρίσκεται μεταξύ της περιοχής Χάνι Λαγού και του στρατιωτικού πεδίου βολής, ακριβώς βόρεια της Καλαμάτας.

Στο παρακάτω ΣΧΗΜΑ προβάλλουμε τη σημερινή οργανωτική λειτουργία του Δήμου. Συγκεκριμένα:

3.1.ΕΙΔΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ ΚΑΛΑΜΑΤΑ.

Η Καλαμάτα στα πλαίσια του κοινοτικού προγράμματος Equal έχει αναλάβει σε συνεργασία με την αναπτυξιακή σύμπραξη «Φυλών Ένωσης» το έργο «Φυλών Ένωσης – ολοκληρωμένη Υποστήριξη και παρέμβαση ενίσχυσης επιχειρηματικότητας υπέρ των Ελλήνων Τσιγγάνων. Το έργο « ΦΥΛΩΝ ΕΝΩΣΙΣ- ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΚΑΙ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΣΙΓΓΑΝΩΝ » εντάσσεται στην Κοινοτική Πρωτοβουλία EQUAL (Β΄ Κύκλος), Μέτρο 2.1 «Πρόσβαση για όλους όσον αφορά τη διαδικασία δημιουργίας μιας επιχείρησης και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας.

Το Κεντρικό πρόβλημα στην αντιμετώπιση του οποίου στοχεύει το Έργο της Α.Σ. ΦΥΛΩΝ ΕΝΩΣΙΣ είναι η καταπολέμηση του πολύπλευρου αποκλεισμού των Τσιγγάνων από την οικονομική και κοινωνική ζωή του τόπου, της αδυναμίας πρόσβασής τους στα κοινωνικά αγαθά και της ύπαρξης στερεοτύπων και προκαταλήψεων στην περιβάλλουσα κοινωνία, μέσω της διευκόλυνσης πρόσβασής στη διαδικασία δημιουργίας επιχειρήσεων.

Το Έργο λειτουργεί ως δοκιμαστικό έδαφος για την ανάπτυξη και τη διάδοση νέων τρόπων για την εφαρμογή πολιτικών στον τομέα της απασχόλησης, προκειμένου να αντιμετωπισθεί κάθε μορφή διακρίσεων και ανισοτήτων που βιώνουν οι Τσιγγάνοι που επιζητούν πρόσβαση στην αγορά εργασίας.

Επιδιωκόμενος στόχος του είναι η ενίσχυση του επιχειρηματικού πνεύματος και η προώθηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας των άνεργων και υποαπασχολούμενων Τσιγγάνων για την επαγγελματική ένταξη και κοινωνική ενσωμάτωσή τους, μέσω της ανάπτυξης υπηρεσιών

και συστημάτων πληροφόρησης, στήριξης, συμβουλευτικής και παρακολούθησης της επιχειρηματικότητας, της παροχής ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ για τη ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΝΕΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ.

Για την υλοποίηση του Έργου συνυπολογίζονται όλες οι ιδιαιτερότητες τις οποίες παρουσιάζει η ομάδα – στόχος των Τσιγγάνων (αναλφαβητισμός, ανεργία, ελλιπής εκπαίδευση και κατάρτιση, δυσπιστία στους θεσμούς και άρνηση συνεργασίας με την κρατική μηχανή και τις δημόσιες υπηρεσίες, απροθυμία ουσιαστικής επικοινωνίας με τις υπόλοιπες κοινωνικές ομάδες), η γεωγραφική τους κατανομή, τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν (ανομοιογενής φυσιογνωμία, έλλειψη σύμπνοιας μεταξύ εσωτερικών ομάδων, μη ικανοποιητικές συνθήκες εγκατάστασης και κατοικίας, υψηλότατα ποσοστά αναλφαβητισμού και ανεργίας, αποχή από τις διαδικασίες εκπαίδευσης και κατάρτισης, έλλειψη πληροφόρησης αναφορικά με τις παροχές στον τομέα υγείας, πρόνοιας και κοινωνικής ασφάλισης).

Ο Δήμος Καλαμάτας σύμφωνα με αριθμό πρωτ.231438/29-6-2004 πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, για την επιλογή Αναπτυξιακών Συμπράξεων στο πλαίσιο της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας για την καταπολέμηση των διακρίσεων και ανισοτήτων με την αγορά εργασίας (Equal) στην Ελλάδα (Β' Κύκλος Υλοποίησης 2004-2006) υπέβαλε πρόταση: Άξονας Προτεραιότητας 2 «Ανάπτυξη του Επιχειρηματικού Πνεύματος», Μέτρο 2.1 «Πρόσβαση για όλους όσον αφορά τη διαδικασία δημιουργίας μιας επιχείρησης» με τίτλο Έργου «ΦΥΛΩΝ ΕΝΩΣΗ - ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΚΑΙ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΣΙΓΓΑΝΩΝ».

Τελικός στόχος της Equal είναι οι καινοτόμες προσεγγίσεις που θα αναπτυχθούν, να επηρεάσουν και να αποτελέσουν αντικείμενο των εθνικών και ευρωπαϊκών πολιτικών για την απασχόληση, την επαγγελματική κατάρτιση και την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού.

Επιδιωκόμενος στόχος του προτεινόμενου Έργου είναι η ενίσχυση του επιχειρηματικού πνεύματος και η προώθηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας των ανέργων και υποαπασχολούμενων Τσιγγάνων για την επαγγελματική ένταξη και κοινωνική ενσωμάτωσή τους μέσω της ανάπτυξης υπηρεσιών και συστημάτων πληροφόρησης, στήριξης, συμβουλευτικής και παρακολούθησης της επιχειρηματικότητας, καθώς επίσης και της παροχής Ολοκληρωμένης Υποστήριξης για τη Δημιουργία Νέων Επιχειρήσεων.

Επίσης προωθεί την αναβάθμιση και βελτίωση του υλικού και ανθρώπινου δυναμικού των υπηρεσιών στήριξης και επιχειρηματικότητας (υποδομές, δεξιότητες προσωπικού, τεχνογνωσία, νέες τεχνολογίες κλπ.) συμβάλλοντας θετικά στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και προσανατολίζεται στην ανάπτυξη επιχειρηματικών πρωτοβουλιών για τους Τσιγγάνους οι οποίοι αντιμετωπίζουν ιδιαίτερες δυσκολίες στην πρόσβαση οικονομικών πόρων, αρχικών κεφαλαίων ή χρηματοοικονομικών πιστώσεων.

Η ομάδα στόχου του Έργου είναι οι Έλληνες Τσιγγάνοι (ROM) με τα ακόλουθα

χαρακτηριστικά στοιχεία:

1. Άνεργοι - υποαπασχολούμενοι,
2. άνδρες - γυναίκες,
3. ηλικίας 18 - 65 ετών,
4. απόφοιτοι Δημοτικού, Γυμνασίου, Λυκείου ή άτομα που έχουν εγκαταλείψει τη σχολική εκπαίδευση.

Στην υποβληθείσα πρόταση συμμετέχουν οι κάτωθι φορείς:

1. ΚΕΚ ΔΙΟΝ ΕΠΕΚΑ. (Συντονιστής Εταίρος)
2. Πολιτιστικός Σύλλογος Αθίγγανων «Η Πρόοδος»
3. Πανελλήνια Ένωση Ελληνίδων Τσιγγάνων-Ρόμα «Η Στήριξη της Γυναίκας»
4. Δήμος Ζεφυρίου
5. Δήμος Κατερίνης
6. Αναπτυξιακή Μεσσηνίας ΑΕ.
7. Δήμος Καλαμάτας
8. Δήμος Γαστούνης
9. Δήμος Μυτιλήνης
10. ΦΠΣΥΥ «Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό & Ερευνητικό Κέντρο Αθηνών»
11. ΚΕΚ Δήμου Καλαμάτας

12. ΚΕΚ ΚΕΠΑ Πιερίας

13. ΩΜΕΓΑ TECHNOLOGY

14. ΕΟΜΜΕΧ

15. Πανεπιστήμιο Αιγαίου (Τμήμα Πολιτισμικής Τεχνολογίας & Επικοινωνίας).

Στην Δράση: Διακρατικότητα της Ενέργειας I τα συμμετέχοντα κράτη μέλη είναι:

A) Πορτογαλία

B) Ελλάδα.

Γ) Ουγγαρία.

Δ) Ιταλία.

E) Σλοβενία.

Οι περιοχές υλοποίησης του έργου είναι: η Αττικό, η Καλαμάτα, η Γαστούνη, η Μυτιλήνη και η Πιερία, όπου σύμφωνα με τα υπάρχοντα στατιστικά στοιχεία, υπάρχει μεγάλη συγκέντρωση των Τσιγγάνων.

Στην Αθήνα στις 20-9-2004 οι παραπάνω συμβαλλόμενοι υπέγραψαν Ιδιωτικό Συμφωνητικό Συνεργασίας Μελών Αναπτυξιακής Σύμπραξης Κοινοτικής Πρωτοβουλίας «Equal» (B' Κύκλος Υλοποίησης 2004-2006) με τίτλο «ΦΥΛΩΝ ΕΝΩΣΙΣ».

Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος της Κ.Π. "Equal" με το αριθμ ΠρωΤ.230807/01-04-2005 έγγραφό της γνωστοποιεί στον Συντονιστή Εταίρο ότι η παραπάνω πρόταση έχει προταθεί από τη Γνωμοδοτική Επιτροπή για ένταξη στον άξονα Προτεραιότητας 2 Μέτρο 2.1 με προτεινόμενο προϋπολογισμό 1.271.240,56 €. Το σύνολο προϋπολογισμού της ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ 11 είναι 1.105.980 €, η δε κατανομή στο Δήμο Καλαμάτας ανέρχεται στο ποσό των 36.000€.

3.2.ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΤΟΧΩΝ.

Γενικός στόχος του Έργου είναι η διευκόλυνση της πρόσβασης άνεργων και υποαπασχολούμενων Ελλήνων Τσιγγάνων στη διαδικασία δημιουργίας μιας επιχείρησης με την κατάλληλη κοινωνική και εργασιακή τους προετοιμασία.

Επιπλέον, το Έργο επιδιώκει την άρση των διακρίσεων και των υποκειμενικών όρων αποκλεισμού των ωφελούμενων, την ενδυνάμωση και εμπύχωση τους και τελικά την προώθησή τους στην τοπική Αγορά Εργασίας, όπως επίσης την ενεργοποίηση και ευαισθητοποίηση του κοινωνικού ιστού των περιοχών υλοποίησης, ώστε να επιτευχθεί η κοινωνική και εργασιακή ενσωμάτωση του ευρύτερου πληθυσμού της περιοχής που απειλείται με κοινωνικό αποκλεισμό.

Οι ειδικότεροι στόχοι του Έργου, ως προς τους Έλληνες Τσιγγάνους, είναι οι ακόλουθοι:

1. Η συστηματική συμβουλευτική υποστήριξή τους για την ενίσχυση της αυτοπεποίθησης, της αυτενέργειας και των κοινωνικών και επαγγελματικών τους δεξιοτήτων.
2. Η ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και ενθάρρυνσή τους για τη δημιουργία δικών τους επιχειρήσεων.
3. Η πληροφόρηση και ευαισθητοποίηση τους για την δραστηριοποίησή τους, την απόκτηση θετικών στάσεων ζωής και την κάλυψη των αναγκών τους στην κατεύθυνση της κοινωνικής και εργασιακής τους ένταξης.
4. Η καθοδήγηση και ενημέρωσή τους σε νομικά, λογιστικά, φορολογικά, ασφαλιστικά, εργασιακά, και κοινωνικά ζητήματα.
5. Η ολοκληρωμένη γλωσσική και επαγγελματική τους κατάρτιση
6. Η προτεραιότητα στην ενίσχυση της επιχειρηματικότητας των γυναικών ωφελούμενων, ώστε να επιτευχθούν χαμηλότερα επίπεδα ανεργίας και να μειωθεί το ποσοστό των μη ενεργών γυναικών.

7. Η ενίσχυση των δικτύων εθνικών και ευρωπαϊκών κοινωνικών εταίρων για την προώθηση των δράσεων κοινωνικής στήριξης ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας της ομάδας-στόχου.

8. Η ευαισθητοποίηση κοινωνικών φορέων και κοινωνικών ομάδων για τα προβλήματα, τις ιδιαιτερότητες και τις δυνατότητες των ατόμων της ομάδας-στόχου, καθώς και για τα πλεονεκτήματα που δημιουργούνται για την τοπική κοινωνία από την επαγγελματική και κοινωνική ένταξή τους.

9. Η συνέχιση της παρακολούθησης και υποστήριξης των ωφελούμενων από εξειδικευμένο δίκτυο εμπειρογνομόνων.

3.3.ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ.

Οι στρατηγικές του προγράμματος αφορούσαν δράσεις προς τους Τσιγγάνους και συγκεκριμένα:

Δράσεις έρευνας και καταγραφής

- ✓ Εξόρμηση σε εμβέλεια Καποδιστριακού Δήμου με Κοινωνικούς επιστήμονες με στόχο τη συλλογή, καταγραφή και καταχώρηση στοιχείων με δυνατότητα στατιστικής ανάλυσης. Η βάση αυτή μπορεί να αποτελέσει τον κεντρικό άξονα για ένα πανελλήνιο (ή μικρότερης εμβέλειας) συνέδριο. Αξίζει δε να αναφερθεί ότι έχει ήδη καταγραφεί η υφιστάμενη εικόνα του Αυγούστου 2003 στους καταυλισμούς Βρυώνη και Καρυδιά που αποτελούν τους μεγαλύτερους καταυλισμούς της περιοχής. Τα στοιχεία αυτά είναι καταχωρημένα ηλεκτρονικά, ενώ σε έντυπη μορφή αποτελούν ένα θυσαυροφυλάκιο πληροφοριών για την κουλτούρα, την καθημερινότητα και τα προβλήματα των τσιγγάνων της περιοχής. Η συγκεκριμένη έρευνα έγινε με την συνεργασία του Δήμου Καλαμάτας, του Κοινωνικού φορέα, και του Συνδέσμου Κοινωνικών λειτουργιών.
- ✓ Αναζήτηση στοιχείων σε σχέση με τις δυνατότητες, τις ανάγκες και τα προβλήματα της τοπικής κοινωνίας που σχετίζονται με την απασχολησιμότητα των τσιγγάνων. Τα στοιχεία θα ενισχύσουν τη θεματολογία της κατάρτισης, τις προτεραιότητες αλλά και τις δυνατότητες απορρόφησης των ανέργων τσιγγάνων .

Δράσεις που αφορούν τη λογισμική καταχώρηση στοιχείων και την ηλεκτρονική κοινότητα στοιχείων

- ✓ Στατιστική ανάλυση στοιχείων όπως ήδη αναφέρθηκε
- ✓ Οργάνωση μιας πύλης πληροφοριών με θέματα που σχετίζονται με τους τσιγγάνους και την ανάπτυξη του ίδιου του προγράμματος, καθώς και άλλα αντίστοιχα προγράμματα σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. Η πύλη θα μπορεί να αποτελεί πηγή πληροφοριών και ανάπτυξης δράσεων από όλους τους σχετιζόμενους κοινωνικούς φορείς.

Δράσεις συμβουλευτικής και στήριξης

1. Σε ατομικό επίπεδο με συμβουλευτική και υποστηρικτική κατεύθυνση, αλλά και με στόχο τη διασύνδεση με την κοινότητα και τις πηγές βοήθειας που προσφέρει π.χ. ΚΕΠ, Κοινωνικές υπηρεσίες, ΟΑΕΔ, Κέντρο Υγείας κλπ
2. Σε ομαδικό επίπεδο με ομάδες χωρισμένες κατά ηλικία, κατά μορφωτικό επίπεδο, κατά φύλο, ή ακόμη και με βάση τα ενδιαφέροντα και τις ιδιαίτερες κλήσεις.

Δράσεις που αφορούν τη δημιουργική απασχόληση και την αναβάθμιση του κοινωνικού και πολιτιστικού επιπέδου των τσιγγάνων

- ✓ Σχετίζεται με την προηγούμενη δράση και αποτελεί την καλύτερη βάση ανάπτυξης
  - ❖ προγραμμάτων αλφαριθμητισμού (σε συνεργασία με τη ΝΕΛΕ ή άλλους φορείς),
  - ❖ συμβουλευτικής γονέων (σε συνεργασία με τα αντίστοιχα χρηματοδοτούμενα προγράμματα του Υπουργείου Παιδείας βλ. ΙΔΕΚΕ) ,
  - ❖ ομάδων εφήβων,

- ❖ παιδιών προσχολικής ηλικίας, + ομάδες ηλικιωμένων
- ❖ κλπ

Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση

✓ **Με διπλό άξονα- στόχο**

- ❖ σε σχέση με την προβολή του ίδιου του προγράμματος
- ❖ σε σχέση με όλα τα πιθανά θέματα ενδιαφέροντος της πληθυσμιακής ομάδας των τσιγγάνων

✓ **Συνεργασία με τα ΜΜΕ.**

- ❖ Εβδομαδιαία τηλεοπτική ή ραδιοφωνική εκπομπή σε τοπικό σταθμό που θα συντονίζεται από κάποιο κοινωνικό επιστήμονα και θα σχετίζεται με το θέμα.

- ❖ Στήλη σε τοπική εφημερίδα

✓ **Συνέδρια, ημερίδες**

✓ **Ενημερωτικό, έντυπο υλικό**

- ✓ **Κιόσκια ενημέρωσης** (με λειτουργία συγκεκριμένων ωρών εντός του καταυλισμού). Λειτουργεί σαν μικρός σταθμός πληροφοριών σε βασικά ζητήματα που αφορούν τους τσιγγάνους και τους βοηθά στην καλύτερη οργάνωση της ζωής τους π.χ. ο κοινωνικός λειτουργός που βρίσκεται στο κιόσκι μπορεί να δει πότε είναι το επόμενο προβλεπόμενο εμβόλιο, μπορεί να δώσει πληροφορίες για τις ώρες λειτουργίας του ΟΑΕΔ, μπορεί να τονίσει την ανάγκη επίσκεψης της εγκύου στο γιατρό κ.ο.κ

- ✓ **Ενημερωτικές επιτόπιες καμπάνιες** για θέματα υγείας πρόληψης, οικογενειακού προγραμματισμού αλλά και για άλλα θέματα ενδιαφέροντος τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

4.1. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΟΣ.

Ο Δήμος Καλαμάτας συμμετέχει στις Δράσεις 5, 23 και 24.

Η δράση 5 αποσκοπεί στην δικτύωση και συνεργασία σε τοπικό, περιφερειακό και κεντρικό επίπεδο μεταξύ υπηρεσιών και δομών στήριξης ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, με έμφαση στην στήριξη της επιχειρηματικότητας των Ελλήνων Τσιγγάνων. Για την επιτυχία της ανωτέρω δράσης απαιτείται από εξωτερικούς συνεργάτες η μελέτη και η καταγραφή για τον εντοπισμό των διακρίσεων και ανισοτήτων της ομάδας στόχου στις περιοχές υλοποίησης του Έργου.

Ο Δήμος Καλαμάτας συμμετέχει στη δράση αυτή με δαπάνη 1.000€ μέσα από τον προϋπολογισμό του προγράμματος, για την αμοιβή εξωτερικών συνεργατών που θα καταγράψουν την κατάσταση της ομάδας στόχου στην περιοχή της Καλαμάτας.

Η δράση 23 προβλέπει να αναπτυχθούν Ενέργειες Πληροφόρησης - Δημοσιότητας. Οι επιμέρους δράσεις των ενεργειών Πληροφόρησης - Δημοσιότητας αφορούν αναλυτικά:

- ✓ Πληροφόρηση για το έργο.
- ✓ Δημοσιότητα και διαφημιστική προβολή.
- ✓ Προώθηση του έργου στην τοπική κοινότητα.
- ✓ Δημόσιες σχέσεις.

Ο Δήμος Καλαμάτας στο πλαίσιο της επιμέρους ενέργειας 2 της Πληροφόρησης - Δημοσιότητας του έργου «ΦΥΛΩΝ ΕΝΩΣΙΣ - Ολοκληρωμένη υποστήριξη και παρέμβαση ενίσχυσης επιχειρηματικότητας υπέρ των Ελλήνων Τσιγγάνων», διοργάνωσε ενημερωτική ημερίδα ευαισθητοποίησης με θέμα:

Ενίσχυση Επιχειρηματικότητας των Ελλήνων Τσιγγάνων, την Πέμπτη 12 Ιουλίου 2007 και ώρα 19:30, στο 5ο Γυμνάσιο Καλαμάτας οδός Αθηνών 182 - 194.

Στην ημερίδα παρουσιάστηκαν εισηγήσεις από εκπρόσωπο του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, του Ε.ΟΜ.Μ.Ε.Χ., του ΟΑΕΔ, και του Συνδέσμου Κοινωνικών Λειτουργών Ελλάδος - Ν.Τ. Μεσσηνίας.

Η δράση 24 «Διακρατικότητα» θα υλοποιηθεί με τη συνεργασία των πέντε αναπτυξιακών συμπράξεων από τα πέντε αντίστοιχα κράτη.

Η διακρατική συνεργασία συνίσταται:

- ✓ στην οργάνωση συναντήσεων με διακρατικούς εταίρους,
- ✓ στην διοργάνωση εκπαιδευτικών επισκέψεων και σεμιναρίων επιστημονικών στελεχών και ωφελουμένων της ομάδας στόχου,
- ✓ στην ανάπτυξη κοινών εργαλείων, προϊόντων και συστημάτων,
- ✓ στην συνεχή παρακολούθηση της εξέλιξης της διακρατικής συνεργασίας,
- ✓ στην αξιολόγηση της διακρατικής συνεργασίας,
- ✓ στην εκπόνηση δράσεων διάδοσης και προβολής των κοινών διακρατικών προϊόντων,
- ✓ στην τήρηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων.

4.2. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

Οι δράσεις ενημέρωσης ενδιαφερομένων αποτελούν μία από τις σημαντικότερες συνιστώσες της λειτουργίας των δομών, διότι η πιθανή ελλιπής ενημέρωση των πολιτών θα συμβάλλει στην ατελή λειτουργία των δομών και θα οδηγήσει σε κατασπατάληση ανθρώπινων, άυλων και υλικών πόρων. Αποκτά ιδιαίτερη σημασία συνεπώς η συνεχής ενημέρωση των πολιτών, τόσο για το περιεχόμενο και τους σκοπούς που επιδιώκει η κάθε δομή, όσο και για τη λειτουργία των δομών και τα οφέλη που δύναται να αποκομίσει ο ενδιαφερόμενος από τη συνεργασία του με αυτά.

Σε γενικές γραμμές προβλέπονται **δύο κατηγορίες εργαλείων προσέγγισης** των ενδιαφερομένων:

- Γενικά Εργαλεία Διάχυσης

- Ειδικά εργαλεία προσέγγισης, τα οποία διαφοροποιούνται ανάλογα με το θεματικό αντικείμενο.

Ειδικότερα,

Γενικά Εργαλεία Διάχυσης

Στο πλαίσιο της ανάπτυξης γενικών εργαλείων διάχυσης προτείνεται σε αρχικό στάδιο η σύνταξη ενός **Σχεδίου Δημοσιότητας**, στο οποίο θα προσεγγίζονται και θα εξειδικεύονται οι μέθοδοι προσέγγισης των ενδιαφερομένων. Για την υλοποίηση των ανωτέρω προτείνεται να χρησιμοποιηθούν τόσο τα «κλασσικά» εργαλεία ενημέρωσης και διάχυσης αποτελεσμάτων, όσο και τα πλέον σύγχρονα που απαιτούν τη χρήση νέων τεχνολογιών και πολυμέσων. Ακολούθως παρουσιάζονται **συνοπτικά ορισμένα εργαλεία**, τα οποία έχουν αναπτυχθεί και χρησιμοποιηθεί στο πλαίσιο της υλοποίησης των έργων της **Κ.Π EQUAL**:

Κατασκευή ιστοσελίδας

Προτείνεται η κατασκευή ενημερωτικής ιστοσελίδας, το περιεχόμενο της οποίας θα αφορά:

- ✓ Παρουσίαση των δραστηριοτήτων και των υπηρεσιών της δομής
- ✓ Ενημερωτικά Δελτία Τύπου σε τακτά χρονικά διαστήματα
- ✓ Σύνδεσμοι (hyperlinks) σε σχετικούς δικτυακούς τόπους
- ✓ Δυνατότητα υποβολής ερωτημάτων με ηλεκτρονικό τρόπο, τα οποία θα απαντιούνται σε εύλογο χρονικό διάστημα, επίσης ηλεκτρονικά.
- ✓ Παρουσίαση άρθρων, και νέων κ.λπ.

Παραγωγή ενημερωτικού υλικού

Προτείνεται η παραγωγή του αναγκαίου πληροφοριακού και ενημερωτικού υλικού, το οποίο θα απευθύνεται στις ομάδες στόχους του Έργου και θα αποσκοπεί στην ενημέρωση και ευαισθητοποίηση τους, ώστε να εξασφαλισθεί η απαραίτητη συμμετοχή. Τα εργαλεία που δύνανται να χρησιμοποιηθούν, είναι:

- ✓ *Σχεδιασμός, κατασκευή και διανομή ενημερωτικών τρίπτυχων, φυλλαδίων και έντυπου υλικού πληροφόρησης*
- ✓ *Σχεδιασμός, κατασκευή και ανάρτηση αφισών του έργου*
- ✓ *Τοποθέτηση στην υποδοχή της δομής ειδικών stands ενημερωτικού υλικού*

κλπ.

Διοργάνωση ημερίδων

Προτείνεται η διοργάνωση ενημερωτικών ημερίδων για την προβολή των στόχων και των επιδιώξεων της δομής, την ενημέρωση των άμεσα ενδιαφερόμενων και την παρουσίαση των αποτελεσμάτων αυτής (υποψήφιων επιχειρηματικών μελών της ομάδας στόχου, εκπροσώπων του επιχειρηματικού κόσμου κλπ.). Οι ημερίδες προφανώς θα είναι προσανατολισμένες προς τις κατηγορίες εκείνες του πληθυσμού που θα αποτελούν τους τελικά ωφελούμενους.

Για την καλύτερη περιφερειακή διάχυση της πληροφορίας, οι ημερίδες δεν θα διοργανώνονται μόνο στην έδρα της δομής αλλά και σε πιο απομακρυσμένες περιοχές και όπου αλλού παρουσιάζεται ενδιαφέρον.

Καταχωρήσεις σε έντυπα και ηλεκτρονικά μέσα

Προτείνεται η υλοποίηση διαφημιστικών καταχωρήσεων σε έντυπα και ηλεκτρονικά μέσα ενημέρωσης και ειδικότερα στον ημερήσιο και περιοδικό τύπο, σε κλαδικά περιοδικά, η παραγωγή διαφημιστικών spot κ.λπ.

Παρουσίαση Επιχειρηματικών Σχεδίων

Προτείνεται η παρουσίαση των πλέον επιτυχημένων επιχειρηματικών σχεδίων, η υλοποίηση των οποίων έλαβε τη συνδρομή της δομής σε οργανωμένες παρουσιάσεις. Μέσω των παρουσιάσεων θα δοθεί η δυνατότητα στον ευρύτερο πληθυσμό να ενημερωθεί για τα αποτελέσματα της όλης προσπάθειας, και στους δυνητικούς επιχειρηματίες να λάβουν γνώση για επιχειρηματικές ιδέες που αναπτύχθηκαν από άλλους ενδιαφερόμενους. Μέσω αυτής της προσπάθειας θα δοθεί επίσης η δυνατότητα σύσφιξης των σχέσεων μεταξύ του επιχειρηματικού κόσμου. Στα πλαίσια των παρουσιάσεων προτείνεται να βραβεύονται τα καλύτερα επιχειρηματικά σχέδια με ένα μικρό ποσό, εν είδει επιχειρηματικής αριστείας.

Ειδικά Εργαλεία Προσέγγισης

Τα ειδικά εργαλεία προσέγγισης σχεδιάστηκαν στην αρχή της εξατομικευμένης προσέγγισης του ενδιαφερόμενου, ώστε να κατανοηθούν οι ανάγκες του και οι προθέσεις του και πιθανά να του δοθεί σε ένα πρώτο επίπεδο συμβουλευτική καθοδήγηση.

Στο πλαίσιο της εξατομικευμένης προσέγγισης, θα πρέπει να εξετασθούν 2 κύρια ζητήματα:

- ✓ Ο τρόπος εντοπισμού των ενδιαφερομένων, οι οποίοι πιθανώς δεν θα έχουν την απαραίτητη πληροφόρηση τη σχετική με τη λειτουργία των δομών ή δεν θα έχουν κατανοήσει σωστά την προσλαμβάνουσα από την εφαρμογή του Σχεδίου Δημοσιότητας πληροφόρηση.
- ✓ Ο τρόπος με τον οποίο θα γίνεται η εξατομικευμένη προσέγγιση του ενδιαφερόμενου.

4.3.ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ.

Το ερωτηματολόγιο που συντάχθηκε στα πλαίσια του προγράμματος (βλ. παράρτημα 1) αφορούσε την αξιολόγηση του έργου και απευθυνόταν σε όλους τους υπεύθυνους όλων των εταιρών της Α.Σ. για το Έργο Κ.Π. Equal «ΦΥΛΩΝ ΕΝΩΣΙΣ –ολοκληρωμένη υποστήριξη και παρέμβαση ενίσχυσης επιχειρηματικότητας υπέρ των ελλήνων τσιγγάνων. Το ερωτηματολόγιο κάλυπτε τους συγκεκριμένους τομείς:

Μελέτες: αξιολογήθηκε το κατά πόσο ο σχεδιασμός της μελέτης ανταποκρινόταν στις ανάγκες των τσιγγάνων. Επίσης με βάση τα συμπεράσματα της μελέτης αξιολογήθηκε η περιοχή εκείνη στην οποία η ομάδα στόχος αντιμετωπίζει πρόβλημα και σε ποιους τομείς βελτιώθηκε η θέση τους.

Δομές: αξιολογήθηκαν οι δομές του έργου και ο τρόπος με τον οποίο εξελίχθηκαν.

Κατάρτιση: αξιολογήθηκε το κατά πόσο η ομάδα στόχος έλαβε την κατάλληλη κατάρτιση σε θέματα που επιθυμούσαν, αξιολογήθηκαν επίσης ο εκπαιδευτικός εξοπλισμός και οι εκπαιδευτικοί χώροι.

Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας: αξιολογήθηκε ο σχεδιασμός της δράσης της επιχειρηματικότητας.

Ευαισθητοποίηση: αξιολογήθηκε το κατά πόσο έχει αλλάξει η στάση των ατόμων της κοινότητας προς την ομάδα στόχο της μελέτης.

Πολυπολιτισμικότητα και ισομερής ανάπτυξη: αξιολογήθηκαν οι διακρατικές συνεργασίες.

Αξιολόγηση: αξιολογήθηκαν τα αποτελέσματα του έργου, οι συμμετέχοντες και η ομάδα στόχος.

Συντονισμός – Διαχείριση έργου: αξιολογήθηκε ο τρόπος με τον οποίο διεξήχθη το έργο και συγκεκριμένα οι συναντήσεις των εταίρων, οι συναντήσεις εργασίας των συμμετεχόντων, οι αποφάσεις που έλαβαν, η εφαρμογή του εσωτερικού κανονισμού δεοντολογίας και γενικότερα ο τρόπος με τον οποίο συντονίστηκε το έργο.

4.4.ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ.

Τρία χρόνια μετά την έναρξη του έργου και βαίνοντας προς την ολοκλήρωση, οι αρμόδιοι βρίσκονται σε θέση να αντικρίσουν χειροπιαστά αποτελέσματα, προϊόντα και καλές πρακτικές που δύνανται να διευκολύνουν αποτελεσματικά την πρόσβαση της ομάδας στόχου στην αγορά εργασίας και ειδικότερα στις διαδικασίες δημιουργίας επιχειρήσεων. Πιστό σύμμαχο στις προσπάθειές τους είχαν όλους τους συντελεστές και τα στελέχη των φορέων που με πείσμα αφοσιώθηκαν στην επίτευξη των στόχων του έργου αλλά και τους ίδιους τους ωφελούμενους που ενεπλάκησαν ενεργά σε αρκετές φάσεις και διαδικασίες υλοποίησης των δράσεων,

Επιπλέον, οι αρμόδιοι προβαίνουν στη διάδοση και διάχυση των ανωτέρω αποτελεσμάτων, συμπερασμάτων και καλών πρακτικών και επιδιώκουν την ευρύτερη εφαρμογή και υιοθέτησή τους από άλλους φορείς των τοπικών κοινωνικών και σε εθνικό επίπεδο (οριζόντιο mainstreaming) και στη συνέχεια την προώθησή τους σε κέντρα λήψης αποφάσεων, στη χάραξη νέων πολιτικών ή συστημάτων σε θεσμικό, διοικητικό ή κανονιστικό επίπεδο για το συγκεκριμένο κλάδο (κάθετο mainstreaming).

Στο σύνολο του έργου έχουν ανταποκριθεί στους αρχικούς στόχους και έχουν επιτύχει ενδεικτικά τα κάτωθι:

1. Διασύνδεση και ενίσχυση δομών στήριξης της ομάδας στόχου και προώθηση της επιχειρηματικότητας στις περιοχές παρέμβασης.
2. Δικτύωση και συντονισμό των τοπικών δομών και φορέων που εμπλέκονται σε θέματα επιχειρηματικότητας
3. Βελτίωση των γλωσσικών και επιχειρηματικών δεξιοτήτων των ωφελούμενων
4. Ανάπτυξη εργαλείων υποστήριξης της επιχειρηματικότητας
5. Ενίσχυση των επαγγελματικών δεξιοτήτων και της τεχνογνωσίας του ανθρώπινου δυναμικού των δομών επιχειρηματικότητας
6. Εισαγωγή καινοτόμων μηχανισμών παρακολούθησης «mentoring», εμπύχωσης και υποστήριξης των νέων επιχειρηματιών
7. Πιλοτική εφαρμογή προγραμμάτων δημιουργίας και λειτουργίας επιχειρήσεων σε τομείς δραστηριοτήτων με υψηλή ζήτηση κλπ.

Αναλυτικά τα αποτελέσματα των τριών δράσεων (5, 23 και 24) περιγράφονται αναλυτικά παρακάτω:

Αποτελέσματα Δράσης 5

Οι συμμετέχοντες στο σύνολό τους (ποσοστό 100%) αξιολόγησαν ικανοποιητικά έως πολύ καλά τα εργαλεία, τις οδηγίες και τη γενικότερη υποστήριξη που παρέχονται μέχρι σήμερα στις δομές από το Συντονιστή εταίρο και τους λοιπούς εμπλεκόμενους Φορείς σε ότι αφορά τη σωστή και εύρυθμη λειτουργία των δομών.

Επίσης προέκυψε ότι οι συμμετέχοντες θεωρούν ότι για την αποτελεσματικότερη αναβάθμιση των δομών σε one stop shop δομές θα πρέπει να αυξηθούν ή βελτιωθούν κατά προτεραιότητα οι υπηρεσίες συμβουλευτικής, προσανατολισμού και οι συνοδευτικές υπηρεσίες (ποσοστό 93,33% περίπου) ενώ έμφαση επίσης θα πρέπει να δοθεί σε περισσότερες ή καλύτερες υπηρεσίες επιχειρηματικότητας (ποσοστό 53,33% περίπου).

Οι εκτιμήσεις αυτές θα πρέπει να αποτελέσουν αντικείμενο προβληματισμού προς τους Υπευθύνους.

Όσον αφορά στην επικοινωνία οι συμμετέχοντες στο σύνολό τους (ποσοστό 100%), από τη μέχρι σήμερα επικοινωνία τους με τους ωφελούμενους, θεωρούν ότι οι τελευταίοι είναι αρκετά έως πολύ ικανοποιημένοι από τις παρεχόμενες υπηρεσίες ενημέρωσης, πληροφόρησης και ευαισθητοποίησης για την επιχειρηματικότητα της ομάδας στόχου, γεγονός που διασφαλίζει τις δομές ως προς αυτή την παράμετρο.

Τέλος από την αποτύπωση των αποτελεσμάτων προκύπτει ότι οι συμμετέχοντες στο σύνολό τους (ποσοστό 100%), από τη μέχρι σήμερα επικοινωνία τους με τους ωφελούμενους, θεωρούν ότι οι τελευταίοι είναι αρκετά έως πολύ ικανοποιημένοι από τις παρεχόμενες υπηρεσίες συμβουλευτικής και ενίσχυσης προσωπικότητας για την ανάληψη επιχειρηματικών πρωτοβουλιών.

Η δράση 23 πέτυχε τα κάτωθι αποτελέσματα:

Ο σχεδιασμός και υλοποίησης των δράσεων Πληροφόρησης για το έργο ήταν πολύ καλοί. Επίσης η έκδοση και αποστολή έντυπου υλικού για το έργο (αφίσες, φυλλάδια, πινακίδες κλπ.) θεωρήθηκε επαρκής. Ο σχεδιασμός επίσης και η λειτουργία της ιστοσελίδας www.filonenosis.gr κάλυψε αρκετά έως πολύ τις ανάγκες ενημέρωσης των Φορέων και των τρίτων για το έργο.

Όσον αφορά στην έκδοση και την ενημέρωση του περιοδικού Newsletter οι συμμετέχοντες στο σύνολό τους (ποσοστό 100% περίπου) ήταν αρκετά έως πολύ ικανοποιημένοι από την έκδοση και ενημέρωση του περιοδικού Newsletter σχετικά με την εξέλιξη των δράσεων του έργου.

Από την αποτύπωση επίσης των αποτελεσμάτων προέκυψε ότι οι συμμετέχοντες στο σύνολό τους (ποσοστό 100% περίπου) ήταν αρκετά έως πολύ ικανοποιημένοι από τη μέχρι σήμερα ραδιοτηλεοπτική κάλυψη του έργου (εκδηλώσεις, τηλεοπτικό σποτ κλπ.), αλλά και από τον σχεδιασμό και την υλοποίηση των ενεργειών προώθησης του έργου στις τοπικές κοινότητες.

Επίσης από την αποτύπωση των αποτελεσμάτων προέκυψε ότι οι συμμετέχοντες ήταν ικανοποιημένοι από το σχεδιασμό και την υλοποίηση τοπικών Τεχνικών Ημερίδων Ενημέρωσης-Ευαισθητοποίησης της ομάδας στόχου για το πρόγραμμα χρηματοδότησης επιχειρήσεων POM του EOMMEX

σε σχέση με την κάλυψη των αναγκών τεχνικής υποστήριξης των υποψήφιων ενδιαφερομένων.

Τέλος οι περισσότεροι συμμετέχοντες (ποσοστό 86,66% περίπου) αξιολόγησαν ως ικανοποιητική τη συμμετοχή των ωφελούμενων τσιγγάνων στις ενέργειες σχεδιασμού και υλοποίησης των ανωτέρω δράσεων και τη συμμετοχή του Φορέα που εκπροσωπούν στις δράσεις της συγκεκριμένης κατηγορίας.

Όσον αφορά τέλος τη δράση 24 προέκυψαν τα εξής:

Οι συμμετέχοντες (ποσοστό 86,66% περίπου) θεώρησαν ότι η μέχρι σήμερα συμμετοχή και ανταπόκριση της Α.Σ. στις ενέργειες και υποχρεώσεις της διακριτικότητας ήταν πολύ ικανοποιητική. Παράλληλα η ελληνική συμμετοχή στις μέχρι σήμερα διακρατικές συναντήσεις (transnational meetings) και συναντήσεις εργασίας (work meetings) ανταποκρίθηκε αρκετά έως πολύ στις ανάγκες της διακρατικής συνεργασίας, γεγονός που διασφαλίζει τη διακρατικότητα ως προς αυτή την παράμετρο. Η μέχρι σήμερα επίσης συμμετοχή και ανταπόκριση των λοιπών διακρατικών DPs στη διακρατική συνεργασία αξιολογήθηκε πολύ ικανοποιητική

Ακόμη από την αποτύπωση των αποτελεσμάτων προκύπτει ότι οι συμμετέχοντες στο σύνολό τους (ποσοστό 100%) αξιολόγησαν τις μέχρι σήμερα πραγματοποιηθείσες εργασίες Γραμματειακής Υποστήριξης της Πορτογαλικής Α.Σ., τις εργασίες σχεδιασμού και εκπόνησης του ελληνικού προϊόντος CD ROM, τη λειτουργία της ιστοσελίδας διακρατικότητας www.equal-dcd.org σε ότι αφορά τις ανάγκες της διακρατικής συνεργασίας και της ενημέρωσης των τρίτων και την εξέλιξη και παραγωγή των λοιπών προϊόντων και παραδοτών της Διακρατικότητας πολύ ικανοποιητικές.

Τέλος οι περισσότεροι συμμετέχοντες (ποσοστό 86,66% περίπου) αξιολογούν ως ικανοποιητική τη μέχρι σήμερα συμμετοχή του Φορέα που εκπροσωπούν στις δράσεις της συγκεκριμένης κατηγορίας, ωστόσο μικρό μέρος των συμμετεχόντων (ποσοστό 6,66% περίπου) την αξιολογούν ως μέτρια και μη ικανοποιητική αντίστοιχα, γεγονός που θα πρέπει να ευαισθητοποιήσει τους ίδιους για ενεργοποίηση της συμμετοχής τους στις

δράσεις της κατηγορίας στη συνέχεια του έργου ή στη διάχυση των αποτελεσμάτων αυτής.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Από την αποτύπωση των αποτελεσμάτων του προγράμματος προέκυψε ότι οι συμμετέχοντες στο σύνολό τους (ποσοστό 100%) θεώρησαν ικανοποιητική έως πολύ καλή τη μέχρι σήμερα λειτουργία των δομών στήριξης και προώθησης της επιχειρηματικότητας του έργου, γεγονός που διασφαλίζει την αποτελεσματικότητα των δομών ως προς αυτή την παράμετρο.

Όσον αφορά στην καταλληλότητα ως προς την επιλογή των (8) κύριων δομών όλοι οι συμμετέχοντες (ποσοστό 100%) θεώρησαν ότι η επιλογή των (8) κύριων δομών στήριξης έχει αποδειχθεί μέχρι σήμερα κατάλληλη για τη διασφάλιση της εξέλιξης και αποτελεσματικής υλοποίησης των δράσεων της κατηγορίας αυτής. Αναφορικά με τη διεύρυνση του Δικτύου των δομών οι συμμετέχοντες θεώρησαν ότι η διεύρυνση του δικτύου των δομών εξελίσσεται ικανοποιητικά μέχρι σήμερα. Επίσης οι σχετικές εργασίες αναβάθμισης – δικτύωσης στις δομές εξελίχθηκαν ικανοποιητικά. Οι εγκαταστάσεις και ο υπό αναβάθμιση εξοπλισμός των δομών ανταποκρίθηκε στις βασικές ανάγκες της ομάδας στόχου. Όσον αφορά στην οργάνωση, λειτουργία και διοίκηση δομών οι συμμετέχοντες θεώρησαν ότι η οργάνωση, λειτουργία και διοίκηση των δομών μέχρι σήμερα ανταποκρίθηκε αρκετά έως πολύ στις ανάγκες υποστήριξης της επιχειρηματικότητας της ομάδας στόχου, γεγονός που δείχνει ότι η οργανωτική και διοικητική υποστήριξη εξασφαλίζει την αποτελεσματική εξέλιξη του έργου και τη σωστή λειτουργία των δομών.

Η ομάδα – στόχος είναι αρκετά έως πολύ ικανοποιημένη από τις παρεχόμενες υπηρεσίες ενημέρωσης, πληροφόρησης και ευαισθητοποίησης για την επιχειρηματικότητα, γεγονός που διασφαλίζει τις δομές ως προς αυτήν την παράμετρο. Επίσης η ομάδα στόχος είναι από πολύ έως αρκετά ικανοποιημένοι από τα παρεχόμενα εργαλεία στα πλαίσια στήριξης και προώθησης της επιχειρηματικότητας.

Όσον αφορά επίσης την πληροφόρηση όλοι οι συμμετέχοντες θεώρησαν ικανοποιητικό τον τρόπο με τον οποίο ενημερώθηκαν δεδομένου ότι μοιράστηκε έντυπο υλικό, λειτούργησε ιστοσελίδα, ενώ το έργο

παρουσιάστηκε και ραδιοτηλεοπτικά. Επίσης οργανώθηκαν και ημερίδες από το δήμο Καλαμάτας.

Όσον αφορά τη διακρατική συνεργασία όλοι οι συμμετέχοντες τη θεώρησαν ικανοποιητική. Συγκεκριμένα η ελληνική συμμετοχή στις μέχρι σήμερα διακρατικές συναντήσεις (transnational meetings) και συναντήσεις εργασίας (work meetings) ανταποκρίθηκε αρκετά έως πολύ στις ανάγκες της διακρατικής συνεργασίας, γεγονός που διασφαλίζει τη διακρατικότητα ως προς αυτή την παράμετρο. Τέλος όσον αφορά στη λειτουργία της ιστοσελίδας διακρατικότητας ήταν ικανοποιητική σε ό,τι αφορά τις ανάγκες της διακρατικής συνεργασίας και της ενημέρωσης των τρίτων.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. 3ο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, ανακτημένο από:<http://www.info3kps.gr/kps.asp>, στις 11-5-09
2. An Action Plan Against Racism (Com (1998) 183 final). βλ. επίσης, Combating racism and promoting the integration of migrants, Innovations Series N. 9, the Adapt and Employment Community Initiatives, καθώς και Compendium: pilot projects aimed at combating racism, xenophobia and anti-Semitism, and integrating ethnic minorities, DGV, January 2000.
3. Commission Communication on Mainstreaming (COM ((96) 67)
4. Commission of the European Communities, COM (2000) 256 final/2, 11/5/2000, Communication from the Commission, Challenges for enterprise policy in the knowledge-driven economy. Proposal for a COUNCIL DECISION on a Multiannual Programme for Enterprise and Entrepreneurship (2000-2005).
5. Earnings differentials between men and women, European Commission, DG V, 1998. Για την Ελλάδα, η Έρευνα Αποδοχών στην οποία στηρίζεται η μελέτη καλύπτει μόνον τη βιομηχανία, όπου απασχολείται το 30%, περίπου του συνόλου των μισθωτών.
6. Equal, 2009 ανακτημένο από : <http://www.isotita.gr/equal/main2.html>, στις 12-5-09
7. Equal, 2009 ανακτημένο από:<http://www.equal-greece.gr/>, στις 12-5-09
8. Gay Peter(1997), «The Enlightenment. An Interpretation, or The Rise of Modern Paganism», 2η έκδοση, New York
9. INTERREG III Γ, 2009, ανακτημένο από: <http://europa.eu/scadplus/leg/el/lvb/g24205.htm>, στις 12-5-09
10. Laswell H.D. , Το μήνυμα του μέσου , 4η έκδοση Αλεξάνδρεια Αθήνα 1989 σελ 74
11. Weber M., Wirtschaft und Gesellschaft σελ 650-78) από (Internet: <http://www.Runet.edu/~Iridener/DSS/Weber/BUREAAU.HTML>

12. Γαβριήλ Γ. Δράση και Σύστημα, Πολιτιστική θεώρηση των οργανώσεων, σελ 195 όπως παραπέμπει σε Mayer (1956), σελ 126-127
13. Γκιζελή Δ.Β., Απλά μαθήματα κοινωνιολογίας, 1993, σελ. 19-20
14. Δίκαιος Κ, Κουτούζης Μ, Σιγάλας και Χλέτσος μ(1999), βασικές αρχές διοίκησης, ΕΑΠ, σ. 31
15. Ελληνική Εταιρία Διοίκησης Επιχειρήσεων - Σημειώσεις στο θέμα 'Ηγεσία, 1998, σελ 4, 16
16. Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (14/4/2000 E2000 853), Ανακοίνωση της Επιτροπής στα κράτη μέλη για της θέσπιση των κατευθυντήριων γραμμών για την Κοινοτική Πρωτοβουλία EQUAL που αφορά τη διακρατική συνεργασία για την προαγωγή νέων μεθόδων καταπολέμησης των διακρίσεων και ανισοτήτων πάσης φύσεως σε σχέση με την αγορά εργασίας, Βρυξέλλες.
17. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ URBAN I ΕΛΛΑΣ, 2009, ανακτημένο από: <http://www.minenv.gr/1/12/123/12320/g1232000.html>, στις 12-5-09
18. Ευρωπαϊκή Ένωση, ανακτημένο από: <http://www.dip-badajoz.es/eurolocal/eltxt>, στις 10-5-09
19. Ευρωπαϊκή Ένωση, ανακτημένο από: www.europa.eu.int, στις 10-5-09
20. Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2003, «Η οικονομία της Ευρωπαϊκής Ένωσης» Γενική Διεύθυνση Τύπου και Επικοινωνίας
21. Ζαβλανός, Μ.,Μ.,2002, Οργανωτική Συμπεριφορά, εκδόσεις Σταμούλης, Αθήνα, σελ.261
22. Καλτσόγια-Τουρναβίτου Ν., Ο άνθρωπος της οργανώσεως, 1974, σελ. 10, όπως παραπέμπει σε Talcott Parsons(1960) σελ.16
23. Κανελλόπουλος(1990),μάνατζμεντ αποτελεσματική διοίκηση. σε επιχειρήσεις και οργανισμούς, international publishing
24. Κοινοτικές Πρωτοβουλίες, ανακτημένο από:<http://www.hellaskps.gr/Details2.asp?L1=12&L2=2>, στις 11-5-09
25. Κοινοτική Πρωτοβουλία Equal, 2009, ανακτημένο από: http://www.epirus.gov.gr/programs/equal/mh_kyb_prooptiki_ti_einai.doc, στις 12-5-09

26. Κοινοτική Πρωτοβουλία INTERREG III, 2009, ανακτημένο από:
<http://www.interreg.gr/default.aspx?page=237>, στις 12-5-09
27. Κοινοτική Πρωτοβουλία Leader+, 2009, ανακτημένο από:
http://www.minagric.gr/greek/3.3_Leader.html, στις 12-5-09
28. Κοινοτική Πρωτοβουλία Urban, 2009, ανακτημένο από:
<http://www.urban.gr/gr/>, στις 12-5-09
29. Λέμπινγκ Γ(1997). ΕΚΤ, Ε.Ε
30. Μακρυδημήτρης Α., Μαθήματα Διοικητικής επιστήμης , 1986 , σελ 82
31. Μπέσιλα –Βίκα, Ε., 2001, «Τοπική Αυτοδιοίκηση: Ένα σύγχρονος διοικητικός θεσμός», Σάκουλας
32. Μπουραντάς Δ., Διοίκηση του ανθρώπινου παράγοντα, 1986, σελ 24
33. Ναυρίδης Κ. Κλινική Κοινωνική Ψυχολογία , 1994, σελ 233
34. Παναγιωτοπούλου Ρ., Η επικοινωνία στις οργανώσεις, σελ 51
35. Παπαχατζή, Γ., 1947, «Η εποπτεία της πολιτείας επί της τοπικής αυτοδιοικήσεως σε επιθεώρηση τοπικής αυτοδιοικήσεως»,
36. Παυλόπουλος Π., Μαθήματα διοικητικής επιστήμης, 1985, σελ 36
37. Πρόγραμμα Urban II: Η Ευρωπαϊκή Ένωση χορηγεί 7,95 εκατ. EUR για αστική ανάπτυξη στο Ηράκλειο Κρήτης, Ελλάδα, 2009 ανακτημένο από:
<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/02/130&format=HTML&aged=1&language=EL&guiLanguage=en>, στις 12-5-09
38. Σγουρίτσας Χ. Γ. «Πολίτευμα», στο Μεγάλη Ελληνική Εγκυκλοπαίδεια, Τομ. 20ος, Φοίνιξ
39. Σπηλιωτοπούλου, Ε., 1963, «Η δημόσια επιχείρηση», Σάκουλας
40. Συγχρηματοδοτούμενα αναπτυξιακά Προγράμματα, ανακτημένο από:
<http://www.hellaskps.gr/>, στις 11-5-09
41. Συλλούρης Γ. Παραδόσεις κοινωνιολογίας, 1988, σελ.116
42. Τεγόπουλος – Φυτράκης , Ελληνικό Λεξικό 1993
43. Τερλεξής Π. Διευθυντικές ολιγαρχίες, 1996, σελ. 94 όπως παραπέμπει σε Max Weber, economy and society, σελ. 223
44. Τερλεξής Π. Διευθυντικές ολιγαρχίες, 1996, όπως παραπέμπει σε Mouzelis N.P. Organisation and Bureaucracy, 1997
45. ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η LEADER+ , 2009, ανακτημένο από:
<http://www.aneser.gr/leader+1.htm>, στις 12-5-09

46. Τσιβάκου Ι. Δράση και Σύστημα, 1995, σελ. 195-196 - Άρθρο Γαβριήλ Γ. σελ 195-196
47. Τσιβάκου Ι. Δράση και Σύστημα, κεφ. Οργάνωση και Εξουσία, 1995, σελ 127

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Α/Α Ερωτηματολογίου

Αναγράφεται ο αύξων αριθμός ερωτηματολογίου που διανέμεται με γνώμονα τη συμπλήρωση του απαιτούμενου αριθμού συμμετεχόντων Φορέων - Εταίρων της Α.Σ. Αυτός ο αριθμός θα είναι προσυμπληρωμένος από τον Φορέα Υλοποίησης.

Φορέας Α.Σ. : .....

Αναγράφεται η πλήρης ονομασία του Φορέα Α.Σ. που αξιολογεί το Έργο

Πόλη καταχώρησης: .....

Αναγράφεται η πλήρης ονομασία της πόλης ή κοινότητας στην οποία δραστηριοποιείται ο Φορέας της Α.Σ. (αν έχει περισσότερα του ενός παραρτήματα, αναγράφεται περιοχή στην οποία ανήκει η Έδρα του)

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ:

Το παρόν ερωτηματολόγιο συμπληρώνεται από τους Υπευθύνους ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ της Α.Σ. για το Έργο Κ.Π. Equal «ΦΥΛΩΝ ΕΝΩΣΙΣ – ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΚΑΙ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΣΙΓΓΑΝΩΝ»

A. ΜΕΛΕΤΕΣ (Δράσεις 1-4)

1. Θεωρείτε ότι ο σχεδιασμός της Μελέτης διακρίσεων και ανισοτήτων της ομάδας στόχου των Ελλήνων Τσιγγάνων (Δράση 1) και οι τεχνικές που χρησιμοποιήθηκαν ανταποκρίνονται στις ανάγκες της ομάδας στόχου;

Πολύ   Αρκετά   Καθόλου

Αν απαντήσατε καθόλου, τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:

.....
.....

2. Με βάση τα συμπεράσματα της Μελέτης, σε ποιους από τους παρακάτω τομείς θεωρείτε η ομάδα στόχος αντιμετωπίζει εντονότερα το φάσμα του κοινωνικού αποκλεισμού και άρα θα πρέπει να δοθεί περισσότερη έμφαση και σημασία από πλευράς πλαισίου πολιτικής;

Αγορά Εργασίας (εργασιακά & ασφαλιστικά δικαιώματα)	☐
Δομές – υπηρεσίες στήριξης, ενημέρωσης, απασχόλησης & επιχειρηματικότητας	☐
Εκπαιδευτικός τομέας	☐
Στέγαση και κοινόχρηστες υπηρεσίες	☐
Ευρύτερες κοινωνικές σχέσεις	☐
Άλλο (διευκρινήστε)	☐

Μπορείτε να σημειώσετε περισσότερες από 1 επιλογές.

3. Θεωρείτε ότι η Μελέτη, τόσο ως προς το περιεχόμενό της όσο και ως προς τα συμπεράσματά της, έχει συμβάλει μέχρι σήμερα στη διαπίστωση του πραγματικού μεγέθους του κοινωνικού αποκλεισμού που υφίσταται η ομάδα στόχος;

Πολύ   Αρκετά   Καθόλου

Αν απαντήσατε καθόλου, τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:

.....
.....

4. Θεωρείτε ότι ο σχεδιασμός της Χαρτογράφησης των δομών στήριξης και προώθησης της επιχειρηματικότητας (Δράση 2) συμπεριέλαβε τις βασικότερες υπηρεσίες που παρέχονται στον τομέα αυτό στους 29 Νομούς της χώρας με την υψηλότερη συγκέντρωση της ομάδας στόχου;

Πολύ   Αρκετά   Καθόλου

Αν απαντήσατε καθόλου, τεκμηριώστε συνοπτικά:

.....
 .....

5. Θεωρείτε ότι η ανωτέρω Μελέτη βοήθησε στο εντοπισμό κενών ή επικαλύψεων των παρεχόμενων υπηρεσιών και την αποτίμηση της μέχρι σήμερα αποτελεσματικότητάς τους για την περαιτέρω διασύνδεσή και βελτίωσή τους ;

Πολύ   Αρκετά   Καθόλου

Αν απαντήσατε καθόλου, τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:

.....
 .....

6. Με βάση τα συμπεράσματα της Μελέτης, σε ποιους από τους παρακάτω τομείς συμπερασμάτων θεωρείτε οι υφιστάμενες υπό μελέτη δομές χρήζουν βελτιώσεις ;

Οργάνωση	☐
Ενημέρωση –πληροφόρηση	☐
Εκπαίδευση –Κατάρτιση (εφ' όσον παρέχουν)	☐
Ωράριο λειτουργίας	☐
Προσωπικό – στελέχη	☐
Εξοπλισμός	☐
Μεθοδολογία προσέγγισης	☐
Βαθμός ενοποίησης παρεχόμενων υπηρεσιών (one stop δομή)	☐
Άλλο (διευκρινήστε)	☐

Μπορείτε να σημειώσετε περισσότερες από 1 επιλογές.

7.	Θεωρείτε ότι ο σχεδιασμός του περιεχομένου των 2 Εκπαιδευτικών Πακέτων προς τους Έλληνες τσιγγάνους και τα στελέχη – συμβούλους αντίστοιχα (Δράση 3) ανταποκρίνεται στις ανάγκες των χρηστών στον τομέα ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας της ομάδας στόχου ;
----	---

Πολύ   Αρκετά   Καθόλου

Αν απαντήσατε καθόλου, τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:

.....
.....

8.	Τα ανωτέρω εκπαιδευτικά πακέτα (Δράση 3) χρησιμοποιούνται ήδη ως εκπαιδευτικά βοηθήματα στα πλαίσια των προγραμμάτων κατάρτισης του Έργου. Θεωρείτε ότι το περιεχόμενο των εκπαιδευτικών πακέτων δύναται να συμβάλλει στην ενίσχυση των δεξιοτήτων της ομάδας στόχου /στελεχών επιχειρηματικότητας σε θέματα ανάπτυξης επιχειρηματικότητας / προσέγγισης της ομάδας στόχου αντίστοιχα;
----	---

Πολύ   Αρκετά   Καθόλου

Αν απαντήσατε καθόλου, τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:

.....
.....

9.	Πιστεύετε ότι το περιεχόμενο του εκπαιδευτικού πακέτου της ομάδας στόχου ανταποκρίνεται στις ανάγκες της σε επίπεδο κατανόησης του περιεχομένου αλλά και πρακτικής χρησιμότητας για τη διαδικασία ίδρυσης μιας επιχείρησης;
----	---

Πολύ   Αρκετά   Καθόλου

Αν απαντήσατε καθόλου, τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:

.....
.....

10.	Πλέον των ανωτέρω, πιστεύετε ότι το εκπαιδευτικό πακέτο των στελεχών επιχειρηματικότητας δύναται να αποτελέσει συγχρόνως εργαλείο (οδηγό) στο έργο της συμβουλευτικής της ομάδας στόχου για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητάς της;
-----	---

Ναι   Όχι

Αν απαντήσατε όχι, τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:

.....
.....

11.	Θεωρείτε ότι ο σχεδιασμός της Μελέτης διερεύνησης επαγγελματικών δεξιοτήτων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος (Δράση 4) και οι τεχνικές που χρησιμοποιήθηκαν ανταποκρίνονται στις ανάγκες της ομάδας στόχου;
-----	--

Πολύ   Αρκετά   Καθόλου

Αν απαντήσατε καθόλου, τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:

.....
 .....

12.	Με βάση τα συμπεράσματα της Μελέτης, σε ποιους από τους παρακάτω τομείς θεωρείτε ότι η τοπική αγορά εργασίας σας θα πρέπει να ευαισθητοποιηθεί περισσότερο για τη διευκόλυνση της ένταξης της ομάδας στόχου στο επιχειρηματικό περιβάλλον;
-----	--

Στη δημιουργία περισσότερων ευκαιριών για μόνιμη ή σταθερή απασχόληση	☐
Στην αύξηση του προσωπικού με μέλη ευπαθών κοινωνικά ομάδων	☐
Στην κατάρτιση των στάσεων και αντιλήψεων των ιδιοκτητών επιχειρήσεων απέναντι στην ομάδα στόχο	☐
Στην ανάπτυξη περισσότερων κοινωνικών σχέσεων με την ομάδα στόχο	☐
Άλλο (διευκρινήστε)	☐

Μπορείτε να σημειώσετε περισσότερες από 1 επιλογές..

13.	Πιστεύετε ότι τα συμπεράσματα των ανωτέρω Μελετών βοήθησαν μέχρι σήμερα ή θα βοηθήσουν και στο μέλλον στις επόμενες δράσεις του Έργου μας (π.χ. βελτίωση δομών κλπ.);
-----	---

Πολύ   Αρκετά   Καθόλου

Αν απαντήσατε καθόλου, τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:

.....
 .....

14.	Πώς αξιολογείτε τη μέχρι σήμερα δική σας συμμετοχή (ως Φορέας) στις δράσεις της κατηγορίας ΜΕΛΕΤΕΣ στο βαθμό που χρειάστηκε να συμμετέχετε σε αυτήν ;
-----	---

Ικανοποιητική   Μέτρια   Μη ικανοποιητική

Αν απαντήσατε μη ικανοποιητική, τεκμηριώστε τους βασικούς λόγους:

.....
 .....

B. ΔΟΜΕΣ (Δράσεις 5-6)

15. Θεωρείτε ότι η μέχρι σήμερα λειτουργία των Δομών Στήριξης και Προώθησης της Επιχειρηματικότητας του Έργου μας είναι :

Πολύ καλή Ικανοποιητική Μη ικανοποιητική

Αν απαντήσατε μη ικανοποιητική, τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:

.....
.....

16. Θεωρείτε ότι η επιλογή των (8) κύριων δομών στήριξης έχει αποδειχθεί μέχρι σήμερα κατάλληλη για να διασφαλιστούν η εξέλιξη και αποτελεσματική υλοποίηση των δράσεων αυτής της κατηγορίας (ΔΟΜΕΣ);

Ναι Όχι

Αν απαντήσατε όχι, τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:

.....
.....

17. Θεωρείτε ότι η διεύρυνση του Δικτύου των δομών εξελίσσεται ικανοποιητικά μέχρι σήμερα;

Ναι Όχι

Αν απαντήσατε όχι, τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:

.....
.....

18. Θεωρείτε ότι οι εργασίες αναβάθμισης, εγκατάστασης τράπεζας πληροφοριών και οι σχετικές με αυτές ενέργειες ηλεκτρονικής δικτύωσης στις δομές στήριξης εξελίσσονται ικανοποιητικά μέχρι σήμερα;

Ναι Όχι

Αν απαντήσατε όχι, τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:

.....
.....

19. Θεωρείτε ότι οι κτιριακές εγκαταστάσεις και ο υπό αναβάθμιση εξοπλισμός των δομών ανταποκρίνονται στις βασικές ανάγκες της ομάδας στόχου;

Ναι Όχι

Αν απαντήσατε όχι, τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:

.....
.....

20. Πως κρίνετε τη μέχρι σήμερα λειτουργία του Μητρώου στελεχών επιχειρηματικότητας (μεντόρων) καθώς και τη λειτουργία του Μητρώου Ωφελούμενων και του Μητρώου Διεύρυνσης Δομών ;

Πολύ καλή Ικανοποιητική Μη ικανοποιητική

Αν απαντήσατε μη ικανοποιητική, τεκμηριώστε ποιες ενέργειες πιστεύετε ότι πρέπει να γίνουν για καλύτερα αποτελέσματα:

.....
.....

21. Θεωρείτε ότι η οργάνωση, λειτουργία και διοίκηση των δομών μέχρι σήμερα ανταποκρίνεται στις βασικές ανάγκες υποστήριξης της επιχειρηματικότητας της ομάδας στόχου;

Πολύ Αρκετά Καθόλου

Αν απαντήσατε καθόλου, τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:

.....
.....

22. Πως κρίνετε την υποστήριξη, τα εργαλεία και τις οδηγίες που παρέχονται μέχρι σήμερα στις δομές από το Συντονιστή Εταίρο και από τους λοιπούς εμπλεκόμενους Φορείς σε ότι αφορά τη σωστή και εύρυθμη λειτουργία των δομών στήριξης ;

Πολύ καλά Ικανοποιητικά Μη ικανοποιητικά

Αν απαντήσατε μη ικανοποιητικά, τεκμηριώστε ποια εργαλεία ή οδηγίες θα προτείνατε για καλύτερη υποστήριξη λειτουργίας των δομών μας:

.....
.....

23. Ποιες από τις παρακάτω κατηγορίες υπηρεσιών θεωρείτε ότι πρέπει να αυξηθούν ή βελτιωθούν στη συνέχεια για την αποτελεσματικότερη αναβάθμιση των δομών σε ενιαία σημεία επαφής (one stop shop);

Περισσότερες ή καλύτερες υπηρεσίες συμβουλευτικής, προσανατολισμού και συνοδευτικές υπηρεσίες	☐
Περισσότερες ή καλύτερες υποστηρικτικές υπηρεσίες απασχόλησης	☐
Περισσότερες ή καλύτερες υποστηρικτικές υπηρεσίες επιχειρηματικότητας	☐
Όλα τα ανωτέρω	☐
Άλλο (διευκρινίστε)	☐

24. Από τη μέχρι σήμερα επικοινωνία και συνεργασία σας με τους ωφελούμενους, θεωρείτε ότι οι τελευταίοι είναι ικανοποιημένοι από τις παρεχόμενες υπηρεσίες ενημέρωσης, πληροφόρησης και ευαισθητοποίησης για την επιχειρηματικότητα της ομάδας στόχου (one stop shop);

Πολύ   Αρκετά   Καθόλου

Αν απαντήσατε καθόλου, τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:

.....
 .....

25. Από τη μέχρι σήμερα επικοινωνία και συνεργασία σας με τους ωφελούμενους, θεωρείτε ότι οι τελευταίοι είναι ικανοποιημένοι από τις παρεχόμενες υπηρεσίες στήριξης επιχειρηματικών σχεδίων και δράσεων;

Πολύ   Αρκετά   Καθόλου

Αν απαντήσατε καθόλου, τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:

.....
 .....

26. Από τη μέχρι σήμερα επικοινωνία και συνεργασία σας με τους ωφελούμενους, θεωρείτε ότι οι τελευταίοι είναι ικανοποιημένοι από τις παρεχόμενες υπηρεσίες συμβουλευτικής και ενίσχυσης της προσωπικότητας για την ανάληψη επιχειρηματικών πρωτοβουλιών;

Πολύ   Αρκετά   Καθόλου

Αν απαντήσατε καθόλου, τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:

.....
 .....

27.	Από τη μέχρι σήμερα επικοινωνία και συνεργασία σας με τους ωφελούμενους, θεωρείτε ότι οι τελευταίοι είναι ικανοποιημένοι από τα παρεχόμενα εργαλεία στα πλαίσια στήριξης και προώθησης της επιχειρηματικότητας;
-----	---

Πολύ   Αρκετά   Καθόλου

Αν απαντήσατε καθόλου, τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:

.....
.....

28.	Πώς αξιολογείτε τις μέχρι σήμερα διαμορφούμενες σχέσεις μεταξύ των ωφελούμενων της ομάδας στόχου και των στελεχών-συμβούλων επιχειρηματικότητας;
-----	--

Πολύ καλές   Ικανοποιητικές   Μη ικανοποιητικές

Αν απαντήσατε μη ικανοποιητικές, τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:

.....
.....

29.	Πώς αξιολογείτε τη μέχρι σήμερα ανταπόκριση προσέλευσης των μελών της ομάδας στόχου και λοιπών ευπαθών κοινωνικά ομάδων στις δομές στήριξης ;
-----	---

Ικανοποιητική   Μέτρια   Μη ικανοποιητική

Αν απαντήσατε μη ικανοποιητική, τεκμηριώστε τους βασικούς λόγους:

.....

30.	Πώς αξιολογείτε τη μέχρι σήμερα δική σας συμμετοχή (ως Φορέας) στις δράσεις της κατηγορίας ΔΟΜΕΣ στο βαθμό που χρειάσθηκε να συμμετέχετε σε αυτήν ;
-----	---

Ικανοποιητική   Μέτρια   Μη ικανοποιητική

Αν απαντήσατε μη ικανοποιητική, τεκμηριώστε τους βασικούς λόγους:

.....

Γ. ΚΑΤΑΡΤΙΣΕΙΣ (Δράσεις 7-16)

31. Θεωρείτε ότι τα επιλεχθέντα αντικείμενα κατάρτισης των προγραμμάτων τόσο της ομάδας στόχου όσο και των στελεχών-συμβούλων επιχειρηματικότητας ανταποκρίνονται στις ανάγκες τους :

Ναι Όχι

Αν απαντήσατε όχι, τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:

.....
.....

32. Θεωρείτε ότι η μέχρι σήμερα εξέλιξη των προγραμμάτων κατάρτισης εναρμονίζεται με τους αρχικούς στόχους του σχεδίου για το Έργο μας;

Ναι Όχι

Αν απαντήσατε όχι, τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:

.....
.....

33. Θεωρείτε ότι οι διατιθέμενοι εκπαιδευτικοί χώροι (αίθουσες διδασκαλίας, χώροι αναγκών κ.α.) των εμπλεκόμενων Κ.Ε.Κ. υλοποίησης είναι :

Καλοί Μέτριοι Μη ικανοποιητικοί

Αν απαντήσατε μη ικανοποιητικοί, τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:

.....
.....

34. Θεωρείτε ότι ο διατιθέμενος εκπαιδευτικός εξοπλισμός (εκπαιδευτικά μέσα) είναι :

Καλός Μέτριος Μη ικανοποιητικός

Αν απαντήσατε μη ικανοποιητικός, τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:

.....
.....

35.	Θεωρείτε ότι οι καταρτιζόμενοι είναι μέχρι σήμερα ικανοποιημένοι από τα εκπαιδευτικά πακέτα που χρησιμοποιούν δοκιμαστικά στα πλαίσια της κατάρτισής τους και τα οποία παράχθηκαν στα πλαίσια των Μελετών του Έργου μας ;
------------	--

Πολύ   Αρκετά   Καθόλου

Αν απαντήσατε καθόλου, τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:

.....
 .....

36.	Θεωρείτε ότι η επιλογή των καταρτιζομένων της ομάδας στόχου και των καταρτιζομένων στελεχών – συμβούλων επιχειρηματικότητας ήταν η κατάλληλη για να διασφαλισθούν η εξέλιξη και αποτελεσματική υλοποίηση των προγραμμάτων;
------------	---

Ναι   Όχι

Αν απαντήσατε όχι, τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:

.....
 .....

37.	Θεωρείτε ότι η μέχρι σήμερα συνεργασία των καταρτιζομένων των δύο ομάδων με τους αντίστοιχους εκπαιδευτές τους ήταν:
------------	---

Καλή   Ικανοποιητική   Μη ικανοποιητική

Αν απαντήσατε μη ικανοποιητική, τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:

.....
 .....

38.	Θεωρείτε ότι η μέχρι σήμερα παρουσία των εκπαιδευτών και στις δύο ομάδες προγραμμάτων είναι :
------------	--

Καλή   Ικανοποιητική   Μη ικανοποιητική

Αν απαντήσατε μη ικανοποιητική, τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:

.....
 .....

39. Θεωρείτε ότι οι καταρτιζόμενοι είναι μέχρι σήμερα ικανοποιημένοι από την εκπαιδευτική μεθοδολογία που ακολουθείται ;

Πολύ   Αρκετά   Καθόλου

Αν απαντήσατε καθόλου, τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:

.....
.....

40. Θεωρείτε ότι οι καταρτιζόμενοι είναι μέχρι σήμερα ικανοποιημένοι από την εκπαιδευτική διαδικασία ;

Πολύ   Αρκετά   Καθόλου

Αν απαντήσατε καθόλου, τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:

.....
.....

41. Πως αξιολογείτε τη μέχρι σήμερα συμμετοχή των καταρτιζομένων και των δύο ομάδων στην εκπαιδευτική διαδικασία ;

Ικανοποιητική   Μέτρια   Μη ικανοποιητική

Αν απαντήσατε μη ικανοποιητική, τεκμηριώστε τους βασικούς λόγους:

.....
.....

42. Ποια από τις παρακάτω ενδεικτικές βελτιώσεις θα προτείνατε για την αποτελεσματικότερη εξέλιξη των προγραμμάτων κατάρτισης του Έργου μας ;

Καλύτερη οργάνωση	☐
Καλύτερη συνεργασία καταρτιζομένων-εκπαιδευτών	☐
Αποτελεσματικότερη εκπαιδευτική μεθοδολογία	☐
Περισσότερες υποστηρικτικές υπηρεσίες από τα ΚΕΚ	☐
Καμία βελτίωση	☐
Άλλο (διευκρινίστε)	☐

Μπορείτε να σημειώσετε περισσότερες από 1 επιλογές..

43.	Πιστεύετε ότι, με βάση την μέχρι σήμερα πορεία της εκπαιδευτικής διαδικασίας, τα προγράμματα κατάρτισης μετά την ολοκλήρωσή τους θα συμβάλλουν στην ενίσχυση των δεξιοτήτων των καταρτιζομένων της ομάδας στόχου / στελεχών επιχειρηματικότητας στα θέματα ίδρυσης και λειτουργίας επιχειρήσεων και προσέγγισης –συμβουλευτικής αντίστοιχα;
-----	---

Πολύ   Αρκετά   Καθόλου

Αν απαντήσατε καθόλου, τεκμηριώστε τους βασικούς λόγους:

.....

44.	Πώς αξιολογείτε τη μέχρι σήμερα δική σας συμμετοχή (ως Φορέας) στις δράσεις της κατηγορίας ΚΑΤΑΡΤΙΣΕΙΣ στο βαθμό που χρειάστηκε να συμμετέχετε σε αυτήν ;
-----	---

Ικανοποιητική   Μέτρια   Μη ικανοποιητική

Αν απαντήσατε μη ικανοποιητική, τεκμηριώστε τους βασικούς λόγους:

.....

Δ. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ (Δράσεις 17-21)

45.	Θεωρείτε ότι ο σχεδιασμός όλων των δράσεων της κατηγορίας ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ στο χρονικό σημείο έναρξης των καταρτίσεων της ομάδας στόχου και των στελεχών επιχειρηματικότητας και η κορύφωση της εξέλιξης και υλοποίησής τους με το πέρας των καταρτίσεων εγγυάται την ωρίμανση των χρηστών ώστε να είναι σε θέση να αναλάβουν περισσότερο αποτελεσματικά πρωτοβουλίες για την ανάπτυξη των συγκεκριμένων δράσεων που αποτελούν και τις κεντρικές δράσεις του Έργου μας ;
-----	---

Πολύ   Αρκετά   Καθόλου

Αν απαντήσατε καθόλου, τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:

.....
.....

46.	Θεωρείτε ότι ο μέχρι σήμερα σχεδιασμός και προετοιμασία του οδηγού mentoring υποστήριξης υποψήφιων επιχειρηματικών ανταποκρίνεται στις ανάγκες της ομάδας στόχου στον τομέα της επιχειρηματικότητας και τις αυξημένες απαιτήσεις της σύγχρονης αγοράς εργασίας;
-----	---

Πολύ   Αρκετά   Καθόλου

Αν απαντήσατε καθόλου, τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:

.....
.....

47.	Θεωρείτε ότι οι μέχρι σήμερα εργασίες δημιουργίας του δικτύου εμπειρων μεντόρων παροχής εξειδικευμένων υπηρεσιών υποστήριξης επιχειρηματικής δραστηριότητας της ομάδας στόχου συμβάλλουν συγχρόνως στην ανάδειξη των επαγγελματικών προσόντων της συγκεκριμένης ειδικότητας καθώς και στην μελλοντική πιστοποίηση των υπηρεσιών τους ;
-----	--

Πολύ   Αρκετά   Καθόλου

Αν απαντήσατε καθόλου, τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:

.....
.....

48.	Θεωρείτε ότι ο εντοπισμός των επαγγελματικών αναγκών για το δίκτυο εμπειρων μεντόρων επιδρά μέχρι σήμερα στο σχεδιασμό του μοντέλου mentoring υποστήριξης επιχειρήσεων;
-----	---

Πολύ   Αρκετά   Καθόλου

Αν απαντήσατε καθόλου, τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:

.....
 .....

49.	Θεωρείτε ότι ο μέχρι σήμερα επιστημονικός σχεδιασμός των συμβολαίων αναδοχής mentoring εστιάζει στις ξεχωριστές ανάγκες κάθε ωφελούμενου ανάλογα με την επιχειρηματική του ιδέα, πλέον των γενικών κανόνων ενός επιχειρηματικού σχεδίου ;
-----	---

Πολύ   Αρκετά   Καθόλου

Αν απαντήσατε καθόλου, τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:

.....
 .....

50.	Θεωρείτε ότι τα κριτήρια σχεδιασμού του συστήματος εξ' αποστάσεως συμβουλευτικής που αναπτύσσονται μέχρι σήμερα εγγυώνται τη διευκόλυνση της άμεσης επικοινωνίας, στήριξης και ενημέρωσης των ωφελούμενων από τους συμβούλους μέντορές τους ;
-----	---

Πολύ   Αρκετά   Καθόλου

Αν απαντήσατε καθόλου, τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:

.....
 .....

51.	Θεωρείτε ότι ο μέχρι σήμερα σχεδιασμός και προετοιμασία των θυρίδων επιχειρηματικότητας στις δομές στήριξης καλύπτει τις ανάγκες της ομάδας στόχου για εξατομικευμένη προσέγγιση και συμβουλευτική επιχειρηματικότητας και εγγυάται την εξασφάλιση της συνεχούς παρακολούθησης κάθε ωφελούμενου από ένα στέλεχος ακόμη και μετά την ίδρυση της επιχείρησής του ;
-----	--

Πολύ   Αρκετά   Καθόλου

Αν απαντήσατε καθόλου, τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:

.....

52.	Θεωρείτε ότι ο μέχρι σήμερα σχεδιασμός των επενδυτικών – επιχειρηματικών σχεδίων προβλέπει κριτήρια βασισμένα στις δεξιότητες κάθε ωφελούμενου καθώς και σε αναγνωρισμένους οδηγούς βέλτιστης επιχειρηματικότητας ;
-----	---

Ναι Όχι

Αν απαντήσατε όχι, τεκμηριώστε τα κριτήρια στα οποία θεωρείτε ότι πρέπει να βασίζεται:

.....

.....

53.	Θεωρείτε ότι η μέχρι σήμερα επιστημονική προετοιμασία και ο σχεδιασμός του λεξικού επιχειρηματικότητας ανταποκρίνεται στις ανάγκες των ωφελούμενων για κατανόηση των τεχνικών όρων και εννοιών κατά τις διαδικασίες ίδρυσης και λειτουργίας μιας επιχείρησης ;
-----	--

Πολύ Αρκετά Καθόλου

Αν απαντήσατε καθόλου, τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:

.....

.....

54.	Θεωρείτε ότι ο σχεδιασμός του προγράμματος χρηματοδότησης επιχειρήσεων POM του ΕΟΜΜΕΧ είναι κατάλληλα διαμορφωμένος στα ανάγκες, δεξιότητες και κοινωνικά χαρακτηριστικά της ομάδας στόχου ;
-----	--

Πολύ Αρκετά Καθόλου

Αν απαντήσατε καθόλου, τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:

.....

.....

55.	Πιστεύετε ότι το ανωτέρω πρόγραμμα θα επιτύχει τους στόχους του στα πλαίσια του Έργου για αξιοποίηση της χρηματοδότησης που παρέχει μέσω της υποβολής συγκεκριμένων βιώσιμων επιχειρηματικών σχεδίων των ωφελούμενων τσιγγάνων του σχεδίου βάσει εξατομικευμένης συμβουλευτικής και καθοδήγησης από τα στελέχη – μέντορες ;
-----	---

Ναι Όχι

Αν απαντήσατε όχι , τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:

.....
.....

56.	Θεωρείτε ότι οι μέχρι σήμερα ενέργειες προετοιμασίας των πιλοτικών προγραμμάτων επιχειρήσεων ωφελούμενων τσιγγάνων έχουν βάσιμες πιθανότητες να εξελιχθούν σε επιτυχημένες προσπάθειες ίδρυσης και λειτουργίας πιλοτικών επιχειρήσεων τσιγγάνων ;
-----	---

Πολλές   Αρκετές   Ελάχιστες

Αν απαντήσατε ελάχιστες , τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:

.....
.....

57.	Θεωρείτε ότι οι μέχρι σήμερα ενέργειες σχεδιασμού και προετοιμασίας ενός εικονικού δικτύου προβολής και προώθησης προϊόντων των εν δυνάμει επιχειρηματιών του Έργου εξασφαλίζουν την εφικτότητα και χρηστικότητα ενός φυσικού και ηλεκτρονικού marketing εισόδου σε συγκεκριμένες αγορές για τους επιχειρηματίες ;
-----	--

Πολύ   Αρκετά   Καθόλου

Αν απαντήσατε καθόλου , τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:

.....
.....

58.	Θεωρείτε ότι η μέχρι σήμερα συνεργασία μεταξύ των ωφελούμενων τσιγγάνων και των στελεχών-συμβούλων στα πλαίσια σχεδιασμού και προετοιμασία των ανωτέρω δράσεων επιχειρηματικότητας είναι:
-----	---

Πολύ καλή   Ικανοποιητική   Μη ικανοποιητική

Αν απαντήσατε μη ικανοποιητική , τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:

.....
.....

59.	Πώς αξιολογείτε τη μέχρι σήμερα συμμετοχή των ωφελούμενων τσιγγάνων στις ενέργειες προετοιμασίας και σχεδιασμού των ανωτέρω δράσεων ;
-----	---

Ικανοποιητική Μέτρια Μη ικανοποιητική

Αν απαντήσατε μη ικανοποιητική, τεκμηριώστε τους βασικούς λόγους:

.....

60.	Πώς αξιολογείτε τη μέχρι σήμερα δική σας συμμετοχή (ως Φορέας) στις δράσεις της κατηγορίας ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ στο βαθμό που χρειάστηκε να συμμετέχετε σε αυτήν ;
-----	---

Ικανοποιητική Μέτρια Μη ικανοποιητική

Αν απαντήσατε μη ικανοποιητική, τεκμηριώστε τους βασικούς λόγους:

.....

Ε . ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ – ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ (Δράσεις 22-23)

61.	Θεωρείτε ότι ο μέχρι σήμερα σχεδιασμός και προετοιμασία των εργαστηρίων πληροφόρησης και ευαισθητοποίησης της πολιτείας και των εργοδοτών εγγυάται την κατάρριψη των αρνητικών στερεοτύπων και την άμβλυση των προκαταλήψεων για τις δυνατότητες της ομάδας στόχου στην επιχειρηματική κοινότητα ;
-----	--

Πολύ   Αρκετά   Καθόλου

Αν απαντήσατε καθόλου, τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:

.....
.....

62.	Θεωρείτε ότι οι μέχρι σήμερα εργασίες σχεδιασμού και προετοιμασίας των εκδηλώσεων ευαισθητοποίησης POM FESTIVAL & FORUM ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ επιδιώκουν την προώθηση και διάδοση της εμπορικής και επιχειρηματικής δράσης των τσιγγάνων μειώνοντας σημαντικά τις αρνητικές αντιλήψεις που τυχόν υπάρχουν στον τομέα αυτό;
-----	---

Πολύ   Αρκετά   Καθόλου

Αν απαντήσατε καθόλου, τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:

.....
.....

63.	Θεωρείτε ότι στις ανωτέρω ενέργειες προετοιμασίας έχουν συμμετάσχει ενεργά μέχρι σήμερα οι ωφελούμενοι της ομάδας στόχου ;
-----	--

Πολύ   Αρκετά   Καθόλου

Αν απαντήσατε καθόλου, τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:

.....
.....

64.	Θεωρείτε ότι ο μέχρι σήμερα σχεδιασμός και υλοποίηση των δράσεων Πληροφόρησης για το Έργο είναι ;
-----	---

Πολύ καλοί   Ικανοποιητικοί   Μη ικανοποιητικοί

Αν απαντήσατε μη ικανοποιητικοί, τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:

.....
.....

65.	Θεωρείτε ότι η μέχρι σήμερα έκδοση και αποστολή έντυπου υλικού για το Έργο (αφίσες, φυλλάδια, πινακίδες, τρίπτυχα, σήματα, folders κλπ.) από το Συντονιστή Φορέα και τους λοιπούς εμπλεκόμενους φορείς είναι :
-----	--

Μεγάλη   Επαρκής   Μη επαρκής

Αν απαντήσατε μη επαρκής, τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:

.....
.....

66.	Θεωρείτε ότι ο μέχρι σήμερα σχεδιασμός και λειτουργία της ιστοσελίδας του Έργου μας www.filonenosis.gr καλύπτει τις ανάγκες ενημέρωσης των Φορέων και των τρίτων για το έργο ;
-----	--

Πολύ   Αρκετά   Καθόλου

Αν απαντήσατε καθόλου, τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:

.....
.....

67.	Είστε ικανοποιημένοι από τη μέχρι σήμερα έκδοση και ενημέρωση του περιοδικού Newsletter του Έργου σχετικά με την εξέλιξη των δράσεων εθνικού και διακρατικού σκέλους του σχεδίου;
-----	---

Πολύ   Αρκετά   Καθόλου

Αν απαντήσατε καθόλου, τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:

.....
.....

68.	Είστε ικανοποιημένοι από τη μέχρι σήμερα ραδιοτηλεοπτική κάλυψη των εκδηλώσεων ή συνεντεύξεων στα πλαίσια του Έργου μας;
-----	--

Πολύ   Αρκετά   Καθόλου

Αν απαντήσατε καθόλου, τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:

.....
.....

69.	Είστε ικανοποιημένοι από τον μέχρι σήμερα σχεδιασμό και υλοποίηση των ενεργειών προώθησης του Έργου στις τοπικές κοινότητες ;
-----	---

Πολύ   Αρκετά   Καθόλου

Αν απαντήσατε καθόλου, τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:

.....
.....

70.	Πως αξιολογείτε το σχεδιασμό και την υλοποίηση της Διημερίδας Ευαισθητοποίησης στη Μυτιλήνη το Νοέμβριο 2006 σε σχέση με τις ανάγκες ενημέρωσης της τοπικής κοινότητας για το έργο αλλά και τις προσπάθειες ενεργούς παρέμβασης εκπροσώπων από την ευρύτερη κοινότητα ;
-----	---

Πολύ καλοί   Ικανοποιητικοί   Μη ικανοποιητικοί

Αν απαντήσατε μη ικανοποιητικοί, τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:

.....
.....

71.	Πως αξιολογείτε το σχεδιασμό και την υλοποίηση των τοπικών Τεχνικών Ημερίδων Ενημέρωσης- Ευαισθητοποίησης της ομάδας στόχου για το πρόγραμμα χρηματοδότησης επιχειρήσεων POM του ΕΟΜΜΕΧ σε σχέση με την κάλυψη των αναγκών τεχνικής υποστήριξης των ωφελούμενων στην κατάρτιση του επιχειρηματικού σχεδίου της Αίτησης ;
-----	--

Πολύ καλοί   Ικανοποιητικοί   Μη ικανοποιητικοί

Αν απαντήσατε μη ικανοποιητικοί, τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:

.....
.....

72.	Είστε ικανοποιημένοι από το μέχρι σήμερα σχεδιασμό και δημοσίευση ανακοινώσεων στον τύπο για το Έργο ;
-----	--

Πολύ   Αρκετά   Καθόλου

Αν απαντήσατε καθόλου, τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:

.....
.....

73.	Πώς αξιολογείτε τη μέχρι σήμερα συμμετοχή των ωφελούμενων τσιγγάνων στις ενέργειες σχεδιασμού και υλοποίησης των ανωτέρω δράσεων ;
-----	--

Ικανοποιητική Μέτρια Μη ικανοποιητική

Αν απαντήσατε μη ικανοποιητική, τεκμηριώστε τους βασικούς λόγους:

.....

74.	Πώς αξιολογείτε τη μέχρι σήμερα δική σας συμμετοχή (ως Φορέας) στις δράσεις της κατηγορίας ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ -ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ στο βαθμό που χρειάστηκε να συμμετέχετε σε αυτήν ;
-----	--

Ικανοποιητική Μέτρια Μη ικανοποιητική

Αν απαντήσατε μη ικανοποιητική, τεκμηριώστε τους βασικούς λόγους:

.....

ΣΤ . ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΙΣΟΜΕΡΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ (ΔΙΑΚΡΑΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ) (Δράση 24)

75.	Θεωρείτε ότι η μέχρι σήμερα συμμετοχή και ανταπόκριση της Α.Σ. του Έργου μας στις διακρατικές ενέργειες και υποχρεώσεις είναι :
-----	---

Πολύ ικανοποιητική   Ικανοποιητική   Μη ικανοποιητική

Αν απαντήσατε μη ικανοποιητικές, τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:

.....
.....

76.	Θεωρείτε ότι η Ελληνική συμμετοχή στις μέχρι σήμερα πραγματοποιηθείσες διακρατικές συναντήσεις (Transnational Meetings) και συναντήσεις εργασίας (Work Meetings) των διακρατικών εταιρών ανταποκρίθηκε στις ανάγκες της διακρατικής συνεργασίας:
-----	--

Πολύ   Αρκετά   Καθόλου

Αν απαντήσατε μη ικανοποιητικές, τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:

.....
.....

77.	Πως αξιολογείτε τη μέχρι σήμερα συμμετοχή και ανταπόκριση των λοιπών διακρατικών Α.Σ. στη διακρατική συνεργασία ;
-----	---

Πολύ ικανοποιητική   Ικανοποιητική   Μη ικανοποιητική

Αν απαντήσατε μη ικανοποιητικές, τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:

.....
.....

78.	Πως αξιολογείτε τις μέχρι σήμερα πραγματοποιηθείσες εργασίες Γραμματειακής Υποστήριξης της Πορτογαλικής Α.Σ στο σύνολο της Διακρατικότητας ;
-----	--

Πολύ ικανοποιητικές   Ικανοποιητικές   Μη ικανοποιητικές

Αν απαντήσατε μη ικανοποιητικές, τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:

.....
.....

79. Πως αξιολογείτε τις μέχρι σήμερα εργασίες σχεδιασμού και εκπόνησης του ελληνικού προϊόντος CD ROM για τις διδακτικές μεθόδους και τεχνικές προσέγγισης της ομάδας στόχου βασιζόμενου στο περιεχόμενο του Μεθοδολογικού Οδηγού κοινωνικών υπηρεσιών των ευπαθών κοινωνικά ομάδων (Methodological Guidelines) ;

Πολύ ικανοποιητικές Ικανοποιητικές Μη ικανοποιητικές

Αν απαντήσατε μη ικανοποιητικές, τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:
.....
.....

80. Πως αξιολογείτε τη μέχρι σήμερα λειτουργία της ιστοσελίδας της Διακρατικότητας του Έργου μας www.equal-dcd.org σε ότι αφορά τις ανάγκες της διακρατικής συνεργασίας και της ενημέρωσης των τρίτων ;

Ικανοποιητική Μέτρια Μη ικανοποιητική

Αν απαντήσατε μη ικανοποιητική, τεκμηριώστε τους βασικούς λόγους:
.....

81. Πως αξιολογείτε την μέχρι σήμερα εξέλιξη και παραγωγή των λοιπών προϊόντων και παραδοτέων της Διακρατικότητας σε σχέση με τους αρχικούς στόχους ;

Πολύ ικανοποιητικές Ικανοποιητικές Μη ικανοποιητικές

Αν απαντήσατε μη ικανοποιητικές, τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:
.....
.....

82. Πως αξιολογείτε τις μέχρι ενέργειες σχεδιασμού και υλοποίησης των Φάσεων εξέλιξης της Διακρατικότητας και των ενεργειών Αξιολόγησης και Παρακολούθησης σε σχέση με τον αρχικό σχεδιασμό ;

Πολύ ικανοποιητικές Ικανοποιητικές Μη ικανοποιητικές

Αν απαντήσατε μη ικανοποιητικές, τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:
.....
.....

83.	Πώς αξιολογείτε τη μέχρι σήμερα δική σας συμμετοχή (ως Φορέας) στις δράσεις της κατηγορίας ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΙΣΟΜΕΡΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ (ΔΙΑΚΡΑΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ) στο βαθμό που χρειάστηκε να συμμετέχετε σε αυτήν ;
-----	---

Ικανοποιητική Μέτρια Μη ικανοποιητική

Αν απαντήσατε μη ικανοποιητική, τεκμηριώστε τους βασικούς λόγους:

.....

Ζ . ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ (Δράσεις 25-26)

84.	Θεωρείτε ότι οι μέχρι σήμερα εργασίες σχεδιασμού και ανάπτυξης του συστήματος Αυτοαξιολόγησης των Δομών στήριξης και προώθησης της επιχειρηματικότητας συμβάλλουν στην ουσιαστική Αξιολόγηση της Λειτουργίας τους ως δομές one stop shop ;
-----	--

Πολύ   Αρκετά   Καθόλου

Αν απαντήσατε καθόλου, τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:

.....
.....

85.	Θεωρείτε ότι η μέχρι σήμερα συνεργασία των στελεχών-συμβούλων επιχειρηματικότητας με τους ωφελομένους της ομάδας στόχου στα πλαίσια λειτουργίας των δομών στήριξης είναι:
-----	---

Πολύ καλή   Ικανοποιητική   Μη ικανοποιητική

Αν απαντήσατε μη ικανοποιητική, τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:

.....
.....

86.	Θεωρείτε ότι τα συμπεράσματα που θα προκύψουν από τα ερωτηματολόγια Αυτοαξιολόγησης και το αντίστοιχο σύστημα θα συμβάλλουν στην πραγματοποίηση των απαραίτητων βελτιώσεων σε ότι αφορά τη λειτουργία των δομών που στηρίζουν την επιχειρηματικότητα της ομάδας στόχου :
-----	--

Πολύ   Αρκετά   Καθόλου

Αν απαντήσατε καθόλου , τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:

.....
.....

87.	Θεωρείτε ότι οι ενέργειες Αξιολόγησης που εκφράζονται από το παρόν ερωτηματολόγιο δύνανται να συμβάλουν ουσιαστικά στην βελτίωση του Έργου ή μελλοντικών Έργων στα πλαίσια κοινοτικών πρωτοβουλιών καταπολέμησης των διακρίσεων και ανισοτήτων ;
-----	--

Πολύ   Αρκετά   Καθόλου

Αν απαντήσατε καθόλου, τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:

.....
.....

88.	Θεωρείτε ότι οι ΔΕΙΚΤΕΣ αποτελεσμάτων και διαδικασιών που δύνανται ενδεχομένως να προκύψουν από τις προβλεπόμενες εκθέσεις Αξιολόγησης των δράσεων και του Έργου δύνανται να ενσωματωθούν στη συνέχεια στις εθνικές πολιτικές για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας της ομάδας στόχου ;
-----	--

Πολύ   Αρκετά   Καθόλου

Αν απαντήσατε καθόλου, τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:

.....
.....

89.	Πώς αξιολογείτε τη μέχρι σήμερα συμμετοχή των ωφελούμενων τσιγγάνων στις ενέργειες σχεδιασμού και υλοποίησης των ανωτέρω δράσεων ;
-----	--

Ικανοποιητική   Μέτρια   Μη ικανοποιητική

Αν απαντήσατε μη ικανοποιητική, τεκμηριώστε τους βασικούς λόγους:

.....
.....

90.	Πώς αξιολογείτε τη μέχρι σήμερα δική σας συμμετοχή (ως Φορέας) στις δράσεις της κατηγορίας ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ στο βαθμό που χρειάστηκε να συμμετέχετε σε αυτήν ;
-----	--

Ικανοποιητική   Μέτρια   Μη ικανοποιητική

Αν απαντήσατε μη ικανοποιητική, τεκμηριώστε τους βασικούς λόγους:

.....
.....

Η . ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ –ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΡΓΟΥ (Δράση 27)

91. Πως κρίνετε τις μέχρι σήμερα Συναντήσεις των Εταίρων στα πλαίσια του Διοικητικού Συμβουλίου της Α.Σ. είναι ;

Επαρκείς Λίγες Μη επαρκείς

Αν απαντήσατε μη επαρκείς, τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:

.....
.....

92. Πως κρίνετε τις μέχρι σήμερα Συναντήσεις εργασίας - workshops στα πλαίσια σχεδιασμού και εκπόνησης των δράσεων και ενεργειών του Έργου ;

Επαρκείς Λίγες Μη επαρκείς

Αν απαντήσατε μη επαρκείς, τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:

.....
.....

93. Είστε ικανοποιημένοι από τη μέχρι σήμερα λήψη αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου για τη συνέχιση και εκπόνηση των δράσεων του Έργου ;

Πολύ Αρκετά Καθόλου

Αν απαντήσατε καθόλου, τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:

.....
.....

94. Πώς κρίνετε τη μέχρι σήμερα συνεργασία των Εταίρων μεταξύ τους στα θέματα από κοινού σχεδιασμού και υλοποίησης των δράσεων ;

Καλή Ικανοποιητική Μη ικανοποιητική

Αν απαντήσατε μη ικανοποιητική, τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:

.....
.....

95. Είστε ικανοποιημένοι από τη μέχρι σήμερα καταβολή των χρηματοροών του Έργου ;

Πολύ   Αρκετά   Καθόλου

Αν απαντήσατε καθόλου, τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:

.....
.....

96.	Πώς κρίνετε τη μέχρι σήμερα εφαρμογή του Εσωτερικού Κανονισμού Δεοντολογίας της Α.Σ. σε ότι αφορά τη ρύθμιση πρακτικών ζητημάτων ;
-----	--

Καλή   Ικανοποιητική   Μη ικανοποιητική

Αν απαντήσατε μη ικανοποιητική, τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:

.....
.....

97.	Πως κρίνετε τη μέχρι σήμερα εφαρμογή της διαδικασίας πιστοποίησης φυσικού και οικονομικού αντικειμένου / παραδοτέων του Έργου ;
-----	---

Καλή   Ικανοποιητική   Μη ικανοποιητική

Αν απαντήσατε μη ικανοποιητική, τεκμηριώστε τους βασικότερους λόγους:

.....
.....

98.	Πιστεύετε ότι μέχρι σήμερα το Σύστημα Συντονισμού του Έργου μας επιδέχεται σημαντικές βελτιώσεις ;
-----	--

Ναι   Όχι

Αν απαντήσατε Ναι, τεκμηριώστε τις βασικότερες :

.....
.....

99.	Πώς αξιολογείτε τη μέχρι σήμερα δική σας συμμετοχή (ως Φορέας) στις δράσεις της κατηγορίας ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ-ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ στο βαθμό που χρειάστηκε να συμμετέχετε σε αυτήν ;
-----	--

Ικανοποιητική   Μέτρια   Μη ικανοποιητική

Αν απαντήσατε μη ικανοποιητική, τεκμηριώστε τους βασικούς λόγους:

.....
.....

100.	Πως κρίνετε τη μέχρι σήμερα συμμετοχή των λοιπών Φορέων στην παρούσα κατηγορία δράσεων καθώς και σε όλες τις ανωτέρω κατηγορίες δράσεων του Έργου που αναφέρθηκαν στο ερωτηματολόγιο;
------	---

Ικανοποιητική Μέτρια Μη ικανοποιητική

Αν απαντήσατε μη ικανοποιητική, τεκμηριώστε τους βασικούς λόγους:

.....
 .....

Ευχαριστούμε πολύ για την πολύτιμη Συνεργασία σας

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

**«ΦΥΛΩΝ ΕΝΩΣΙΣ – Ολοκληρωμένη Υποστήριξη και Παρέμβαση
 Ενίσχυσης της Επιχειρηματικότητας υπέρ των Ελλήνων Τσιγγάνων»
 Μέτρο 2.1. της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας για την Καταπολέμηση των
 διακρίσεων και ανισοτήτων σε σχέση με την αγορά εργασίας (EQUAL)
 στην Ελλάδα**

ΔΡΑΣΗ 5 – ΔΡΑΣΗ 6

«ΔΙΚΤΥΩΣΗ ΔΟΜΩΝ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΣΤΟΧΟΥ ΚΑΙ ΔΟΜΩΝ/ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ» & «ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΔΟΜΩΝ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ – ΣΤΟΧΟΥ ΚΑΙ ΔΟΜΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ»

ΠΙΝΑΚΑΣ ΟΚΤΩ (8) ΚΥΡΙΩΝ ΔΟΜΩΝ

Α/Α	ΔΟΜΗ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΑΡΜΟΔΙΟΥ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΟ-FAX – MAIL
8 ΚΥΡΙΕΣ ΔΟΜΕΣ				
1	ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΡΟΜ (ΠΟΣΕΡ)	ΠΟΣΕΡ – ΜΕΓ.ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ 121 ΤΚ 12351 ΑΓ.ΒΑΡΒΑΡΑ	ΖΑΧΑΡΙΟΥ ΜΑΝΟΣ	210- 5610401 210-5610405 pasiner@otenet.gr
2	ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΤΣΙΓΓΑΝΩΝ – ΡΟΜΑ «Η ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ»	ΠΟΣΕΡ – ΜΕΓ.ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ 121 ΤΚ 12351 ΑΓ.ΒΑΡΒΑΡΑ	ΖΑΧΑΡΙΟΥ ΜΑΝΟΣ	210- 5610401 210-5610405 pasiner@otenet.gr
3	ΔΗΜΟΣ ΖΕΦΥΡΙΟΥ	ΠΟΣΕΡ – ΜΕΓ.ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ 121 ΤΚ 12351 ΑΓ.ΒΑΡΒΑΡΑ	ΖΑΧΑΡΙΟΥ ΜΑΝΟΣ	210- 5610401 210-5610405 pasiner@otenet.gr
4	ΔΗΜΟΣ ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ (ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ)	ΚΕΚ ΚΕΠΑ ΠΙΕΡΙΑΣ 1 ^ο ΧΛΜ. ΠΕΟ ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ – ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ Τ.Κ. 601 00 ΚΑΤΕΡΙΝΗ - ΙΣΟΓΕΙΟ	ΣΠΑΝΟΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	23510-73125 kepa@praxis.org.gr
5	ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ Α.Ε.	ΟΜΗΡΟΥ & ΜΑΙΖΩΝΟΣ 50 Τ.Κ. 24 100 ΚΑΛΑΜΑΤΑ - ΙΣΟΓΕΙΟ	ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ ΒΕΝΕΤΙΑ	27210 96120 27210-96121 anmess@hellasnet.gr
6	ΑΝΔΕΓΑ (ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΓΑΣΤΡΟΥΝΗΣ)	ΚΟΥΡΔΙΣΙΑΝΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ – 1 ^ο Σ ΟΡΟΦΟΣ Τ.Κ. 273 00 ΓΑΣΤΟΥΝΗ	ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ	26230 33670 26230-35835
7	ΔΗΜΟΣ ΜΥΤΙΑΙΝΗΣ	ΚΕΚ ΔΙΟΝ ΕΠΕΚΑ ΟΔΟΣ ΜΥΤΙΑΙΝΗΣ ΛΟΥΤΡΩΝ Τ.Κ. 811 00 ΜΥΤΙΑΙΝΗ	ΑΡΑΜΒΟΓΛΟΥ ΠΕΛΑΓΙΑ ΚΑΛΟΓΡΙΔΗΣ ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ΜΗΤΡΕΛΛΟΥ ΣΩΤΗΡΙΑ	22510 -37817 sdag3@otenet.gr
8	ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ & ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΩΝ (ΕΠΕΚΑ)	Χ. ΜΟΥΣΚΟΥ 18 ΠΛΑΤΕΙΑ ΚΥΠΡΟΥ Τ.Κ. 15772 ΑΝΩ ΙΛΙΣΙΑ	ΚΥΡΙΑΚΗ ΕΙΡΗΝΗ ΜΠΕΡΤΣΙΑ ΠΟΥΛΥΞΕΝΗ	210 7707990 210 7707630 sdag@otenet.gr

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ II ΑΝΑ ΔΡΑΣΗ

"ΦΥΛΩΝ ΕΝΩΣΙΣ" - ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΚΑΙ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΣΙΓΓΑΝΩΝ

ΕΝΕΡΓΕΙΑ II - ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΑΝΑ ΔΡΑΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑ ΕΤΑΙΡΟ

ΜΕΛΕΤΕΣ

ΔΡΑΣΗ 1 : ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΜΕΛΕΤΗΣ ΔΙΑΚΡΙΞΕΩΝ ΚΑΙ ΑΝΙΣΟΤΗΤΩΝ ΠΟΥ ΥΦΙΣΤΑΤΑΙ Η ΟΜΑΔΑ - ΣΤΟΧΟΣ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	ΣΥΝΟΛΟ
			ΠΡΟΩΔΟΣ	ΕΣΤΙΟΝ ΤΗΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΕΣΤΙΟΝ	ΕΣΤΙΟΝ	ΕΣΤΙΟΝ	ΑΝΔΕΡΑ	ΕΣΤΙΟΝ	ΕΣΤΙΟΝ	ΚΕΚ	ΕΣΤΙΟΝ	ΕΣΤΙΟΝ	ΕΣΤΙΟΝ	ΕΣΤΙΟΝ	
60	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ															2.500	2500
61	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΤΡΙΤΩΝ															7500	0
62	ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ															-	0
64	ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ															-	0
ΣΥΝΟΛΟ	ΦΟΡΕΑ															10.000	10000

ΔΡΑΣΗ 2 : ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΣΗ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΔΟΜΩΝ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΣΤΟΧΟΥ ΚΑΙ ΔΟΜΩΝ/ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	ΣΥΝΟΛΟ
				ΕΣΤΙΟΝ ΤΗΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΕΣΤΙΟΝ	ΕΣΤΙΟΝ	ΕΣΤΙΟΝ	ΑΝΔΕΡΑ	ΕΣΤΙΟΝ	ΕΣΤΙΟΝ	ΚΕΚ	ΕΣΤΙΟΝ	ΕΣΤΙΟΝ	ΕΣΤΙΟΝ	ΕΣΤΙΟΝ	
60	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ															2.000	2000
61	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΤΡΙΤΩΝ															8000	0
62	ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ															-	0
64	ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ															-	0
ΣΥΝΟΛΟ	ΦΟΡΕΑ															2.000	2000

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ II ΑΝΑ ΔΡΑΣΗ

ΔΡΑΣΗ 3 : ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΔΥΟ (2) ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΠΑΚΕΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΣΤΙΜΩΜΕΝΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	ΣΥΝΟΛΟ
			ΠΡΟΔΟΣ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ	ΖΕΦΥΡΙΟΥ	ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ Α.Ε.	ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ	ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	ΠΙΕΡΙΑΣ	Α.Ε.	ΜΟΝ ΑΙΓΑΙΟΥ	ΣΥΝΟΛΟ					
60	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	1500 (1500)										1500 (1500)					0
61	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΤΡΙΤΩΝ	4000(4000)										4000 (4000)					0
62	ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	250 (250)										250					250
64	ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ	250 (250)										250 (250)					0
ΣΥΝΟΛΟ ΦΟΡΕΑ		6.000										6.000					12.000

ΔΡΑΣΗ 4 : ΜΕΛΕΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΟΜΑΔΑΣ - ΣΤΟΧΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΣΤΙΜΩΜΕΝΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	ΣΥΝΟΛΟ
			ΠΡΟΔΟΣ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ	ΖΕΦΥΡΙΟΥ	ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ Α.Ε.	ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ	ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	ΠΙΕΡΙΑΣ	Α.Ε.	ΜΟΝ ΑΙΓΑΙΟΥ	ΣΥΝΟΛΟ					
60	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ															8.525	8.525
61	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΤΡΙΤΩΝ															5500 (15000)	0
62	ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ															-	0
64	ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ															875	875
ΣΥΝΟΛΟ ΦΟΡΕΑ																15.000	15000

ΜΕΛΕΤΕΣ : ΣΥΝΟΛΟ 47.000

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ II ΑΝΑ ΔΡΑΣΗ

ΔΟΜΕΣ																		
ΔΡΑΣΗ 5 : ΔΙΚΤΥΩΣΗ ΔΟΜΩΝ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΣΤΟΧΟΥ ΚΑΙ ΔΟΜΩΝ/ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΡΩΘΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ																		
ΚΑΔΑΡΧΙΚΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	ΚΕΚ ΔΩΡΟΝ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	ΣΥΝΟΛΟ
	ΔΑΠΑΝΗΣ		ΠΡΟΔΟΣ	ΤΗΣ	ΖΕΦΥΡΙΟΥ	ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ	Α.Ε.	ΚΑΛΑΜΑΤ		ΜΥΤΙΛΗΝΗ		ΔΗΜΟΥ	ΠΕΡΙΑΣ		Α.Ε.	ΜΙΟ ΑΓΙΑΟΥ		
				ΓΥΝΑΙΚΑΣ				ΑΣ		Σ		ΚΑΛΑΜΑΤ						
80	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ									1.000					19664 (8795,08)			1.000
61	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΤΡΙΤΩΝ		1000 (1000)	1000 (1000)		1000 (1000)		500		1.000		5000 (2500)			3438 (3000)			1.500
62	ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ														900 (330)			0
64	ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ							500				1230 (705,08)						500
	ΣΥΝΟΛΟ ΦΟΡΕΑ			1.000	1.000		1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	8.230			23.000			35200

ΔΡΑΣΗ 6 : ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΔΟΜΩΝ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ - ΣΤΟΧΟΥ ΚΑΙ ΔΟΜΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΡΩΘΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ																		
ΚΑΔΑΡΧΙΚΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	ΚΕΚ ΔΩΡΟΝ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	ΣΥΝΟΛΟ
	ΔΑΠΑΝΗΣ		ΠΡΟΔΟΣ	ΤΗΣ	ΖΕΦΥΡΙΟΥ	ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ	Α.Ε.	ΚΑΛΑΜΑΤ		ΜΥΤΙΛΗΝΗ		ΔΗΜΟΥ	ΠΕΡΙΑΣ		Α.Ε.	ΜΙΟ ΑΓΙΑΟΥ		
				ΓΥΝΑΙΚΑΣ				ΑΣ		Σ		ΚΑΛΑΜΑΤ						
14	ΕΠΙΠΛΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ		10000 (7711,20)	10000 (7199,5)	10.000	10.000	4000 (4000)		6.000	7.000		18.000						51.000
60	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ					3500 (2500)	10000 (1778,55)		8.000						17514 (9073,93)			6.000
61	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΤΡΙΤΩΝ		5000 (3000)	5000 (3000)	8.500	5.000	8000 (5587,78)		4000 (3700)	2.000		1000 (1000)			2.000			17.500
62	ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ		2500 (2430)	2500 (2250)		500	500 (1019,64)		3.000						288			4.288
64	ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ		2.500	2.500		1.000 (983,96)	3200 (1156,07)		1.000	1.000		1000 (1195,53)			200 (87,25)			8.000
	ΣΥΝΟΛΟ ΦΟΡΕΑ			20.000	20.000	20.000	20.000	28.000	20.000	18.000	20.000	20.000			20.000			178000
	ΔΟΜΕΣ - ΣΥΝΟΛΟ 223.230																	

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ II ΑΝΑ ΔΡΑΣΗ

ΚΑΤΑΡΤΙΣΕΙΣ																	
ΔΡΑΣΗ 7 : ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ ΘΥΡΙΔΩΝ																	
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ - ΑΤΤΙΚΗ ✓																	
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΑΕΚ	ΠΡΟΣΩΠΟ	ΩΡΕΣ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	ΔΗΜΟΣ ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ Α.Ε.	ΑΝ ΜΕΛ.	ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤ	ΑΝΘΡΩΠ	ΔΗΜΟΣ ΝΥΤΤΑΝΗΣ	ΕΠΕΚΑ	ΚΕΑ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤ ΑΕ	ΚΕΑ ΠΙΕΡΙΑΣ	ΚΕΑ ΚΑΤΑΔΩΜΕΙΑ	ΕΛΛΗΝΙΚΑ Α.Ε.	ΑΝΩΤΕΡΟ ΜΙΟ ΑΙΓΙΟΥ	ΣΥΝΟΛΟ
60	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ		600														600
61	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΤΡΙΤΩΝ		3.000														3.000
62	ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ		400														400
64	ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ		1.850														1.850
ΣΥΝΟΛΟ ΦΟΡΕΑ			5850														5.850
ΔΡΑΣΗ 8 : ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ ΘΥΡΙΔΩΝ																	
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ - ΜΕΣΣΗΝΙΑ Σ ✓																	
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΑΕΚ	ΠΡΟΣΩΠΟ	ΩΡΕΣ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	ΔΗΜΟΣ ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ Α.Ε.	ΑΝ ΜΕΛ.	ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤ	ΑΝΘΡΩΠ	ΔΗΜΟΣ ΝΥΤΤΑΝΗΣ	ΕΠΕΚΑ	ΚΕΑ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤ ΑΕ	ΚΕΑ ΠΙΕΡΙΑΣ	ΚΕΑ ΚΑΤΑΔΩΜΕΙΑ	ΕΛΛΗΝΙΚΑ Α.Ε.	ΑΝΩΤΕΡΟ ΜΙΟ ΑΙΓΙΟΥ	ΣΥΝΟΛΟ
60	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ											600					600
61	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΤΡΙΤΩΝ											3.000					3.000
62	ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ											400					400
64	ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ											1.850					1.850
ΣΥΝΟΛΟ ΦΟΡΕΑ												5850					5.850

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ II ΑΝΑ ΔΡΑΣΗ

**ΔΡΑΣΗ 9 : ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ ΘΥΡΙΔΩΝ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ - ΗΛΕΙΑ**

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΚΕΚ ΔΙΟΝ	Η ΠΡΟΒΟΣ	Η ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ	ΔΗΜΟΣ ΣΕΦΥΡΙΟΥ	ΔΗΜΟΣ ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ	ΑΝ.ΜΕΣ. Α.Ε.	ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	ΑΝΔΕΓΑ	ΔΗΜΟΣ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ	ΕΠΕΚΑ	ΚΕΚ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	ΚΕΚ ΚΕΡΑ ΠΙΕΡΙΑΣ	ΩΜΕΓΑ	ΕΟΜΜΕΧ Α.Ε.	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗ ΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ	ΣΥΝΟΛΟ
60	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ											600					600
61	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΤΡΙΤΩΝ											3.000					3.000
62	ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ											400					400
64	ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ											1.850					1.850
ΣΥΝΟΛΟ ΦΟΡΕΑ												5.850					5.850

**ΔΡΑΣΗ 10 : ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ ΘΥΡΙΔΩΝ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ - ΛΕΣΒΟΣ**

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΚΕΚ ΔΙΟΝ	Η ΠΡΟΒΟΣ	Η ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ	ΔΗΜΟΣ ΣΕΦΥΡΙΟΥ	ΔΗΜΟΣ ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ	ΑΝ.ΜΕΣ. Α.Ε.	ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	ΑΝΔΕΓΑ	ΔΗΜΟΣ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ	ΕΠΕΚΑ	ΚΕΚ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	ΚΕΚ ΚΕΡΑ ΠΙΕΡΙΑΣ	ΩΜΕΓΑ	ΕΟΜΜΕΧ Α.Ε.	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗ ΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ	ΣΥΝΟΛΟ
60	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	600															600
61	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΤΡΙΤΩΝ	3.000															3.000
62	ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	400															400
64	ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ	1.850															1.850
ΣΥΝΟΛΟ ΦΟΡΕΑ		5.850															5.850

**ΔΡΑΣΗ 11 : ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ ΘΥΡΙΔΩΝ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ - ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ**

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΚΕΚ ΔΙΟΝ	Η ΠΡΟΒΟΣ	Η ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ	ΔΗΜΟΣ ΣΕΦΥΡΙΟΥ	ΔΗΜΟΣ ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ	ΑΝ.ΜΕΣ. Α.Ε.	ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	ΑΝΔΕΓΑ	ΔΗΜΟΣ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ	ΕΠΕΚΑ	ΚΕΚ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	ΚΕΚ ΚΕΡΑ ΠΙΕΡΙΑΣ	ΩΜΕΓΑ	ΕΟΜΜΕΧ Α.Ε.	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗ ΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ	ΣΥΝΟΛΟ
60	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ												600				600
61	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΤΡΙΤΩΝ												3.000				3.000
62	ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ												400				400
64	ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ												1.850				1.850
ΣΥΝΟΛΟ ΦΟΡΕΑ													5.850				5.850

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΙΙ ΑΝΑ ΔΡΑΣΗ

ΔΡΑΣΗ 12 : ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΩΝ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ - ΣΤΟΧΟΥ "ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ" ΑΤΤΙΚΗ

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΥΡΕΣΤΙΜΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΚΕΝΤΡΟ	ΠΡΟΟΔΟΣ	ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ	ΖΕΦΥΡΟΥ	ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ Α.Ε.	ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ	ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	ΚΕΚ ΠΙΕΡΙΑΣ	ΟΜΟΝ	ΚΟΜΗΤ. Α.Ε.	ΠΡΑΚΤΗΡΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΦΟΡΕΑ
60	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	8.000												8.000
61	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΤΡΙΤΩΝ	30.000												30.000
62	ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	9.300												9.300
64	ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ	3.000												3.000
ΦΟΡΕΑ		48.300												48.300

ΔΡΑΣΗ 13 : ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΩΝ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ - ΣΤΟΧΟΥ "ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ" ΜΕΣΣΗΝΙΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΥΡΕΣΤΙΜΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΚΕΝΤΡΟ	ΠΡΟΟΔΟΣ	ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ	ΖΕΦΥΡΟΥ	ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ Α.Ε.	ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ	ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	ΚΕΚ ΠΙΕΡΙΑΣ	ΟΜΟΝ	ΚΟΜΗΤ. Α.Ε.	ΠΡΑΚΤΗΡΙΑ ΜΙΟ ΛΙΓΑΙΟΥ	ΣΥΝΟΛΟ ΦΟΡΕΑ
60	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ								7.000					7.000
61	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΤΡΙΤΩΝ								27.000					27.000
62	ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ								2.000					2.000
64	ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ								12.300					12.300
ΦΟΡΕΑ									48.300					48.300

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ II ΑΝΑ ΔΡΑΣΗ

ΔΡΑΣΗ 14 : ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΩΝ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ - ΣΤΟΧΟΥ "ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΜΙΚΡΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ Ή ΣΥΝ/ΜΟΥ" ΓΑΣΤΟΥΝΗ

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΑΠΑΝΗΣ	ΠΡΟΣΩΠ	ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ	ΖΕΦΥΡΙΟΥ	ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ Α.Ε.	ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	ΜΥΤΙΑΝΝΗΣ	ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	ΠΙΕΡΙΑΣ	Α.Ε.	ΜΙΟ ΑΓΑΙΟΥ	ΣΥΜΒΑΣ
60	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	6.000										6.000
61	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΤΡΙΤΩΝ	30.000										30.000
62	ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	9.300										9.300
64	ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ	3.000										3.000
ΕΤΡΟΦΟΙ ΦΟΡΕΑ		48.300										48.300

ΔΡΑΣΗ 16 : ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΩΝ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ - ΣΤΟΧΟΥ "ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ" ΜΥΤΙΑΝΝΗΣ

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΑΠΑΝΗΣ	ΠΡΟΣΩΠ	ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ	ΖΕΦΥΡΙΟΥ	ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ Α.Ε.	ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	ΜΥΤΙΑΝΝΗΣ	ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	ΠΙΕΡΙΑΣ	Α.Ε.	ΜΙΟ ΑΓΑΙΟΥ	ΣΥΜΒΑΣ
60	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	6.000										6.000
61	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΤΡΙΤΩΝ	30.000										30.000
62	ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	9.300										9.300
64	ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ	3.000										3.000
ΕΤΡΟΦΟΙ ΦΟΡΕΑ		48.300										48.300

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ II ΑΝΑ ΔΡΑΣΗ

ΔΡΑΣΗ 16 : ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΩΝ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ - ΣΤΟΧΟΥ "ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΠΩΛΗΣΕΩΝ"

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΦΟΡΕΑ
				ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
60	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ																3.000
61	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΤΡΙΤΩΝ																23.000
62	ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ																5.000
64	ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ																17.300
ΣΥΝΟΛΟ ΦΟΡΕΑ																	48.300

**ΚΑΤΑΡΤΙΣΕΙΣ : ΣΥΝΟΛΟ
270.750**

ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

ΔΡΑΣΗ 17 : ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΟΝΤΕΛΩΝ ΜΕΝΤΟΡΙΝΓ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΣΙΓΓΑΝΩΝ

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	ΣΥΝΟΛΟ
		ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
60	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ								2.000					11250 (1065,57)	2000 (1982,16)		2.000
61	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΤΡΙΤΩΝ				10.000	10000 (3000)	11.400		7500 (3000)	4.000	7000 (2500)			5000 (4000)	8000 (8000)		25.400
62	ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ						1.000							500 (65,00)			1.000
64	ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ				1.000	1000 (1000)	4.800		1.500	1.000	3.000			241			11.341
ΣΥΝΟΛΟ ΦΟΡΕΑ					11.000	11.000	17.000		11.000	5.000	10.000			17.000	10.800		92.000

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΙΙ ΑΝΑ ΔΡΑΣΗ

ΔΡΑΣΗ 18 : ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΘΥΡΙΔΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΚΕΚ ΔΙΟΝ	Η ΠΡΟΔΟΣ	Η ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ	ΔΗΜΟΣ ΖΕΦΥΡΙΟΥ	ΔΗΜΟΣ ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ	ΑΝ.ΜΕΣ. Α.Ε.	ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	ΑΝΔΕΓΑ	ΔΗΜΟΣ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ	ΕΠΕΚΑ	ΚΕΚ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	ΚΕΚ ΚΕΠΑ ΠΕΡΙΑΣ	ΩΜΕΓΑ	ΕΟΜΜΕΧ Α.Ε.	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΟ ΛΙΓΑΙΟΥ	ΣΥΝΟΛΟ
60	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ																0
61	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΤΡΙΤΩΝ				5.500	(2000)	4.500		5000		7000						15.000
62	ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ						200										200
64	ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ				500	(369,14)	1300		1.000		3.000						6.800
ΣΥΝΟΛΟ ΦΟΡΕΑ					6.000	6.000	6.000		6.000		10.000						40000

ΔΡΑΣΗ 19 : ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΥΝΟΙΚΩΝ "ΜΟΝΤΕΛΩΝ" ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΝΕΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	ΣΥΝΟΛΟ
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΚΕΚ ΔΙΟΝ	Η ΠΡΟΔΟΣ	Η ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ	ΔΗΜΟΣ ΖΕΦΥΡΙΟΥ	ΔΗΜΟΣ ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ	ΑΝ.ΜΕΣ. Α.Ε.	ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	ΑΝΔΕΓΑ	ΔΗΜΟΣ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ	ΕΠΕΚΑ	ΚΕΚ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	ΚΕΚ ΚΕΠΑ ΠΕΡΙΑΣ	ΩΜΕΓΑ	ΕΟΜΜΕΧ Α.Ε.	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΟ ΛΙΓΑΙΟΥ	ΣΥΝΟΛΟ
60	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ														4000	(3095,57)	0
61	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΤΡΙΤΩΝ																0
62	ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ																0
64	ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ														4.000		4.000
ΣΥΝΟΛΟ															8.000		8000

ΔΡΑΣΗ 20 : ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΠΙΛΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	ΣΥΝΟΛΟ
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΚΕΚ ΔΙΟΝ	Η ΠΡΟΔΟΣ	Η ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ	ΔΗΜΟΣ ΖΕΦΥΡΙΟΥ	ΔΗΜΟΣ ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ	ΑΝ.ΜΕΣ. Α.Ε.	ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	ΑΝΔΕΓΑ	ΔΗΜΟΣ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ	ΕΠΕΚΑ	ΚΕΚ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	ΚΕΚ ΚΕΠΑ ΠΕΡΙΑΣ	ΩΜΕΓΑ	ΕΟΜΜΕΧ Α.Ε.	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΟ ΛΙΓΑΙΟΥ	ΣΥΝΟΛΟ
60	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ														2.000		2.000
61	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΤΡΙΤΩΝ										25.000				25.000		50.000
62	ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ																
64	ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ										5.000				3.000		8.000
ΣΥΝΟΛΟ ΦΟΡΕΑ											30.000				30.000		60000

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ II ΑΝΑ ΔΡΑΣΗ

ΔΡΑΣΗ 21 : ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΜΗΧΑΝΙΣΜΩΝ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΙΧΡΗΣΙΜΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	ΣΥΝΟΛΟ
		ΚΕΝΤΡΙΚΗ	ΠΡΟΔΟΣ	ΤΗΣ ΓΥΦΗΚΑΣ	ΖΕΦΥΡΙΟΥ	ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ Α.Ε.	ΑΡΧΗΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	ΑΝΕΣΙΑ	ΔΗΜΟΣ ΜΕΤΙΩΝΗΣ	ΣΠΕΚΑ	ΔΕΚ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	ΔΕΚ ΠΕΡΙΑΣ	ΔΕΚ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	ΚΟΜΠΕΣ Α.Ε.	ΓΥΦΗΚΑΣ ΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ	ΣΥΝΟΛΟ
60	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ														3.000		3.000
61	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΤΡΙΤΩΝ														35.000		35.000
62	ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ														-		-
64	ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ														4.000		4.000
ΕΥΡΕΣΕΙΣ ΦΟΡΕΑ															42.000		42.000

ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ: ΣΥΝΟΛΟ 242.000

ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ - ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

ΔΡΑΣΗ 22 : ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΤΣΙΓΓΑΝΩΝ

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΙΧΡΗΣΙΜΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	ΣΥΝΟΛΟ
		ΚΕΝΤΡΙΚΗ	ΠΡΟΔΟΣ	ΤΗΣ ΓΥΦΗΚΑΣ	ΖΕΦΥΡΙΟΥ	ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ Α.Ε.	ΑΡΧΗΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	ΑΝΕΣΙΑ	ΔΗΜΟΣ ΜΕΤΙΩΝΗΣ	ΣΠΕΚΑ	ΔΕΚ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	ΔΕΚ ΠΕΡΙΑΣ	ΔΕΚ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	ΚΟΜΠΕΣ Α.Ε.	ΓΥΦΗΚΑΣ ΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ	ΣΥΝΟΛΟ
60	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ														3000 (1005,48)		0
61	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΤΡΙΤΩΝ		5000 (2500)	5000 (2500)	1.000	1000 (1000)	1.500		1.000	1.000	5000 (3000)						4.500
62	ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ		2.000	2.000	-	-	200		500	-	-						4.700
64	ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ		3.000	3.000	3.000	3000 (3000)	2300 (1126,21)		2.500	3.000	5000 (389,75)				7.000		21.500
ΕΥΡΕΣΕΙΣ ΦΟΡΕΑ			10.000	10.000	4.000	4.000	4.000		4.000	4.000	10.000				10.000		60.000

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ II ΑΝΑ ΔΡΑΣΗ

ΔΡΑΣΗ 23 : ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ - ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	ΣΥΝΟΛΟ
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΚΕΚ ΔΙΟΧ	ΠΡΟΣΩΠ	ΣΥΝΑΚΑΣ	ΟΜΟΙ ΟΣΦΥΟΥ	ΟΜΟΙ ΚΑΤΟΡΜΗ Δ.Ε.	ΑΛΛΗΛ Δ.Ε.	ΟΜΟΙ ΑΣ	ΑΛΛΑ ΑΣ	ΟΜΟΙ ΕΚΚΑ	ΕΚΚΑ	ΑΛΛ. ΑΝΜΟΥ	ΑΛΛ. ΕΠΙΛ ΠΙΕΡΙΑΣ	ΑΛΛΑ	ΟΜΟΙΕΣ Δ.Ε.	ΑΝΑΡΤΗΤΗ Η ΑΙΤΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ
60	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	5000 (5368,93)							- 1.000								1.000
61	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΤΡΙΤΩΝ	7000 (5500)						- 20.000	2000 (1000)		3000 (2000)						22.000
62	ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	3000 (1313,9)							- 500								500
64	ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ	20000 (5258,61)				8.000		10.000	4.500		3.000 (3389,23)						25.500
ΣΥΝΟΛΟ ΦΟΡΕΑ		35.000				8.000		30.000	8.500		5.000						96.000

ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ - ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ: ΣΥΝΟΛΟ 158.000

ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ II ΑΝΑ ΔΡΑΣΗ

ΔΙΑΚΡΑΤΙΚΟΤΗΤΑ																	
ΔΡΑΣΗ 24 : ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΙΣΟΜΕΡΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ																	
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	ΣΥΝΟΛΟ
		ΔΕΛΤΑ ΜΟΡ	ΠΡΟΒΟΣ	ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	ΔΙΑΧΕΙΡ. ΚΕΝΤΡΩΝ	ΔΙΑΧΕΙΡ. ΚΑΤΕΡΓΗΜΕΝΩΝ Δ.Ε.	ΔΙΑΧΕΙΡ. ΑΝΩΤΕΡ. Δ.Ε.	ΔΙΑΧΕΙΡ. ΣΥΜΒΕΣΤ. Α)	ΔΙΑΧΕΙΡ. ΑΝΑΤΑ	ΔΙΑΧΕΙΡ. ΜΥΤΙΛΑΗΝ	ΔΙΑΧΕΙΡ. ΜΕΣΑ	ΔΙΑΧΕΙΡ. ΚΑΛΑΜΑΤ	ΔΙΑΧΕΙΡ. ΤΡΙΠΛΑΣ	ΔΙΑΧΕΙΡ. ΜΕΣΑ	ΔΙΑΧΕΙΡ. Α.Ε.	ΠΑΡΟΧΗΤΗ ΣΕ ΑΙΓΩΜ	
60	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΣΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	10000 (11216,55)													5000 (933,08)	4.000	8.500
61	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΣΟΔΑ ΤΡΙΤΩΝ	10000 (5000)						2.500			4000 (2000)					<3500>	3.800
62	ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	10000 (1063,16)					1.000										1.000
64	ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΣΟΔΑ	10000 (8764,43)					4.000	2.500			2000 (309,57)	2.000	2.000	1200 (184,32)	5000 (1094,5)	1.000	11.500
ΣΥΝΟΛΟ ΦΟΡΕΑ		40.000					5.000	5.000			6.000	2.000	2.000	5.000	10.000	5.000	80000

ΔΙΑΚΡΑΤΙΚΟΤΗΤΑ: ΣΥΝΟΛΟ
80.000

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ II ΑΝΑ ΔΡΑΣΗ

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ																	
ΔΡΑΣΗ 25 : ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΑΥΤΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (ΔΕΙΚΤΕΣ)																	
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΑΣΙΩΝΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	ΣΥΝΟΛΟ
		ΚΕΚ ΔΙΟΝ	Η ΠΡΟΔΟΣ	Η ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ	ΔΗΜΟΣ ΖΕΦΥΡΟΥ	ΔΗΜΟΣ ΕΚΤΕΡΙΝΗΣ	ΔΗΜΟΣ ΑΛ. ΜΕΙ. Δ.Ε.	ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	ΔΗΜΟΣ ΑΝΔΕΓΑ	ΔΗΜΟΣ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ	ΕΠΕΡΑ	ΚΕΚ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	ΚΕΚ ΚΕΡΑ ΠΙΕΡΙΑΣ	ΩΜΕΓΑ Δ.Ε.	ΕΟΜΜΕΚ Δ.Ε.	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗ ΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ	
60	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ																0
61	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΤΡΙΤΩΝ										15.000						15.000
62	ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ																0
64	ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ										5.000						5.000
ΣΥΝΟΛΟ ΦΟΡΕΑ											20.000						20.000
ΔΡΑΣΗ 26 : ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ																	
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΑΣΙΩΝΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	ΣΥΝΟΛΟ
		ΚΕΚ ΔΙΟΝ	Η ΠΡΟΔΟΣ	Η ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ	ΔΗΜΟΣ ΖΕΦΥΡΟΥ	ΔΗΜΟΣ ΕΚΤΕΡΙΝΗΣ	ΔΗΜΟΣ ΑΛ. ΜΕΙ. Δ.Ε.	ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	ΔΗΜΟΣ ΑΝΔΕΓΑ	ΔΗΜΟΣ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ	ΕΠΕΡΑ	ΚΕΚ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	ΚΕΚ ΚΕΡΑ ΠΙΕΡΙΑΣ	ΩΜΕΓΑ Δ.Ε.	ΕΟΜΜΕΚ Δ.Ε.	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗ ΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ	
60	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	2000 (2684,41)															0
61	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΤΡΙΤΩΝ	10000 (8000)															0
62	ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	1.000															1.000
64	ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ	2.000															2.000
ΣΥΝΟΛΟ ΦΟΡΕΑ		15.000															15.000

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΥΝΟΛΟ
35.000

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ II ΑΝΑ ΔΡΑΣΗ

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΡΓΟΥ																	
ΔΡΑΣΗ 27 : ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΡΓΟΥ																	
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΙΔΕΙΞΙΜΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	ΣΥΝΟΛΟ
		ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	ΠΡΟΔΟΣ ΤΗΣ	ΕΒΕΒΗΣ	ΖΕΦΥΡΙΟΥ	ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ Α.Ε.	ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ	ΕΠΕΚΑ	ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	ΠΕΡΙΑΣ	ΜΕΣΑ	Α.Ε.	ΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ	
60	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	20000 (20996,95)															0
61	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΤΡΙΤΩΝ	15000 (10950,00)															0
62	ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	17000 (4761,05)															0
64	ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ	10000 (8235,20)															0
ΣΥΝΟΛΟ ΦΟΡΕΑ		62.000															62.000

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ: ΣΥΝΟΛΟ
62.000

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΠΡΟΔΟΣ ΤΗΣ	ΕΒΕΒΗΣ	ΖΕΦΥΡΙΟΥ	ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ Α.Ε.	ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ	ΕΠΕΚΑ	ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	ΠΕΡΙΑΣ	ΜΕΣΑ	Α.Ε.	ΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ	ΣΥΝΟΛΟ		
ΣΥΝΟΛΑ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΑΝΑ ΦΟΡΕΑ	314.800	31.000	31.000	41.000	50.000	60.000	36.000	50.000	31.000	122.230	62.000	62.150	65.000	110.000	40.000	1.105.980
ΠΑΝΡΩΜΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΕΩΣ ΚΑΙ 31/12/2006	X (103.115,19)	X (16.641,20)	X (15.949,60)		X (14653,1)	X (14.849,28)	X (8766)		X (21.579,14)		X (6.756)	X (27.981,16)	X (17.011,47)	38.500,00		

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΗΜΕΡΙΔΑΣ

Πέμπτη 12 Ιουλίου 2007

«Ενίσχυση Επιχειρηματικότητας των Ελλήνων Τσιγγάνων»

- 19:30 - 19:45 Προσέλευση
- 19:45 - 20:15 Χαιρετισμοί
- 20:15 - 20:30 **«Δράσεις και πολιτικές παρέμβασης για την κοινωνική και επαγγελματική ενσωμάτωση των Ελλήνων Τσιγγάνων στο πλαίσιο της Δ' Προγραμματικής Περιόδου».**
Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας.
Εισηγητής: Σταματία Παπούλια
Στέλεχος της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού και Παρακολούθησης δράσεων του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου.
- 20:30 - 20:45 **«Δημιουργία, Στήριξη και Υλοποίηση Προγραμμάτων και Μηχανισμών Προβολής και Προώθησης Προϊόντων των Επιχειρήσεων των Ελλήνων Τσιγγάνων».**
EOMMEX
Εισηγητής: Χαράλαμπος Χαραλάμπους.
Στέλεχος της Διεύθυνσης Σ.Υ. του EOMMEX.
- 20:45 - 21:00 **«Η Επαγγελματική Δραστηριότητα και η υφιστάμενη κατάσταση της ομάδας στόχου στην ευρύτερη περιοχή του Νομού Μεσσηνίας».**
Σύνδεσμος Κοινωνικών Λειτουργιών Ελλάδος - Ν. Τ. Μεσσηνίας.
Εισηγήτρια: Αγγελική Ρουμελιώτου.
Γενική Γραμματέας του Σ.Κ.Λ.Ε. - Ν.Τ. Μεσσηνίας, Κοινωνική Λειτουργός στο Κέντρο Υγείας Δήμου Μεσσήνης.
- 21:00 - 21:15 **«Προγράμματα ενίσχυσης της απασχόλησης των Ελλήνων Τσιγγάνων από τον Ο.Α.Ε.Δ.».**
Εισηγήτρια: Σταυρούλα Νικολοπούλου.
Προϊσταμένη Κ.Π.Α. ΟΑΕΔ Καλαμάτας.
- 21:15 - 22:00 Συζήτηση - Διάλογος
Ολοκλήρωση Εργασιών.

•ΦΥΛΩΝ ΕΝΔΕΙΞ-ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΚΑΙ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΣΙΓΓΑΝΩΝ•

ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗ: «ΦΥΛΩΝ ΕΝΩΣΙΣ»

ΑΣΤΙΚΗ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

ΕΡΓΟ: «ΦΥΛΩΝ ΕΝΩΣΙΣ - ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΚΑΙ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΣΙΓΓΑΝΩΝ» (Β' Κύκλος)

Την Πέμπτη 12 Ιουλίου 2007 και ώρα 19.30 στο 5^ο Γυμνάσιο Καλαμάτας, οδός Αθηνών 182-194 πρόκειται να πραγματοποιηθεί Ημερίδα από το Δήμο Καλαμάτας με θέμα :

«ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΣΙΓΓΑΝΩΝ»

στα πλαίσια υλοποίησης της Ενέργειας II της Κ.Π. Equal.

- Δράσεις και πολιτικές παρέμβασης για την κοινωνική και επαγγελματική ενσωμάτωση των Ελλήνων Τσιγγάνων στο πλαίσιο της Δ' Προγραμματικής Περιόδου
- Δημιουργία, Στήριξη και Υλοποίηση Προγραμμάτων και Μηχανισμών προβολής και Προώθησης Προϊόντων των Επιχειρήσεων των Ελλήνων Τσιγγάνων.

Θέματα που θα συζητηθούν

- Η Επαγγελματική δραστηριότητα και η υφιστάμενη κατάσταση της ομάδας στόχου, στην ευρύτερη περιοχή του Νομού Μεσσηνίας
- Προγράμματα ενίσχυσης της απασχόλησης των Ελλήνων Τσιγγάνων από τον Ο.Α.Ε.Δ.

Μια Αγορά Εργασίας
«Ανοιχτή» για όλους

Το έργο υλοποιείται από την Α.Σ. «ΦΥΛΩΝ ΕΝΩΣΙΣ», εντάσσεται στην Κ.Π. Equal και συγχρηματοδοτείται κατά 25% από το Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας και κατά 75% από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (Ε.Κ.Τ.), στα πλαίσια του 1^{ου} ΚΠΣ. Σκοπός του Ε.Κ.Τ. είναι η συμβολή στην ανάπτυξη της απασχόλησης, χάρη στην προώθηση της απασχολησιμότητας, του επιχειρηματικού πνεύματος, της ικανότητας προσαρμογής και της ισότητας των ευκαιριών, καθώς και της επένδυσης στους ανθρώπινους πόρους

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΗΜΕΡΙΔΑΣ
Τετάρτη 19 Δεκεμβρίου 2007

**«Πολιτικές Παρέμβασης - Οδηγός Επιχειρηματικότητας
 Ελλήνων Τσιγγάνων»**

- 18:30 - 18:45 Προσέλευση
- 18:45 - 19:00 Χαιρετισμοί
- 19:00 - 19:15 **«Παρουσίαση του έργου «ΦΥΛΩΝ ΕΝΩΣΙΣ» από τον Δήμο Καλαμάτας»**
 Εισηγητής: Νικόλαος Μπασακίδης
 Αντιδήμαρχος Καλαμάτας
- 19:15 - 19:30 **«Δράσεις για την κοινωνική ενσωμάτωση των Ελλήνων Τσιγγάνων»**
 Εισηγήτρια: Μαρία Οικονομάκου
 Αντιδήμαρχος Καλαμάτας – Πρόεδρος Κοινωνικού Φορέα
- 19:30 - 19:45 **«Ο θεσμός των Μεντόρων - Διακρατικότητα»**
 Εισηγητής: Παναγιώτης Φουρναράκης
 Διευθυντής Κ.Ε.Κ. Δήμου Καλαμάτας
- 19:45 - 20:00 **«Υλοποίηση Προγραμμάτων για την απασχόληση των Ελλήνων Τσιγγάνων από τον Ο.Α.Ε.Δ.»**
 Εισηγήτρια: Σταυρούλα Νικολοπούλου.
 Προϊσταμένη Κ.Π.Α. ΟΑΕΔ Καλαμάτας
- 20:00 - 20:30 Συζήτηση - Διάλογος
 Ολοκλήρωση Εργασιών

**-ΦΥΛΩΝ ΕΝΩΣΙΣ-ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΚΑΙ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ
 ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΣΙΓΓΑΝΩΝ-**